

СПРАВКА
ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЯТА ОТ ОБЩЕСТВЕННОТО ОБСЪЖДАНЕ
НА ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ

Изготвил становището	Предложение	Отразяване на предложението	Становище/коментар по предложението
П.С.	<p>Предложения за изменения на ЗОП</p> <p>В мотивите към проекта на закон за изменение е записано: „Едно от предложенията за постигане на посочените цели е въвеждане в чл. 44 на задължение за възложителя при поръчки на стойност по чл. 20, ал. 1 и 2 да провежда пазарни консултации по проекта на документацията за процедурата чрез платформата по чл. 39а. Целта е да се гарантира, че параметрите на поръчката са в съответствие с предлагането на пазара, заинтересовани лица са имали възможност да се запознаят предварително с нея и липсата на интерес от участие в процедурата, не се дължи на необосновани ограничителни условия, поставени от възложителя.</p> <p>В проекта на изменение е записано: § 5. В чл. 44 се правят следните изменения и допълнения: 1. В ал. 1 се създава изречение второ: „При поръчки на стойност по чл. 20, ал. 1 и 2 възложителят задължително провежда пазарни консултации по проекта на документацията за процедурата чрез платформата по чл. 39а.“</p> <p>Съгласно разпоредбите на ЗОП, Възложителите възлагат обществените поръчки чрез различни видове процедури (открита процедура, процедура на договаряне с предварителна покана, публично състезания и т.н.), като избират съответната процедура въз основа на прогнозната стойност на поръчката в съответствие с чл.20 от ЗОП.</p> <p>Съгласно ЗОП Чл. 21, (2): Прогнозната стойност трябва да е актуална към датата на откриване на обществената поръчка. Възложителят може да изчисли прогнозната стойност в резултат на проведени пазарни проучвания или консултации.</p> <p>Видно от горното, една от целите на провеждане на пазарни консултации е да се определи прогнозна стойност на поръчката и в съответствие с получения резултат и при съобразяване на нуждите на възложителите да се</p>	Приема се	Предложението е оттеглено.

	<p>определи вида на процедурата, която ще се приложи при провеждане на обществената поръчка.</p> <p>Платформата по чл.39а е изградена и работи на следния принцип:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. За създаване на пазарна консултация-Възложителя избира да създаде пазарна консултация и публикува като прикачени файлове в създадената „кутийка“ текстовете, спецификациите, техническите задания, проектите и чертежите. 2. За създаване на обществена поръчка – За да създаде обществена поръчка, възложителят задължително избира вида на процедурата и след това вписва предмет на поръчката, CPV код, създава обособени позиции и чак след това създава образците на еЕЕДОП, на техническо и ценово предложение (които съгласно Чл. 31. (1) от ЗОП са неразделна част от документацията на поръчката). <p>Следователно практически е невъзможно да се публикуват пазарни консултации, съдържащи проект на документация, поради факта че не е ясно каква е прогнозната стойност на поръчката и съответно не може да се избере адекватно вида на процедурата, в която после да се създадат образците на документи.</p> <p>Считам, че предлаганото от Вас изменение на ЗОП води до необоснована тежест и е в ущърб на възложителите, като води до задължение да извършват многократни дублиращи се действия в платформата и да създават два различни вида процедури – единият от които става напълно излишен след провеждане на пазарната консултация и трябва в следствие да бъде изтрит от платформата.</p> <p>В мотивите към предлаганото от Вас изменение посочвате, че целта е да се гарантира, че липсата на интерес от участие в процедурата, не се дължи на необосновани ограничителни условия, поставени от възложителя.</p> <p>В случай, че под „ограничителни условия“ се разбира критерии за подбор на кандидатите/участниците, следва да се обърне внимание че критериите за подбор се описват в обявлението към поръчката, а обявлението не е част от документацията. Освен това, в принципа на работа на ЦАИС ЕОП е заложено създаването на обявление да бъде възможно едва след като са изготвени образците на еЕЕДОП, на техническо и на ценово предложение, определена е методиката за оценка, посочени са показателите за оценка и след попълнен</p>		
--	--	--	--

	<p>график на поръчката и забележете – едва след въведена прогнозна стойност на поръчката (която прогнозна стойност не е известна преди да се проведе пазарната консултация) – т.е. отново попадаме в хипотезата за двойно извършвана работа от възложителя да създава една процедура преди и друга процедура след проведени пазарни консултации.</p> <p>В случай, че под „ограничителни условия“ се разбира технически условия или задание за изпълнение на поръчката, то предложението за изменение би следвало да бъде в посока изчерпателно изброяване какво би следвало да съдържа една пазарна консултация, а именно:</p> <p>§ 5. В чл. 44 се правят следните изменения и допълнения:</p> <p>1. В ал. 1 се създават изречение второ и трето: При поръчки на стойност по чл. 20, ал. 1 и 2 възложителят задължително провежда, чрез платформата по чл. 39а, пазарни консултации за процедурата. Пазарните консултации могат да съдържат спецификации, технически задания, проекти, чертежи, условия за изпълнение на поръчката и други параметри на поръчката и документи необходими на заинтересованите лица да се запознаят с изискванията поставени от възложителя.</p> <p>В допълнение моля да имате предвид, че дори някое условие по поръчката при провеждане на пазарна консултация, да остане неясно или неразбрано от заинтересованите лица – всеки може да поиска разяснение от възложителя по време на провеждане на пазарната консултация.</p> <p>Обръщам Ви внимание, че има необходимост от доразвиване и допълнения в работата на платформата, тъй като не е предвидено получаване на оферти по пазарни консултации да се извършва в самата платформа (както е при подаване на оферти по обществена поръчка). Към настоящия момент всички оферти по пазарни консултации се получават извън платформата и това е необоснована тежест за възложителите да сканират офертите, да заличават подписите и да ги публикуват в сроковете по ЗОП. Към момента не е работещ и графика за задаване на срок за провеждане на пазарни консултации и дори след приключване на пазарната консултация – тя остава завинаги с активен статус.</p>		
П.С.	<p>Нови предложения за изменения</p> <p>Изпращам Ви отново предложения за изменения на ЗОП, поради факта, че на Портала за обществени консултации при проведено обществено обсъждане</p>		Предложението е по Законопроект за изменение и допълнение на ЗОП, изготвен от Министерството на

	<p>в периода от 11.10.2022 г. до 11.11.2022 г. (Сфера на действие: Туризм), не бяха публикувани резултатите от направените предложения. https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=7156&success=1#addcomment</p> <p>Предлагам в чл.103, ал.1 след изречение второ да се прецизира състава на комисията в заповедта (назначават ли се или не се назначават резервни членове), както и действията на комисията при изпълнение на задълженията ѝ по ЗОП.</p> <p>Мотиви: Вече има достатъчно решения на ВАС относно липсата на забрани по ЗОП за назначаване на резервни членове на комисиите още с първата заповед на Възложителя. В същото време съществува абсолютно различна практика при различните възложители, а именно: При невъзможност на член на комисия да изпълнява задълженията си (отпуск по болест или ползване на платен годишен отпуск), той бива заместван от резервен член. При някои Възложители резервния член е с различна длъжност и компетенциите му се припокриват с тези на отсъстващия член на комисията, а при други възложители – има взаимозаменяемост според длъжност и компетентност (съгласно решения на ВАС спрямо ЗОП не е от значение състава на комисията и няма значение какъв е по длъжност и познания резервния член). В последващ етап на процедурите при някои възложители поръчката се довършва от встъпилия в работата на комисията резервен член, а при други възложители - първоначално назначения член (титуляр по заповедта) се завръща в работата на комисията в първия възможен момент след като е отпаднала причината за отсъствието му (завръща се на работа след ползване на платен годишен отпуск или след отпуск поради заболяване). Накрая при някои възложители докладите се подписват само от последните председател и членове (тези които са завършили и подписали последния протокол от работата на комисията), а при някои възложители доклада се подписва от абсолютно всички членове и председатели на комисията във времето (титуляри и резерви).</p> <p>Очевидно е, че волята на законодателя е била съставът на комисиите да бъде относително постоянен и вероятно по тази причина отпадна и текста от</p>	<p>Не се приема</p>	<p>туризма. АОП и МФ не са взели участие при отразяване на предложенията от общественото обсъждане на ПОК, предвид което агенцията не е отговорна за публикуване на резултатите от съгласувателната процедура.</p> <p>Определянето на резервни членове е право на възложителя, част от неговата оперативна самостоятелност. Не се налага прецизиране на разпоредбата, доколкото вече е установена трайна и непротиворечива практика на органите по обжалване.</p> <p>Освен това предложението се отнася до евентуални промени в Правилника за прилагане на Закона за обществените поръчки, където са регламентирани съставът и работата на комисията.</p>
--	---	---------------------	---

	<p>предходен ЗОП относно резервните членове, но предвид практиката и решенията на ВАС в полза на възложители назначили резервни членове, предлагам да се прецизират и допълнят текстовете на чл.103 от ЗОП и изрично да се забранят резервните членове (възложителите ще се възползват от разпоредбите та чл.51, ал.4, т.4 от ППЗОП) или изрично да се впише възможността за назначаване на резервни членове и да се регламентира принципа на работа на комисиите при отпадане на необходимостта от резервния член (при завърнал се на работа „титуляр“ по заповедта на възложителя). При ясно разписани текстове във ЗОП по гореописания въпрос, ще отпадне необходимостта от тълкуване на ЗОП, ППЗОП и волята на законодателя от страна на КЗК и ВАС и ще се уеднакви и унифицира практиката на възложителите.</p> <p>Предлагам да отпадне изискването за задължително изписване на факс номер на Възложителя във всички образци (Приложение № 4, Приложение № 5, Приложение №7) от ЗОП;</p> <p>Мотиви: Възложителят не е длъжен да има и поддържа факс, но изискването заложено в образците в ЗОП го задължават да попълва факс номер и от АОП при контрол на процедурите сочат непопълнения факс номер като несъответствия с изискванията на ЗОП.</p> <p>В ДВ, бр.35 от 2021г. бе отменена ал.1 на чл.9к от ППЗОП относно задължението обменът на документи и съобщения да се извършва чрез платформата ЦАИС, но съгласно чл.39а, ал.4, т.4 и т.7 от ЗОП кореспонденцията при възлагане на обществени поръчки се осъществява чрез ЦАИС. В този смисъл се обезсмисля изписване на факс номер на възложителя във образците по ЗОП.</p>	Не се приема	Съдържанието на образците в ЗОП отразява изискване на директивите по обществени поръчки, поради което не може да отпадне. Възложителят не е длъжен да посочва факс, когато не притежава. В становищата на АОП от предварителния контрол се препоръчва посочване на факс под условие - само ако притежава.
MShishkova	<p>1. Относно предложение за отмяна на чл. 14, ал. 8 от Закона за обществените поръчки:</p> <p>Отмяната на разпоредбите ще доведе до положение, при което всички договори за държавно финансиране на лечебните заведения и други изпълнители на медицинска помощ по чл. 58 от Закона за здравното осигуряване трябва да бъдат сключвани след конкурентни процедури по Закона за обществените поръчки, при които на състезателни начала да бъдат</p>	Приема се по принцип	С оглед постъпилите възражения по отмяната на текстовете, предложението временно е оттеглено във връзка с провеждане на консултации с ЕК. Договорите нямат характеристики на обществена поръчка и не е необходимо да бъдат включвани

	<p>поставени както държавните и общинските, така и частните лечебни заведения.</p> <p>Предвидената за отмяна разпоредба на чл. 14, ал. 8 от ЗОП е израз на цялостната държавна политика по регулация на системата на здравеопазването, като премахването ѝ ще доведе до множество противоречия и разминавания с националното законодателство, включително със самия Закон за обществените поръчки. Ще се създаде правна и практическа невъзможност за нормалното функциониране на системата на здравеопазването. Ситуацията не може да се опише по друг начин, освен като смущаваща, при положение, че <i>Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на съвета от 26 февруари 2014 година за обществените поръчки</i> предоставя категорична възможност за държавите членки да регламентират облекчен и синхронизиран с тяхното законодателство ред за сключване на договорите за медицински услуги, но в конкретното предложение за изменение на ЗОП изобщо не се държи сметка за тази възможност. Предложението за отмяна на чл. 14, ал. 8 от ЗОП не съдържа никакви допълнителни или специални регламенти, как ще бъдат финансирани изпълнителите на медицинска помощ и това не насочва към нищо друго, освен към варианта за сключване на тези договори чрез тривиалните конкурентни процедури на ЗОП за възлагане на обществени поръчки. Но тези „класически“ процедури не могат да бъдат приложени за въпросните договори поради множество причини. Така например, откритата процедура по Закона за обществените поръчки изисква обективен ценови критерий, по който да може да бъдат сравнени на равни начала всички подали оферти лица, от които да бъде избран един изпълнител. В отношенията между изпълнителите на медицинска помощ и НЗОК няма друг финансов аспект, освен стойността (цената) на клиничните пътеки и алгоритми, които от друга страна, се фиксират в националния рамков договор, в рамките на преговори между НЗОК и БЛС. Тоест, при наличието на фиксирани цени, които са обвързващи и за НЗОК, и за изпълнителите на медицинска помощ, на каква цена изобщо могат да се състезават участниците в процедурата за сключване на договори за финансиране на медицинска помощ? Предложението за отмяна на чл. 14, ал. 8 от ЗОП изобщо не дава отговор на този въпрос.</p>		<p>сред изключенията от приложното поле. Включването им сред изключенията обаче създава проблем, доколкото тези, предвидени в директивите са изчерпателно определени и не се допуска въвеждането на други, различни от тях.</p>
--	--	--	---

	<p>Неяснотите не спират до тук. Между НЗОК и БЛС не е договорен нов рамков договор от началото на годината, а не е рядка практиката на липса на договор в продължение на една и повече години. Как ще се провежда процедура за сключване на индивидуални договори с изпълнители на медицинска помощ при липса на НРД? Предложението не държи сметка за такова положение. Дори да предположим, че е възможно някакво ценово сравнение между отделните изпълнители на медицинска помощ, например чрез намаляване на договорените в НРД цени на клинични пътеки и алгоритми, отново възникват изключителни рискове за функционирането на системата на здравеопазването.</p> <p>С предложената промяна на чл. 14, ал. 8 от ЗОП и липсата на друга, допълнителна регламентация в закона, няма да бъде въведен какъвто и да било облекчен, осмислен или олекотен принцип на възлагане, нито ще се гарантира участието и респективно, сключването на договори за финансиране поне на ключови лечебни заведения в страната. Всички лечебни заведения, в това число големите държавни лечебни заведения, които са със стратегическо значение за системата на здравеопазването в страната, ще бъдат поставени при равни състезателни начала и риск, да бъдат изключени от обхвата на държавното финансиране.</p> <p>Съгласно чл. 76, т.1 от директивата, <i>държавите членки запазват правото да определят приложимите процедурни правила, доколкото тези правила позволяват на възлагащите органи да вземат под внимание конкретните особености на въпросните услуги.</i> С промяната на чл. 14, ал. 8 от ЗОП (очевидно) българският законодател ще изрази нежелание или липса на активност за реализиране на предоставеното му право, защото не се предвижда какъвто и да било друг, специален регламент, с който да се отчетат спецификите на българското здравеопазване, тежкото финансово положение на държавните и общинските лечебни заведения, огромния дял на недофинансирането на определени медицински дейности, като например, поставянето на импланти, протези и т.н.</p> <p>Друго императивно изискване на директивата по отношение на този вид поръчки гласи, че <i>„Държавите членки гарантират, че възлагащите органи могат да вземат под внимание необходимостта от осигуряване на качество, непрекъснатост, достъпност, достъпна цена, наличие и</i></p>		
--	---	--	--

	<p>всеобхватност на услугите, особените потребности на различните категории ползватели, включително групите в неравностойно положение и уязвимите групи, приобщаването и осигуряването на възможности за ползвателите, както и иновациите.“ (член 76, т. 2 от директивата). С предложеното изменение на чл. 14, ал.8 от ЗОП по никакъв начин не се гарантира, че НЗОК ще вземе под внимание въпросните аспекти като достъпност на здравеопазването, качество, достъпна цена, всеобхватност и т.н.</p>		
	<p>2. Относно предложението за изменение на чл. 44 от ЗОП: В проекта за изменение на ЗОП се предлага също така, в чл. 44, ал. 1 да се добави следното изречение: „При поръчки на стойност по чл. 20, ал. 1 и 2 възложителят задължително провежда пазарни консултации по проекта на документацията за процедурата чрез платформата по чл. 39а.“. Не можем да не се съгласим, че предварителното публикуване в интернет и обсъждането на документацията на възлагането на обществени поръчки ще допринесе за повишаване на прозрачността и публичността в сектор обществени поръчки. Но в същото време, пораждат се въпроси поради вмененото задължение да се използва точно един определен способ за консултиране на документацията. Текстът на предложението е пределно императивен и стеснителен при положение, че според чл. 40 от Директива 2014/24/ЕС, предварителните пазарни консултации могат да включват най-различни способи, като например да се <i>потърсят или приемат съвети от независими експерти или органи или от участници на пазара</i>. Проектът за изменение на ЗОП не държи никаква сметка за алтернативни възможности за пазарни консултации, които могат да бъдат много по-бързи, олекотени от административни гледна точка и по-ефективни, като например, при използването на независими експерти в областта на обществените поръчки. Вместо това, проектът избира императивно и категорично един от най-тежките и бюрократични варианти за пазарно консултиране на документацията – чрез формална процедура в платформата ЦАИС ЕОП, която следва да има определен срок и неограничен брой евентуални участници, без отчитане на тяхната компетентност и безпристрастност.</p>	<p>Приема се</p>	<p>Предложената промяна е оттеглена.</p>

	<p>Този вариант излишно и неоправдано би утежнил възложителите в страната. Не само защото те биват заставени да влязат в задължителен коментар и обсъждане на мнението на всяко лице, което има достъп до интернет и което е отправило каквато и да било забележка към документацията на обществената поръчка. Но освен казаното, това положение ще утежни и ще забави изключително много подготовката на поръчките на определени възложители в страната, които и към момента са натоварени с много други нормативни задължения.</p> <p>Големите държавни лечебни заведения в страната са ярък пример за това положение. През годините тя бяха натоварени с редица разнообразни нормативни задължения, които и към момента забавят откриването на процедури за обществени поръчки, повечето от които са със спешен медицински характер.</p> <p>Така например, и към момента поръчките на по-голяма стойност на едно голямо държавно лечебно заведение задължително преминават предварително система за случаен контрол от Агенцията за обществените поръчки. Ако Агенцията избере за контрол дадена процедура за доставка на лекарствени продукти, лечебното заведение трябва да се изчака прочита на Агенцията на ключови аспекти от документацията и да се съобрази нейното становище, което обикновено отнема около месец.</p> <p>Перипетиите пред поръчките на лечебните заведения не спират до тук, но също така законодателят е предвидил и допълнителни форми на предварителен контрол на възлагането на обществените поръчки от лечебни заведения. Този допълнителен контрол е регламентиран в <i>Наредба № 5 от 17 юни 2019 г. за утвърждаване на стандарти за финансова дейност, прилагани от държавните и общинските лечебни заведения за болнична помощ и комплексни онкологични центрове</i>. Разпоредбата на чл. 33 от наредбата гласи, че лечебните заведения са длъжни да съгласуват по целесъобразност с Министерството на здравеопазването възлагането на всички обществени поръчки с обект строителство или доставка на медицинска и/или друга апаратура с прогнозна стойност над 70 000 лв. без ДДС, както следва: 1. преди вземане на решение за откриването им - за обществени поръчки, финансирани със собствени средства; 2. преди</p>		
--	--	--	--

	<p>кандидатстване - за обществени поръчки с външно финансиране от фондове, проекти и програми.</p> <p>И на този фон от все по-утежнена подготовка на процедури на ЗОП и развиващи се форми на предварителен контрол върху обществените поръчки, проектът за изменение на ЗОП предлага още една напълно формална процедура на предварителен контрол – задължение за възложителите за предварително публикуване и обсъждане на документациите с всяко евентуално заинтересовано лице, което има достъп до интернет.</p> <p>Очевидно е, че предложението е не само със съмнителна стойност и не дава никакви по-съществени гаранции за законосъобразността на възлагането на обществените поръчки. То освен това не предоставя по-ефективни мерки за законосъобразност в сравнение с тези, които вече са регламентирани в ЗОП и други нормативни актове. Нещо повече, в описания контекст на правната уредба, за определени възложител в страната като големите държавни лечебни заведения, възлагащо над 50 открити процедури годишно, въвеждането на това ново задължение ще доведе до изключително забавяне и административно утежняване. А реалните ползи от това допълнително забавяне и „затормозяване“ на работата на лечебните заведения, са повече от неясни и негарантирани.</p>		
	<p>3. Относно предложението за изменение на чл. 72 от ЗОП:</p> <p>Предложената редакция е изключително неясна и ще породи множество противоречия и затруднения в практиката.</p> <p>Така например, редакцията не регламентира какво да се прави в случаите, при които са налице две ценови оферти. В този случай безпротиворечивата практика на КЗК и ВАС и, че не може да се говори за „средната стойност на всички подадени предложения“, тъй като конкретната оферта може да се сравни само с друга насрещна оферта, а не с няколко, които да формират средна стойност. Тоест, при две оферти липсва средна стойност на останалите предложения и новата редакция на чл. 72 изобщо не отчита този сценарий.</p> <p>Друг логически парадокс на предложената редакция е, че не са достатъчно ясно регламентирани случаите на офертиране на цени, които не са пряко свързани с количествен обем или прогнозната стойност. Например, при</p>	<p>Приема се</p>	<p>Разпоредбата е редактирана във връзка с други бележки и предложения от междуведомственото съгласуване.</p>

	<p>рамкови поръчки за определени услуги офериранията цена може например да се представи като цена за единица мярка (например, цена за косене на квадратен метър), а прогнозната стойност на процедурата да представлява максималната обща стойност на всички услуги, които възложителят възнамерява да възложи в рамковото споразумение. Предложената редакция предизвиква объркване и в тази насока, тъй като в последното изречение се казва, че „Обосновка на предлаганата цена може да не се изисква при подадена само една оферта, когато предлаганата цена не се основава на конкретен обем на обществената поръчка и/или не е обвързана с прогнозната стойност на поръчката“ Щом е така, как следва да се процедира при две или повече оферти при поръчки, при които предлаганата цена не се основава на конкретен обем? Трябва ли в този случай да се преценя, дали офертите са с 20% на сто по-благоприятни от средната стойност на другите оферти? Или спрямо прогнозната стойност или обема на поръчката, при положение, че предложените цени нямат пряко отношение към тях?</p> <p>Това са само част от въпросите, които поражда предложената редакция на чл. 72 от ЗОП.</p>		
angelovp	<p>Проектът за изменение и допълнение на ЗОП negliжира съществени и многократно изтъквани проблеми</p> <p>В настоящия си вид ЗОП води до хаос и практическа невъзможност да се провежда ефективна научноизследователска работа, финансирана с публични средства. Подробно това е описано в нарочна петиция: https://www.peticiq.com/science-zop Несъобразеността на закона със спецификите на научните изследвания е изтъквана многократно на всички възможни административни нива от българските учени. Въпреки получените уверения от МОН (https://www.docdroid.net/ZD2t3dz/mon-zop-letter-pdf), в поредния проект за изменение и допълнение на закона не виждаме нито дума за преодоляване на административния хаос в българската наука, който този закон създава години наред.</p>	Не се приема	В становището не се съдържат конкретни предложения и коментари по законопроекта.
РЪКОВО-ДИТЕЛ ЗВЕНО ОБЩЕСТ-	<p>С предвидените и очакваните промени при нас публичните възложители - лечебни заведения ще възникнат отново много затруднения, а именно:</p> <p>1. С отпадането и по-точно невъзможността на използването на подаване на оферти по номенклатурни единици от 25.10.2023, предвидената възможност</p>	Не се приема	Коментарът е неотнoсим към обсъждания законопроект.

ВЕНИ ПОРЪЧКИ ПРИ МБАЛ "Д-Р ТОТА ВЕНКОВА" АД	в разпоредбата на параграф 47а от ППЗОП при нас отново настъпва проблема с множеството обособени позиции и нарастването на броя на обществени поръчки. До колкото съм запозната се обсъжда варианта за нас лечебните заведения да пристъпим към използване на динамични системи на покупки, но там няма възможност да се сформират обособени позиции.		
	2. Ако останем на открита процедура или публично състезание се увеличава и техния брой, предвид ограничението им в обособените позиции.	Не се приема	Коментарът е неотносим към обсъждания законопроект.
	3. Винаги при нас след проведени открити процедури и/или публични състезания остават неоферирани позиции, за които се налага да се проведе последваща процедура - договаряне без обявление и на практика този вид процедури ще се увеличи като брой, а идеята е да се намалят. Също така много трудно ще бъде да поставяме изискване и да следим за всички позиции да не се надвишават прогнозните цени, това касае лекарства, консумативи, реактиви и други изделия които позара е доста динамичен и цените се променят. Така на практика за нас ще е затруднение новата ал.7 на чл.79 от ЗОП.	Не се приема	Коментарът и наведеният пример са неотнесими към урежданата хипотеза. Предложената ал. 7 в чл. 79 от ЗОП се прилага за случаи, при които предходната процедура е прекратена и е обявена процедура на договаряне на основание чл. 79, ал. 1, т. 2 от ЗОП. В описаните случаи процедурата би следвало да се прекрати, поради липса на подадени оферти. Впоследствие може да се открие процедура на договаряне по чл. 79, ал. 1, т. 1 от ЗОП, а не по чл. 79, ал. 1, т. 2.
	4. Проблем ще е за нас и ако трябва да прилагаме промените в методиката на чл. 72, ако има само едно предложение, защото на практика ние имаме търг от 600 позиции, като 100 от тях може да са със само едно предложение, и така трябва значително да умеличим обема от запитвания.	Не се приема	Разпоредбата е редактирана във връзка с получени бележки и предложения.
	5. Голям проблем ще е предвидените промени в чл.44 от ЗОп - а именно В ал. 1 се създава изречение второ: „При поръчки на стойност по чл. 20, ал. 1 и 2 възложителят задължително провежда пазарни консултации по проекта на документацията за процедурата чрез платформата по чл. 39а. - Повече от половината обществени поръчки при нас ас по чл.20, ал.1 и 2 - / за 2022 г от 47 процедури , 27 са били открити процедуря и/или публични състезания, 14 договаряне без предварително обявление, а останалите събиране на оферти с	Приема се	Предложението е отеглено.

	<p>обява или пряко договаряне/. На практика ще трябва да затрудним нашата работа с периодично повтарящи се поръчки всяка година, като правим пазарни консултации, това ще забави и без това тромавия процес, както и ще ни натовари с допълнително работа. Не смятам че това е приемливо като предложение.</p>		
	<p>6. Не на последно място е предвидената промяна с В глава шеста, раздел I се създава чл. 47а: „Задължителни екологични изисквания Чл. 47а. (1) При възлагане на обществени поръчки на стойност по чл. 20, ал. 1 и 2 публичните възложители включват в документацията на обществената поръчка екологични изисквания към продуктите, които се доставят или се използват за предоставяните услуги. - Не знам на практика как да прилага екологични изисквания за доставка на лекарства, консумативи като спринцовки, бинт ,катетри, игли и т.н., или реактиви. Дори ако има такива това ще увеличи двойно и цените на предлаганите изделия, а ние и без това към настоящия момент сме с изключително ограничен финансов ресурс.</p>	<p>Приема се по принцип.</p>	<p>При определяне на списъка с продуктите групи ще бъдат съобразени спецификите на предметите на обществени поръчки и политиките на ЕК. Към момента не се предвижда лекарствените средства и консумативи да са сред продуктите групи, за които ще се прилагат екологични изисквания.</p>
<p>СПИСАНИЕ „ЗОП ПЛЮС“</p>	<p>С оглед надграждане и доразвиване на законодателната инициатива за повишаване на ефективността на контрола и възлагането на обществени поръчки като цяло, както и за постигане на цялостност, последователност и кохерентност на нормативната уредба и политиките в областта, и в допълнение на предложения от Министерския съвет законопроект за изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки, № 49-302-01-26, внесен в Народното събрание на 27.04.2023 г., бихме искали да отправим следните предложения:</p> <p>I. Първата група предложения са свързани с демонстрираната воля за въвеждане на допълнителни правила, които да оптимизират вътрешния и външния контрол в областта на обществените поръчки (пример в това отношение е предложеният нов раздел 1а „Текущ контрол и одиторско мнение” в глава тридесет и първа от част седма на законопроект № 49-302-01-26, внесен в НС на 27.04.2023 г.), както следва:</p> <p>1. Предлагаме в Закона за обществените поръчки (ЗОП) да се въведе задължение за публичните възложители за извършване на последващи оценки на изпълнението (по смисъла на пар. 1, т. 11 от ДР на Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор) при всички</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Извършването на последваща оценка на изпълнението е регламентирано в ЗФУКПС, като задължение за ръководителите по чл. 2 от този закон да имат</p>

	<p>процедури за възлагане на обществени поръчки, т.е. за всички обществени поръчки на стойност над праговете по чл. 20, ал. 3 от ЗОП.</p> <p>Мотиви:</p> <p>Считаме, че по този начин ще се осигури обвързаност със задължението за извършване на текущ контрол и последваща оценка върху изпълнението на поети финансови ангажименти и сключени договори за обществени поръчки и извършването на последващи оценки на изпълнението на договорите (каквата оценка би следвало да се прави въз основа на оценката на риска, но фактически се извършва много рядко).</p> <p>В съответствие с нашето предложение, резултатите от задължителните последващи оценки на изпълнението следва да бъдат предоставяни и на звеното за вътрешен одит по чл. 12, ал. 2, т. 1-5 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор.</p> <p>Изразяваме увереност, че предложената мярка ще допринесе за по-добра ефективност на публичните разходи, както и за повече яснота относно от изпълнението на обществените поръчки.</p> <p>Освен всичко останало, подобно задължение за възложителите изцяло кореспондира и с разпоредбата на чл. 5, ал. 1 от ЗОП, съгласно която възложителите отговарят за правилното отчитане за резултатите от обществените поръчки. Считаме, че разписвайки една по-ясна и конкретна процедура именно за отчитане на резултатите, чрез последваща оценка на изпълнението, по категоричен начин ще затвърди значимостта и ползите от това задължение.</p>		<p>разписани процедури и правила за осигуряване на контролната дейност, вкл. и за последващи оценки на изпълнението. Също така ЗОП не може да доурежда материя, която е предмет на друг закон.</p> <p>Създаването на организация за проследяване изпълнението на поръчките и отчитане на удовлетвореността от постигнатите резултати следва да е в обхвата на задълженията и отговорностите на възложителите по силата на ЗФУКПС.</p> <p>Констатацията, че последващи оценки на изпълнението на договорите се прави много рядко може да произтича от конкретните анализи на разходите и ползите и оценка на риска в съответните организации.</p>
	<p>2. В допълнение, с цел стимулиране и на самите възложители да извършват последваща оценка на изпълнението за възложените обществени поръчки на стойност над праговете по чл. 20, ал. 3 от ЗОП, предлагаме в административно-наказателните разпоредби на ЗОП да се въведе нова норма, която да предвижда, че ако по съответната обществена поръчка е направена оценка на изпълнението, и ако въз основа на нея и събраните доказателства, на които тя се основава, е видно, че поставените цели и нивото на постигнатите резултати по поръчката (посочени в утвърдената с документацията техническа спецификация) са достигнати, то административнонаказващият орган задължително следва да отчете това при преценката си за маловажност по чл. 28, ал. 1 от Закона за</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Предложението е свързано с предходното, за което считаме, че не следва да се приеме при посочените съображения. Освен това в ЗФУКПС е предвиден механизъм, чрез който възложителите да проследяват качеството на изпълнението поради което не е необходимо създаване на изрично ново задължение за това в ЗОП. Не на</p>

	<p>административните нарушения и наказания (ЗАНН). Мотиви: С предложената промяна резултатите от последващите оценки на изпълнението по отношение на обществени поръчки (ако такива са били извършвани), задължително ще следва да се вземат предвид от административнонаказващите органи при съставяне на актове за нарушения по ЗОП и преценка за наличие на маловажен случай по смисъла на пар. 1, т. 4 от ДР на ЗАНН. По този начин не само ще се създаде един полезен механизъм, чрез който възложителите да повишат качеството на възлагателния процес, но и ще се даде превес на постигането на търсения резултат над формалните нарушения, като основания за налагане на санкции. От една страна, оценката на изпълнението ще служи като ориентир за степента на ефективност при разходването на публични средства и ще дава възможност да бъдат идентифицирани пропуски и слабости при възлагането на обществените поръчки и по време на действието на договорите, а от друга, ще бъде полезен инструмент при осъществяването на последващ външен контрол при преценката на проверяващите.</p>		<p>последно място административнонаказващите органи вземат предвид всички относими факти и обстоятелства с оглед преценката за маловажност. Не може да се приеме идеята, че постигането на ефективност може да служи като оправдание за нарушение на правилата, доколкото тяхната основна цел е да гарантира спазването на установените в закона принципи. Така например преценката относно законосъобразността на отстраняване на участници не може да се обвърже с качеството на изпълнението на сключения договор и ефективността на разходване на средствата.</p>
	<p>3. Също така, предлагаме с промяна на ЗОП да се регламентира, че одитен ангажимент за консултиране, като предложения в раздел 1а „Текущ контрол и одиторско мнение” на законопроект № 49-302-01-26, внесен от Министерски съвет на 27.04.2023 г., за всички значими обществени поръчки (в случая, поръчките на стойност, равна или по-голяма от 10 на сто от бюджета на възложителя или равна или по-голяма от 5 000 000 лв. без ДДС), следва да бъде осъществяван от звеното за вътрешен одит и по отношение на направената от възложителя задължителна последваща оценка на изпълнението на поръчката. Мотиви: Съобразно предложението ни, в този случай одиторското мнение следва да бъде изразявано след извършване на последващите оценки на изпълнението, в нормативно определени срокове от получаване на резултатите от тези оценки в звеното за вътрешен одит.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Предложението няма отношение към разглеждания законопроект.</p>

	<p>Докладът за резултатите от извършения одитен ангажимент, предвид направените по-горе предложения, също следва да бъде взет под внимание от административнонаказващите органи при съставяне на актове за нарушения по ЗОП и преценка за наличие на маловажен случай по смисъла на пар. 1, т. 4 от ДР на ЗАНН.</p>		
	<p>4. В допълнение на гореизложеното, предлагаме също така в ЗОП да бъде въведено задължение за възложителите, по всяка обществена поръчка да се изготвя и прилага към досието на поръчката обосновка с мотиви за липсата на неправомерно разделяне по смисъла на чл. 21, ал. 15 от ЗОП.</p> <p>Съобразно нашето предложение, следва да се предвиди и изричен законов текст, съгласно който въпросната обосновка задължително се взема предвид, с оглед преценка за маловажност, при съставяне на актове за установяване на административно нарушение по чл. 256 от ЗОП.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>От предложението изглежда, че се очаква възложителят да мотивира, че е спазил съответните изисквания на закона, а именно да не е разделил неправомерно поръчката. Преценката дали дадено действие е извършено законосъобразно, в т.ч. относно спазване на забраната за разделяне на поръчки, е на органите за контрол. В тази връзка считаме, че въвеждането на подобно задължение ще представлява единствено ненужна административна тежест за възложителя.</p>
	<p>II. Втората група предложения касаят надграждане и доразвиване на законодателната инициатива за повишаване на ефективността и ефикасността на възлагането на обществени поръчки в сектор „Здравеопазване”, както следва:</p> <p>1. Предлагаме в чл. 20 на ЗОП да се създаде нова ал. 10, съгласно която всички лечебни заведения да могат да възлагат доставки на лекарства и медицинско оборудване директно чрез електронен търг в ЦАИС ЕОП (за поръчките на стойност над европейските прагове) и чрез функционалността „Електронен магазин” (при националното възлагане, т.е. за поръчките на стойност до европейските прагове, за които се прилага ЗОП).</p> <p>Мотиви:</p> <p>Чрез приемане на национална облекчена „процедура” (т.е. възлагателен ред) за обществени поръчки, която да се реализира чрез електронния магазин в ЦАИС ЕОП, може да се осигури съществено</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Електронният търг е техника/средство чрез което след първоначалната оценка на офертите се допуска представяне на нови, по-ниски цени и/или нови стойности, засягащи определени елементи от офертите. Това не е самостоятелен начин на възлагане а може да се прилага при възлагането на поръчка чрез открита процедура, ограничена процедура, състезателна процедура с договаряне, процедура на договаряне с предварителна покана</p>

	<p>завишаване на публичността, както и цялостно повишаване на прозрачността при възлагане на обществени поръчки в сектор „Здравеопазване”.</p> <p>Ще поясним, че намираме за най-целесъобразно и съответстващо на приложимия закон, реализирането на очертаното нормативно и техническо решение да стане в рамките на оперативната самостоятелност на България като страна членка на ЕС да определя самостоятелно възлагателни процедурни действия под стойностните прагове на Директива 24/2014/ЕС и при спазване на принципите заложи в европейската правна рамка в областта на обществените поръчки.</p> <p>Нашето конкретно предложение е да се създаде в ЗОП нов специален облекчен режим за възлагане на обществени поръчки за доставка на медицински консумативи, лекарства, дезинфектанти, тестове, маски, защитни средства и медицинско оборудване и апаратура. Конкретният предметен обхват на тези медицински доставки може да бъде дефиниран в списък, приет от Министерски съвет на Република България. Подобна практика има и към момента с приетия с Постановление № 191 от 29.07.2016 г. списък на стоките по чл. 79, ал. 1, т. 7 и чл. 191, ал. 1, т. 6 от ЗОП.</p> <p>Съгласно нашето предложение, чрез новата национална облекчена „процедура” за обществени поръчки артикули от „медицинския списък” ще могат да се закупуват както от лечебни заведения - държавни, общински и частни, така и от други възложители, напр. социални домове, места за настаняване на лица, лишени от свобода и други. Определените по списъка продукти, свързани с общественото здраве, ще могат да се закупуват чрез платформата ЦАИС ЕОП след публичен електронен търг в реално време по количествено измерими показатели за оценка и предварително утвърдена техническа спецификация в рамките на националните стойности за доставка до 271 хил. лв. без ДДС (стойностен праг по Директива 2014/24/ЕС).</p> <p>Приемането на подобен облекчен национален възлагателен ред за провеждане на електронен търг в електронния магазин на ЦАИС ЕОП, в реално време и по обективни показатели за оценка, от една страна ще допринесе за съществено увеличаване на публичността и прозрачността при закупуване на медицински консумативи, лекарства, дезинфектанти, тестове, маски, защитни средства и медицинско оборудване и апаратура (доколкото цялата информация за възлагането ще бъде видна публично в Платформата</p>	<p>за участие, публично състезание или събиране на оферти с обява. Разработеният в ЦАИС ЕОП модул съответства на нормативните изисквания, в т.ч. и на тези по европейските директиви, като е достъпен в контекста на посочените процедури.</p> <p>Към момента не е предвидена възможността за провеждане на електронен търг в рамките на Електронния магазин. Предоставянето на такава възможност изисква сериозна интервенция както на нормативно, така и на техническо ниво и към момента не е сред приоритетите на агенцията. Не на последно място въвеждането на такава възможност предполага предварителна проверка на личното състояние на продавачите, както и осигуряване на пълната продуктова гама, така че възложителите да могат да удовлетворяват всичките си потребности.</p>
--	---	---

<p>ЦАИС ЕОП). Същевременно, това закупуване няма да прави необходимо реализирането на тежките процедурни действия, които към днешна дата неминуемо съпътстват възлагането на една открита процедура, например.</p> <p>Въпросната функционалност на ЦАИС ЕОП позволява доставките за лекарства, консумативи и медицинско оборудване да се реализират директно чрез електронен търг. Участникът, който бъде избран за изпълнител, ще е задължен да предоставя документите по чл. 112 от ЗОП.</p> <p>Ще припомним, че съгласно техническата спецификация на електронната платформа ЦАИС ЕОП, Модулът „Електронен търг” трябва да реализира провеждането на електронни търгове при процедури за възлагане на обществени поръчки. Основните правила за ползване на този инструмент са регламентирани в Глава десета, Раздел III на ЗОП. Електронните търгове са онлайн търгове, при които поканени участници подават оферти по електронен път въз основа на конкретна спецификация на възложителя. Цялата комуникация, включително предоставянето на нови подобрени цени и/или стойности, трябва да се извършва в реално време (по електронен път). При тази възможност за възлагане се използват цени и други количествено измерими елементи, които могат да бъдат изразени като числова стойност, подходяща за включване във формула, така че оценката на всяка оферта да може да се осъществи автоматично.</p> <p>В контекста конкретно на сектор „Здравеопазване”, както подробно обяснихме по-горе, подобно решение е възможно да бъде възприето за определена част от поръчките с посочения предметен обхват - например до праговете по директивите или и над тях.</p> <p>Съществено в случая се явява обстоятелството, че системата ЦАИС ЕОП дава възможност за провеждане на публични и напълно прозрачни търгове за лекарства и консумативи, които да бъдат придобивани на максимално изгодни за публичните възложители и данъкоплатците ценови нива.</p> <p>Един подобен подход за едно много по-широко и функционално използване на Платформата за електронно възлагане ЦАИС ЕОП ще увеличи публичността, както на поръчките в сектор „Здравеопазване“, така и в Системата на обществените поръчки като цяло (и защото ще популяризира</p>		
--	--	--

	<p>използването на електронните търгове като по-нова и ефективна възлагателна техника).</p>		
	<p>2. На следващо място, що се отнася до поръчките на най-ниска стойност, при които се допуска директно възлагане по чл. 20, ал. 4 от ЗОП, също предлагаме да се предвиди и облекчен национален ред за директно закупуване през електронния магазин в ЦАИС ЕОП (Модул „Електронен магазин“). За целта предлагаме да се създаде нова т. 4 в ал. 4 на чл. 20 от ЗОП, с която да се предвид по-висока прагова стойност за директно закупуване (доставка) на медицински консумативи, лекарства, дезинфектанти, тестове, маски, защитни средства и медицинско оборудване и апаратура (съгласно списък на МС) напр. на стойност до 100 хил. лв. без ДДС (по аналогия с услугите по Приложение № 2 по чл. 20, ал. 4, т. 2 от ЗОП). За разлика обаче от директното възлагане към момента (на стойности за доставки под 30 хил. лв. без ДДС), информацията за предмета и естеството на доставката, цената, количествата, сроковете ще следва да бъде публикувана в профила на купувача (при директно възлагане до 100 хил. лв. за стоките от списъка), напр. чрез публикуване на договора за доставка.</p> <p>Мотиви:</p> <p>Това, от една страна, ще предостави едно ново по-високо ниво на публичност и прозрачност, което към момента липсва, а от друга страна, ще направи подобно възлагане много по-икономично, бързо и ефективно предвид наличието на свободна конкуренция и възможността различни стопански субекти свободно да предлагат продуктите си в електронния магазин в ЦАИС ЕОП, без да се налага и възложителите и стопанските субекти да спазват формалните процедурни изисквания, съпътстващи съответната процедура за възлагане на обществена поръчка. Нещо повече един подобен подход ще осигури своевременното осигуряване на така необходимите доставки поради бързината на едни подобни възлагателни действия.</p> <p>Не на последно място, по този начин към платформата ще могат да се включват и много повече малки и средни предприятия (МСП), които малко или повече са затруднени да участват по процедурите за възлагане на обществени поръчки, т.е. в случая в много по-голяма степен ще се реализират целите, поставени в Съображения 59 и 78 на Директива 2014/24/ЕС, която</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Използването на електронния магазин е възможно и без изрично нормативно уреждане, доколкото възложителите не са задължени да прилагат определен в закона ред за поръчки под прага по чл. 20, ал. 4 от ЗОП.</p>

	<p>директива поставя като общоевропейска цел адаптирането на обществените поръчки към нуждите на МСП и запазването на прозрачността, конкуренцията и възможностите за достъп до пазара за МСП.</p> <p>Убедено вярваме, че подобни възлагателни действия ще имат също така антикризисен и социален елемент, в т.ч. най-вече за българските МСП, които ще получат по-голям достъп до публични ресурси. Съответно ще имат повече възможности за участие на националния пазар на обществени поръчки. А това от своя страна ще повиши ефективността на публичните разходи и ще улесни по-специално участието на малките и средните предприятия в обществените поръчки, като се даде възможност на възложителите да използват по-добре обществените поръчки в подкрепа на общи цели от обществен характер.</p>		
	<p>III. Третата група предложения, касаят производството по обжалване по реда на глава двадесет и седма от ЗОП, както следва:</p> <p>1. Предлагаме да се отмени чл. 216, ал. 8 от ЗОП.</p> <p>Мотиви:</p> <p>Из мотивите на Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки, приет от 44-то Народно събрание на 4 октомври 2018 г., всъщност не откриваме солидни правни аргументи, защо влезлите в сила съдебни решения не следва да подлежат на отмяна по реда на чл. 237 - 249 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК). Напротив, същите се изчерпват единствено с констатацията за специфичния характер на регламентираните в ЗОП отношения и това, че при сериозни нарушения се прилагат действащите „алтернативни санкции“ по чл. 215, ал. 5 и ал. 6 от ЗОП. Освен това, по отношение на така приетата и влязла в сила разпоредба липсва какъвто и да било анализ за съответствие с правото на Европейския съюз и практиката на Съда на Европейския съюз (СЕС). Макар самият законопроект в цялост да е бил обект на обществено обсъждане, то от публично достъпните документи не е видно въпросната разпоредба да е била коментирана изобщо. Не се открива и мотивирана оценка на въздействието на този текст, а според нас то е негативно по отношение на възложителите и стопанските субекти.</p> <p>В подкрепа на необходимостта от отмяна на разпоредбата на чл. 216, ал. 8 от ЗОП е и Съображение 2 от Директива 2007/66/ЕО на Европейския</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Разпоредбата е въведена по предложение на Върховния административен съд, към което са изложени следните мотиви:</p> <p>„Касае се за извънреден извънстанционен способ за съдебен контрол, който не следва да се прилага към процедурите за възлагане на обществени поръчки по реда на ЗОП, предвид специфичния характер на регламентираните правоотношения. След влизане в сила на постановеното съдебно решение, възложителят и определеният изпълнител незабавно сключват договор, който в повечето случаи е с предмет „доставка“ и вече е изпълнен към датата на предявяване на искането за отмяна, а в останалите случаи е в процес на изпълнение.</p>

	<p>парламент и на Съвета от 11 декември 2007 година за изменение на директиви 89/665/ЕИО и 92/13/ЕИО на Съвета с оглед повишаване на ефективността на процедурите за преразглеждане при възлагане на обществени поръчки, съгласно което според съдебната практика на Съда държавите-членки следва да осигурят наличието на средства за ефективна и бърза правна защита срещу решения, взети от страна на възлагащи органи и възложители по отношение на факта дали дадена поръчка попада в персоналният и материалният обхват на директиви 2004/18/ЕО и 2004/17/ЕО.</p> <p>Считаме, че предвид едноинстанционния характер на съдебното производство по обжалване по реда на глава двадесет и седма от ЗОП е нелогично и неефективно изключването на извънредния способ за съдебен контрол по чл. 237 - 249 от АПК. Нещо повече - в чл. 239 от АПК са изчерпателно изброени и основанията за отмяна на влезли в сила съдебни актове, като по този начин се гарантира правната сигурност. Соченият аргумент в кратките мотиви към ЗИД на ЗОП, приет от приет от 44-то Народно събрание на 4 октомври 2018 г., че при сериозни нарушения се прилагат действащите „алтернативни санкции“ по чл. 215, ал. 5 и 6 от ЗОП, по никакъв начин не кореспондира и няма никакво отношение с дадената в глава четиринадесета от АПК възможност за отмяна на влезли в сила съдебни актове, която засяга съвсем различни хипотези.</p> <p>В подкрепа на предложението ни, внимание ще обърнем и на Решение № 6 от 11.11.2008 г. на Конституционния съд, съгласно „пътят към съда трябва винаги да е отворен - това положение е основно право и „завършващата тухла“ в сградата на правовата държава“. В този смисъл считаме, че преграждането на възможността за прилагане на чл. 237 - 249 от АПК по отношение на влезлите в сила решения по съдебни спорове в сферата на обществените поръчки противоречи на принципа на правовата държава, а оттам на националното и европейското законодателство.</p>		<p>Следва да се има предвид обстоятелството, че нормата на чл. 216, ал. 6 ЗОП препраща само към разпоредбите на Глава Дванадесета от АПК, която регламентира касационно производство. Следователно законодателят и понастоящем не е предвидил субсидиарно приложение на Глава Четиринадесета от АПК, но считаме, че с новата предложена от нас ал. 7 ще се постигне необходимата яснота и ще се преодолеят противоречия при тълкуването и прилагането на закона при образуване на съдебни производства по реда на чл. 237 и сл. АПК по искания за отмяна на влезли в сила съдебни актове, постановени на основание на чл. 216 ЗОП.“</p>
	<p>2. Предлагаме чл. 210, ал. 1 след думата „три“ да се добави думата „работни“, като разпоредбата се измени, както следва:</p> <p><i>„Страните се призовават на посочените в жалбата адреси, като срокът за призоваване е не по-кратък от три работни дни преди заседанието.“</i></p> <p>Мотиви:</p>	<p>Приема се</p>	

	<p>Възприетият в закона подход е да се определят процесуални срокове в работни дни с оглед осигуряване възможността на лицата за правна защита и във връзка с Директива 2007/66/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2007 година за изменение на директиви 89/665/ЕИО и 92/13/ЕИО на Съвета с оглед повишаване на ефективността на процедурите за преразглеждане при възлагане на обществени поръчки и по-специално Съображение 2: „...според съдебната практика на Съда държавите-членки следва да осигурят наличието на средства за ефективна и бърза правна защита срещу решения, взети от страна на възлагащи органи и възложители по отношение на факта дали дадена поръчка попада в персоналния и материалния обхват на директиви 2004/18/ЕО и 2004/17/ЕО“.</p>		
	<p>IV. Четвъртата група от нашите предложения засягат изискванията към кандидатите и участниците в обществените поръчки и декларирането на личното им състояние, а именно:</p> <p>1. Предлагаме чл. 57, ал. 4 от ЗОП да се измени, като думите „с влязло в сила съдебно или арбитражно решение“ отпаднат, а след т. 4 се добавят „и т. 5, б. „а““, като текстът на тази разпоредба се измени по следния начин:</p> <p><i>„Стопанските субекти, които са отстранени от процедура за възлагане на обществена поръчка поради наличие на обстоятелства по чл. 54, ал. 1, т. 5, буква „а“, както и тези, за които наличието на обстоятелства по чл. 55, ал. 1, т. 4 и т. 5, б. „а“ е доказано, се включват в списък, който има информативен характер.“</i></p> <p>Мотиви:</p> <p>Предлагаме думите „с влязло в сила съдебно или арбитражно решение“ да отпаднат от разпоредбата на чл. 57, ал. 4 от ЗОП, защото в болшинството от случаите на неизпълнение на договор за обществена поръчка, довело до неговото разваляне или предсрочното му прекратяване, изплащане на обезщетения или други подобни санкции, с изключение на случаите, когато неизпълнението засяга по-малко от 50 на сто от стойността или обема на договора, не се стига до съдебен или арбитражен спор, с което не се постигат целите на чл. 55, ал. 1, т. 4 от ЗОП и Съображение 101 и Член 57 от Директива 2014/24/ЕС и Съображение 116 от Директива 2014/25/ ЕС.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Разпоредбата на ал. 4 на чл. 57 е насочена към включване в списъка на стопански субекти, за които е доказано по безспорен начин наличието на обстоятелства за отстраняване.</p> <p>Член 55, ал. 1, т. 4 от ЗОП е в съответствие с чл. 57, пар. 4, ал. 1, б. “ж” от Директива 2014/24/ЕС. Основанието за отстраняване се прилага до изтичане на срока, определен в чл. 57, ал. 3, т. 2, б. “в” от ЗОП, което е по преценка на националния законодател предвид предоставената с директивата възможност на държавите членки да определят условията за прилагане на основанията за отстраняване. При прилагане на посоченото основание за отстраняване възложителят взема предвид съдебно или арбитражно решение или друг документ, с</p>

	<p>Така разписана разпоредбата на чл. 55, ал. 1, т. 4 от ЗОП не само практически е неприложима, но и противоречи на Директива 2014/24/ЕС и Директива 2014/25/ЕС, а също и на практиката на Съда на Европейския съюз (СЕС), съгласно която достатъчно е в обявление за приключване /изпълнение на договора за обществена поръчка да е посочено, че даден икономически оператор е виновен за неизпълнение на възложената му поръчка.</p> <p>Съгласно Съображение 101 от Директива 2014/24/ЕС, възлагащите органи следва също така да имат възможността да изключват икономически оператори, които са се оказали ненадеждни, например заради нарушения на екологични или социални задължения, включително правилата за достъпност за хора с увреждания, или други форми на тежки професионални нарушения - например нарушения на правилата за защита на конкуренцията или на правата върху интелектуална собственост. Следва да се поясни, че тежкото професионално нарушение може да постави под въпрос честността на икономическия оператор и по този начин да го направи неподходящ за възлагането на обществена поръчка, независимо от това дали икономическият оператор разполага с техническия и икономическия капацитет да изпълни поръчката.</p> <p>Предвид факта, че възлагащият орган ще носи отговорност за последиците от евентуалното си погрешно решение, възлагащите органи следва също така да разполагат със свободата да преценят, че е налице тежко професионално нарушение, когато преди вземането на окончателно и обвързващо решение относно наличието на задължителни основания за изключване те могат да докажат с подходящи средства, че икономическият оператор е нарушил задълженията си, включително задълженията си по отношение на плащане на данъци или социалноосигурителни вноски, освен ако в националното право не е предвидено друго. Те следва да могат също така да изключват кандидати или оференти, показали значителни слабости при изпълнението на съществени изисквания в предходни поръчки, например неосъществени доставки или неизпълнение, значителни недостатъци на предоставения продукт или услуга, които ги правят неизползваеми по предназначение, или недопустими действия, които пораждаат сериозни съмнения относно надеждността на икономическия</p>	<p>който се доказва наличието на обстоятелствата по чл. 55, ал. 1, т. 4 (чл. 57, ал. 3, т. 2, б. "в"). Документът, с който се доказват тези обстоятелства трябва да е безспорен, да не подлежи на оспорване от стопанския субект, който се отстранява от процедурата. Наложена неустойка от възложител може да бъде оспорена и съответно предмет на съдебно или арбитражно производство.</p>
--	--	--

оператор. В националното право следва да се предвиди максимален срок на такова изключване.

Член 57 Директива 2014/24/ЕС:

“4. Възлагащите органи, по собствена инициатива или по искане на държавите членки, могат да изключат от участие в процедура за възлагане на обществена поръчка всеки икономически оператор, който се намира в което и да е от следните положения:

в) когато възлагащият орган може да докаже по подходящ начин, че икономическият оператор е виновен за тежко професионално нарушение, които поставят под въпрос честността му;

ж) когато икономическият оператор е допуснал значителни или трайни недостатъци при изпълнението на съществено изискване в предходен договор за обществена поръчка, предходен договор за поръчка с възложител или предходен договор за концесия, довели до предсрочно прекратяване на този предходен договор, изплащане на обезщетения или други подобни санкции”.

Определение на Съда (девети състав) от 20.11.2019 г. по Дело С-552/18:

“Член 57, параграф 4, букви в) и ж) от Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО трябва да се тълкува в смисъл, че НЕ ДОПУСКА национална правна уредба, съгласно която оспорването по съдебен ред на решението за предсрочно прекратяване на договор за обществена поръчка, взето от възлагащ орган поради допуснато „тежко професионално нарушение“ при изпълнението на този договор, пречи на възлагащия орган, който открива нова процедура за възлагане на обществена поръчка, да изключи оператор на етапа на подбора на оферентите въз основа на преценка на неговата надеждност”.

По отношение на добавката „и т. 5, б. „а““ обосноваваме предложението си с богатия ни практически опит и наблюденията ни при провеждането на обществените поръчки. На тази база можем да твърдим, че в практиката по ЗОП не рядко се среща декларирането на невярна или заблуждаваща информация в Единния европейски документ за обществени поръчки (ЕЕДОП) от икономическите оператори. Считаме, че подобно

	<p>поведение не следва да бъде толерирано, а включването на лицата, позволили си да декларират неверни обстоятелства в списъка по чл. 57, ал. 4 от ЗОП, ще има както превантивен, така и възпиращ ефект спрямо всички потенциални участници в обществени поръчки.</p> <p>В редица случаи неизпълнението на заявеното в офертите и заявленията или в договорите, с които се възлага обществената поръчка, води до тежки последици за организациите на възложителите, които губят способности и капацитет да предоставят публично значими дейности, за които са оторизирани по закон, поради невъзможността да се обезпечат необходимите доставки, услуги и строителство въз основа на договора с потенциалния изпълнител. Санкционирането по съдебен път на стопанските субекти не възстановява в пълна мяра първоначалното положение, доколкото компенсациите в парично изражение са за съответното юридическо лице възложител, а не в полза на отделните граждани, претърпели неудобства и лишени от достъп до публични услуги, които имат право да получат. Въвеждането на административна мярка, превентиваща бъдещо участие в обществени поръчки на съответните стопански субекти по начин, който да предотврати негативни последици върху обществото от неизпълнението на бъдещи договори от съответния стопански субект, ще има важно практическо значение при поемането на правнообвързващи ангажменти към публичните институции по начин, че същите да бъдат изпълнявани качествено, в срок и в необходимия обем, включително и в преддоговорния етап на отношенията между възложителя и съответния икономически оператор.</p>		
	<p>2. Предлагаме в чл. 67, ал. 1 от ЗОП да бъде изменена, като след думите „основанията за отстраняване“ се добавят думите „включително тези въведени с регламент или друг приложим акт на ЕС“, по следния начин:</p> <p>„Чл. 67. (1) При подаване на заявление за участие или оферта кандидатът или участникът декларира липсата на основанията за отстраняване, включително тези въведени с регламент или друг приложим акт на ЕС и съответствие с критериите за подбор чрез представяне на единен европейски документ за обществени поръчки (ЕЕДОП). В него се предоставя съответната информация, изисквана от</p>	<p>Не се приема</p>	<p>ЕЕДОП е по Регламент (ЕС) 2016/7 и обстоятелствата, които следва да се декларират в него произтичат от директивите. Към момента не е известно да предстои изменение на ЕЕДОП във връзка с Регламент (ЕС) 833/2014.</p> <p>Определянето на задължените лица не зависи от формата на деклариране. В конкретния случай</p>

	<p><i>възложителя, и се посочват националните бази данни, в които се съдържат декларираните обстоятелства, или компетентните органи, които съгласно законодателството на държавата, в която кандидатът или участникът е установен, са длъжни да предоставят информация.“</i></p> <p>Мотиви:</p> <p>Това предложение отново намира своето основание в практиката по прилагането на закона. В ЗОП е установен механизъм, определящ къде се декларират всички основанията за отстраняване, кои са задължените лица, как се допълват пропуските и т.н., а именно в ЕЕДОП. Към настоящия момент безспорно е налице известна неяснота по отношение Регламент (ЕС) № 833/2014 г. относно ограничителните мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна. Декларирането в отделна декларация носи множество трудности в практиката по отношение определяне на задължените лица, възможности за промяна и пр.</p> <p>Със соченото предложение за изменение ще се постигнат и целите на Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/7 на Комисията от 5 януари 2016 година за установяване на стандартния образец за единния европейски документ за обществени поръчки, а именно да се избегне налагането на административна тежест за възложителите и евентуални противоречиви указания в отделните документи от документацията за поръчката. Информацията, която икономическите оператори трябва да представят в ЕЕДОП, следва предварително да бъде ясно посочена от възложителите, с което към настоящия момент считаме възложителите са затруднени. Съгласно Съображение (4) от Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/7 на Комисията, ЕЕДОП следва допълнително да улесни работата на икономическите оператори, възлагащите органи и възложителите, като замени различните и разнообразни национални лични декларации с един стандартен образец, установен на европейско равнище, което обаче по отношение на Регламент (ЕС) № 833/2014 г. относно ограничителните мерки не е уредено и създава предпоставки за противоречива практика, както на възложителите, така и на органите, осъществяващи последващ контрол, а оттам и правна несигурност.</p> <p>С предложената добавка в чл. 67, ал. 1 от ЗОП се постигат целите на сочените регламенти, избягва се риска от противоречива практика, намалява се административната тежест върху всички страни във възлагателния процес</p>		<p>обхватът на задължените лица в цитирания регламент е определен в чл. 5к от него.</p> <p>Освен това част III, раздел „Г“ на ЕЕДОП, в който се предлага да се декларират тези обстоятелства се отнася до специфични национални основания, а в конкретния случай обстоятелствата по чл. 5к от Регламент (ЕС) 833/2014 не са такива.</p>
--	---	--	---

	<p>и се възстановява правната сигурност. Достатъчно е в своите указания (когато е приложимо) възложителите да посочат, че информацията за липсата или наличието на обстоятелствата по чл. 5к от Регламент (ЕС) №833/2014 относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна, се декларира в част III, раздел „Г“ на ЕЕДОП. Същото ще важи и по отношение на всеки друг регламент или приложим акт на ЕС.</p>		
	<p>V. В тази пета и последна група ще обособим всички останали предложения, които се налагат, с оглед живата практика по прилагане на ЗОП и наблюдаваните от нас затруднения в тази насока:</p> <p>1. Предлагаме в чл. 72 от ЗОП да се създаде нова ал. 10, със следния текст:</p> <p><i>„(10) Независимо от ал. 1, възложителят изисква подробна писмена обосновка за начина на образуване на цената във всички случаи, в които е налице съмнение, че дадена оферта е с необичайно ниска стойност. Обосновката се представя в 5-дневен срок от получаване на искането.“</i></p> <p>Мотиви:</p> <p>Мотивите за предложеното допълнение към чл. 72 от ЗОП се коренят най-вече в Решението на СЕС от 15 септември 2022 година по дело С-669/20, което донесе на страната ни и нов прочит на европейските правила относно необичайно ниските оферти, съответно наложи да преразгледаме начина, по който тълкуваме и прилагаме тези правила. Само ще припомним, че в мотивите си при отправяне на преюдициалното запитване, от ВАС обясняват, че националният ни закон изисква наличие на минимум три оферти, доколкото преценката на едно предложение се прави на база осреднената стойност на поне две други предложения. При наличието само на две предложения в спорния случай, разпоредбата не е приложена от възложителя, което се определя от КЗК като съответно на закона.</p> <p>В мотивите на Решението на СЕС се посочва, че задължение за възлагащия орган е, първо, да идентифицира подозрителните оферти, второ, да позволи на съответните оференти да докажат, че тези оферти са сериозни, като им поиска уточненията, които счита за уместни, трето, да прецени релевантността на предоставената от заинтересованите лица информация, и</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Предложеното изменение в чл. 72, ал. 1 е редактирано с оглед прецизиране, като урежда въпросния случай и е в съответствие с решението на СЕС. Освен това предлаганата редакция на новата ал. 10 е твърде обща и би създавала предпоставки за различно тълкуване и прилагане, доколкото въвежда субективен критерий – наличие на съмнение у възложителя.</p>

	<p>четвърто, да реши дали да допусне или да отхвърли въпросните оферти. Според европейските магистрати сравнението с останалите подадени оферти, колкото и да е полезно в някои случаи за откриването на необичайност, не може да бъде в това отношение единственият критерий, възприет от възложителя.</p> <p>След обстойно изложение по поставените въпроси, Съдът на ЕС се произнася, извеждайки в своето финално заключение два основни извода. Според първия финален извод на Съда, при съмнение, че дадена оферта е с необичайно ниска стойност, възлагащите органи са длъжни да проверят дали това действително е така, като вземат предвид всички релевантни елементи, свързани с обществената поръчка и с документите за нея, без в това отношение да имат значение невъзможността за прилагане на предвидените за целта в националното законодателство критерии и броят на подадените оферти. Видно от втория финален извод на СЕС, когато възлагащият орган не е образувал процедура за проверка дали дадена оферта е евентуално с необичайно ниска стойност, тъй като е приел, че нито една от подадените до него оферти не е такава, преценката му може да бъде предмет на съдебен контрол в производство по оспорване на решението за възлагане на съответната поръчка.</p> <p>Предвид горното и в заключение по тази точка, не бива да се забравя, че съгласно чл. 69 от Директива 2014/24/ЕС, възлагащите органи изискват от икономическите оператори да обяснят предложената в офертата цена или разходи, когато офертите изглеждат необичайно ниски спрямо строителството, доставките или услугите, като по никакъв начин не се поставя изискване за някаква осредненост на офертите или техния брой.</p>		
	<p>2. Предлагаме в чл. 110, ал. 5 от ЗОП след думите „ал. 1, т. 4“ да се постави запетая и да се добави „5“, като текстът придобие следния вид:</p> <p><i>„(5) Възложителят може да отмени влязлото в сила решение за определяне на изпълнител и да издаде решение за прекратяване на процедурата, когато преди сключването на договора възникне обстоятелство по ал. 1, т. 4, 5, 6 и 8 или ал. 2, т. 4.“</i></p> <p>Мотиви:</p> <p>Предвид вероятността преди сключването на договора за възлагане на обществената поръчка да се установят нарушения при откриването и</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Подобна хипотеза ще създаде изключителна правна несигурност. В закона има предвидени достатъчно механизми за предотвратяване на грешки и нарушения в хода на процедурите, така че да не се стигне до погрешен избор на изпълнител. Освен това с предложената допълнение се стига</p>

	<p>провеждането и, които не могат да бъдат отстранени, без това да промени условията, при които е обявена процедурата, а и с оглед немалкото случаи от практиката, при които такава хипотеза действително се реализира, считаме за оправдано и напълно логично в тези случаи възложителят също да разполага с правната възможност да отмени влязлото в сила решение за определяне на изпълнител и да издаде решение за прекратяване на процедурата.</p> <p>Тъй като в сега действащата редакция на ЗОП не е предвидена подобна възможност, са немалко случаите, при които възложителите са поставени в безизходно положение, поради нарушения при откриването и провеждането на процедурата, които обаче са установени след влизането в сила на решението за определяне на изпълнител и преди сключването на договор. При подобни ситуации, към момента реално липсва правно основание, което да позволи да бъде отменено влязлото в сила решение за определяне на изпълнител и да бъде издадено решение за прекратяване на процедурата.</p> <p>Считаме, че с направеното от нас предложение не само ще бъде преодолян този според нас явен законодателен пропуск, но и ще бъде създаден един полезен механизъм за действие, изцяло в унисон с целта на закона, а именно осигуряване на ефективност при разходването на публичните средства.</p> <p>Убедено вярваме, че правната и житейската логика също повеляват в хипотезата на чл. 110, ал. 1, т. 5 от ЗОП да е допустимо възложителят да може да отмени влязлото в сила решение за определяне на изпълнител и да издаде решение за прекратяване на процедурата.</p>		<p>до противоречие в случаите, когато решението за определяне на изпълнител е влязло в сила след потвърждаване от органите по обжалване. В мотивите липсват конкретни примери за случаи от практиката, които се твърди, че са налице.</p>
<p>3. Предлагаме в чл. 110 от ЗОП да се създаде нова ал. 6, със следния текст:</p> <p><i>„(6) В случаите по ал. 1, когато обществената поръчка бъде прекратена преди крайните дата и час за получаване на оферти, в ЦАИС ЕОП автоматично се визуализират данни за стопанските субекти, подали оферти към датата на прекратяване на процедурата.“</i></p> <p>Мотиви:</p>	<p>Не се приема</p>		<p>Видно от мотивите, предложението се отнася до предвиждане на възможност ЦАИС да визуализира данни за стопанските субекти, подали оферти по процедура, която се прекратява преди изтичане на крайната дата и час за получаване на оферти. Предложението е</p>

	<p>Както всички наши предложения и това е продиктувано от самата практика и необоснованите трудности, които възложителите изпитват във възлагателния процес. Съгласно разпоредбата на чл. 110, ал. 4 от ЗОП, когато първоначално обявената процедура е прекратена, възложителят може да открие нова процедура за възлагане на обществена поръчка със същия предмет само ако решението за прекратяване е влязло в сила. В тази връзка изглежда нелогично и нецелесъобразно, когато няма подадени оферти, респективно участници в процедурата, да се налага възложителят да чака да влезе в сила едно решение, спрямо което няма заинтересовани стопански субекти, които да го оспорят, преди да може отново да открие процедурата.</p> <p>Освен горното, при действащата в момента ЦАИС ЕОП, когато обществената поръчка бъде прекратена преди крайните дата и час за получаване на оферти, възложителите са поставени в невъзможност да изпълнят вмененото им в чл. 22, ал. 10 от ЗОП задължение да уведомят кандидатите и участниците за решението по чл. 22, ал. 1, т. 8 от ЗОП в тридневен срок от издаването му чрез съобщение на техните потребителски профили в платформата, тъй като към този момент те реално не знаят кои са тези лица и има ли такива изобщо.</p> <p>Към настоящия момент именно такъв е случаят, тъй като ако да речем още в самото начало на срока за подаване на оферти възложителят установи, че са необходими съществени промени в условията на обявената поръчка, които биха променили кръга на заинтересованите лица (чл. 110, ал. 1, т. 9 от ЗОП) и прекрати процедурата, то той ще трябва да изчака 10-дневния срок за влизане в сила на решението си, без да има ясното има лица с правен интерес да го оспорят и без да има възможността да изпълни задължението си по чл. 22, ал. 10 от ЗОП.</p> <p>Предвид изложеното считаме, че соченият според нас пропуск в сега действащата нормативна уредба се явява и в противоречие с целта на закона, прокламирана в разпоредбата на чл. 1, ал. 1 от ЗОП, а именно ефективност при разходването на публичните средства. Въпреки това, необоснованото забавяне на възлагателния процес и изтъкнатите пречки пред възложителите могат да бъдат преодоляни, в случай че направеното от нас предложение намери подкрепа.</p>		<p>обосновано с необходимостта възложителят да може да изпълни задължението си за връчване на решението за прекратяване на процедурата, тъй като се твърди, че към момента такава възможност не му е осигурена.</p> <p>Напротив, в ЦАИС е осигурена възможност в конкретния случай да се изпрати съобщение, към което е прикачено решението, до всички стопански субекти, като същото автоматично се получава на профила на подалия оферта, въпреки че възложителят не вижда този оферент.</p> <p>Поради това не може да се приеме, че е налице пропуск както в нормативната уредба, така и в твърдяната липса на функционалност на системата.</p>
--	---	--	--

	<p>4. Предлагаме в чл. 189а от ЗОП да се създаде нова ал. 3, със следния текст:</p> <p><i>„(3) Възложителят може, по собствена инициатива или по искане на заинтересовано лице, да направи промени в условията на поръчката, посочени в обявата или приложенията към нея. В този случай се определя нов срок за подаване на оферти, който не може да е по-кратък от първоначално определения.“</i></p> <p>Предлагаме алинея 3 да стане алинея 4, като думите „по ал. 1 и 2“ се заменят с думите „по ал. 1 — 3“, както следва:</p> <p><i>„(4) В случаите по ал. 1 — 3 възложителят публикува съобщение в РОП.“</i></p> <p>Мотиви:</p> <p>Това наше предложение е наложено от липсата на каквато и да е правна логика при процедурите за възлагане на обществени поръчки да е възможна промяна в условията на поръчката, а при събирането на оферти с обява да не е. В този смисъл, при възникнала необходимост от промяна при този ред за възлагане, винаги ще се налага обществената поръчка да бъде прекратена и обявявана наново. Това от една страна, е свързано с неоправдана административна тежест за възложителите, които следва да извървят отново всички стъпки преди публикуването на обявата (съгласуване, консултации с външни експерти и др.), а от друга страна е крайно неефективно, предвид времето за извършване на всички подготвителни действия. Считаме, че с подобно изменение и допълнение на чл. 189а от ЗОП ще се постигне една значително по-висока степен на съответствие с целите и принципите на закона, като в същото време самият ред за възлагане на обществени поръчки на ниска стойност ще бъде облекчен в полза не само на възложителите, но и на икономическите оператори.</p>	Не се приема	<p>Описаната хипотеза, при която се определя нов срок, представлява на практика обявяване на нова поръчка, поради което е възприет подходът да се прекратява обществената поръчка и да се обявява отново. Не може да се приеме, че тези действия на възложителя представляват сериозна административна тежест и ги затрудняват прекомерно, тъй като евентуална промяна в условията на поръчката би следвало също да се съгласува, ако възложителят е установил такава практика. Още повече, че при поръчките на ниски стойности, възложителят не е обвързан да изчаква изтичането на срокове за влизане в сила на прекратяване на възлагането и може веднага да обяви отново поръчката.</p>
	<p>5. Предлагаме в чл. 52, ал. 3 от Закон за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА) след думите „когато се финансират обекти“ да се добавят думите „над стойностните прагове по чл. 20, ал.</p>	Не се приема	<p>Предложението не се отнася до конкретни разпоредби на законопроекта, засяга нормативни актове в други сфери и изисква предварително съгласуване със</p>

	<p><i>1, т. 1, б. „а“ от Закона за обществените поръчки“, като текстът придобие следния вид:</i></p> <p><i>„(3) Когато се финансират обекти над стойностните прагове по чл. 20, ал. 1, т. 1, б. „а“ от Закона за обществените поръчки на територията на кметствата и населените места с кметски наместници и възложител е кметът на общината, кметовете на кметства, кметските наместници или оправомощени от тях длъжностни лица се включват в съставите на комисиите по чл. 103 от Закона за обществените поръчки, участват при съставянето на актове и протоколи по време на строителството съгласно Закона за устройство на територията и нормативните актове по прилагането му, и в комисиите за въвеждане в експлоатация на строежите.“</i></p> <p>Мотиви:</p> <p>На първо място, считаме, че мястото на това императивно правило за поведение не следва да бъде в различен от Закона за обществените поръчки нормативен акт. Въпреки това обстоятелство обаче, оправдано е разпоредбата да бъде приложима само при обществени поръчки на висока стойност, т.е. равна или над европейските стойностни прагове. Сега действащата нормативна уредба необосновано налага административна тежест и влиза в пряка колизия с основната цел на Закона за обществените поръчки, а именно ефективност на публичните разходи. Предвид организацията, която следва да се създаде, и човешкият ресурс, който ще бъде ангажиран (всички кметове на кметства), считаме за пропорционално това правило да бъде обвързано с предвидения финансов ресурс за изпълнението на конкретната обществена поръчка.</p> <p>Предложението ни отново е изцяло на база преките ни наблюдения върху дейността на възложителите по места. Следва да се отбележи, че в най-малките населени места е налице безспорна липса на административен капацитет. Считаме, че в сега действащата и редакция, разпоредбата на чл. 52, ал. 3 от ЗМСМА не отчита обективната истина за действителната обстановка в местната администрация на България. В болшинството от случаите липсва не само административен капацитет, но и изобщо длъжностни лица, които биха били пълноценни членове на оценителна</p>	<p>съответните компетентни органи. Освен това, предложението е направено от лице, което не е пряко засегнато от уредбата на тези обществени отношения. Предложение в този смисъл няма от пряко засегнатите лица.</p>
--	---	--

	<p>комисия по чл. 103 от ЗОП и то за поръчки с обект строителство, тъй като именно в такъв аспект е визирият нормативен текст. Предвид тази реалност, считаме за пропорционално задължението кметовете на кметства, кметските наместници или оправомощени от тях длъжностни лица да се включват в съставите на комисиите по чл. 103 от ЗОП, но само когато обществената поръчка е над стойностните прагове по чл. 20, ал. 1, т. 1, б. „а” от ЗОП.</p>		
<p>СПИСАНИЕ „ЗОП ПЛЮС“ - допълнение</p>	<p>Във връзка с предложението за правилата относно т.нар. необичайно благоприятни оферти и за промяна на чл. 72, ал. 1 и 2 от ЗОП, формулирано в §7 от проекта на ЗИДЗОП, предлагаме следното:</p> <p>Видно от мотивите, предлаганите изменения в чл. 72, ал. 1 и 2 от ЗОП са насочени към осигуряване на съответствие с европейското законодателство и практика, като същевременно с тях се цели преодоляване на установения проблем в практиката на българските възложители – невъзможност да се изиска обосновка при необичайно благоприятни предложения за цени и/или разходи, когато има едно или две предложения.</p> <p>Вносителят се аргументира, като изрично отбелязва, че в конкретния случай е налице и практика на Съда на Европейския съюз (СЕС), а именно – Решение по дело С-669/20 „Веридос”, постановено по преюдициално запитване, инициирано от Върховния административен съд¹. Обяснено е, че с промяната в чл. 72, ал. 1 се предлага възприемане на нов подход, изцяло съобразен с цитираното решение на СЕС и съответните разпоредби от директивите. Той предвижда базата, въз основа на която се прилага обективният критерий за „по-благоприятно с повече от 20 на сто“ да бъде „средната стойност на всички предложения“, а не само на „предложенията на останалите участници“, както е в действащата редакция. Според вносителя това ще позволява формиране на нужната средна стойност и в случаи, когато има само две предложения.</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Текстът на ал. 1 на чл. 72 е редактиран във връзка с постъпили предложения от ведомствата по време на съгласувателната процедура.</p> <p>Във връзка с промяната са предложени редакции и в останалите алинеи на чл. 72, които да отчитат характера на предложенията (цена или разходи).</p>

¹ Цитираното решение на Съда на ЕС на български език е достъпно в Интернет на адрес:

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?docid=265542&mode=req&pageIndex=1&dir=&occ=first&part=1&text=&d oclang=BG&cid=1442913>

	<p>Освен това се сочи, че с проекта изрично е предвидена възможност да се изисква обосновка и при едно предложение. В този случай базата за преценка е прогнозната стойност, а в специфични случаи, при които сравняването с прогнозната стойност не е приложимо, напр. поръчки при които се оферират единични цени, размер на отстъпка, надценка и др., е предвидена възможност възложителят предварително да определи друг метод за сравнение.</p> <p>По повод на гореописаното предложение от проекта, макар същото формално-технически да преодолява констатирания практически проблем, изразяващ се в невъзможност за прилагане на досегашното правило на чл. 72, ал. 1 от ЗОП в случаите, когато има само едно или две (допуснати до оценяване) предложения, отговорно заявяваме, че това законодателно решение не постига декларираното съответствие с относимите към тази материя европейско законодателство и практика на Съда на ЕС.</p> <p>Нещо повече, в случая считаме, че така предложеният нов текст на чл. 72, ал. 1 от ЗОП директно противоречи на Решение на Съда на Европейския съюз (четвърти състав) от 15 септември 2022 г. „Веридос” (решение на СЕС по дело С669/20), както и че не е в съответствие със Съображение 103 и член 69 от Директива 2014/24/ЕС и член 84 и Съображение 108 от Директива 2014/25/ЕС.</p> <p>В подкрепа на тази си позиция излагаме следните аргументи:</p> <p>Както е видно от цитираното и в мотивите на законопроекта решение на СЕС по дело С-669/20, европейските магистрати са категорични, че относимите разпоредби от европейските директиви² трябва да се тълкуват в смисъл, че:</p> <p>„При съмнение, че дадена оферта е с необичайно ниска стойност, възлагащите органи са длъжни да проверят дали това действително е така, като вземат предвид всички релевантни елементи, свързани с обществената</p>		
--	--	--	--

² Членове 38 и 49 от Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно координирането на процедурите за възлагане на някои поръчки за строителство, доставки и услуги от възлагащи органи или възложители в областта на отбраната и сигурността и за изменение на директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО

поръчка и с документите за нея, БЕЗ В ТОВА ОТНОШЕНИЕ ДА ИМАТ ЗНАЧЕНИЕ НЕВЪЗМОЖНОСТТА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ПРЕДВИДЕНИТЕ ЗА ЦЕЛТА В НАЦИОНАЛНОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО КРИТЕРИИ И БРОЯТ НА ПОДАДЕНИТЕ ОФЕРТИ”.

Това заключение на Съда на ЕС според нас несъмнено означава, че дори извън рамките на конкретно приложимо национално правило за определяне на необичайно благоприятна оферта, било и то обективно, недискриминационно и съобразено с юриспруденцията на Съда (каквото в случая представлява коментираното правило на чл. 72, ал. 1 от ЗОП), при съмнение за наличие на „необичайно благоприятна оферта” за възложителите остава в сила задължението да проверят дали е налице такава.

С други думи, макар в случая проектът да предлага промяна в националното правило на чл. 72, ал. 1 от ЗОП, това не постига пълно съответствие с европейските директиви в областта и съдебната практика на СЕС по няколко причини.

Основен съществен пропуск на настоящия законопроект според нас се състои в това, че не се предвижда възможност проверката по чл. 72 от ЗОП да се извършва и извън тясната хипотеза на чл. 72, ал. 1 от ЗОП – нещо, което (както вече имахме възможност да отбележим) изрично е указано в решението на СЕС по дело С-669/20 „Веридос”.

В потвърждение на горното, в пар. 37 на цитираното решение на СЕС се сочи, че: *„Както уточнява генералният адвокат в точка 38 от заключението си, възлагащият орган трябва да идентифицира с оглед на съвкупността от характеристиките на предмета на поръчката офертите, които изглеждат подозрителни и поради тази причина подлежат на предвидената в член 49 от Директива 2009/81 състезателна процедура за проверка. Сравнението с останалите подадени оферти, колкото и да е полезно в някои случаи за откриването на необичайност, не може да бъде в това отношение единственият критерий, възприет от възложителя”*. В пар. 38 от същото съдебно решение се допълва, че: *„Проверката на всички елементи, свързани с обществената поръчка и с документите за нея трябва да даде възможност на възлагащия орган да прецени дали въпреки разликата с офертите, представени от другите*

	<p><i>оференти, подозрителната оферта е достатъчно сериозна. В това отношение възлагащият орган може да се основе на национални правила, определящи конкретен метод за идентифициране на необичайно ниските оферти”.</i></p> <p><i>В пар. 39 от същото решение обаче изрично се подчертава, че: „Предвид горните съображения все пак следва да се отбележи, че Директива 2009/81 не изключва възможността и когато са подадени само две оферти, да се преценява дали дадена оферта е с необичайно ниска стойност. Напротив, неприложимостта на критерия, предвиден в националното право за целите на преценката дали дадена оферта е с необичайно ниска стойност, <u>не освобождава възлагащия орган от задължението му, припомнено в точка 36 от настоящото решение, да идентифицира подозрителните оферти и при наличието на такива оферти да проведе състезателна процедура за проверка”.</u></i></p> <p>Видно от цитираното решение на СЕС, за проверката на необичайно благоприятната стойност няма значение броят на подадените оферти, вкл. дали е една, две или повече. От значение е единствено обстоятелството доколко конкретната оферта е формирана обективно съгласно пазарни принципи или е дъмпингова, антипазарна, в нарушение е на приложимия закон. или чрез нея обективно няма как да се осъществи качествено и своевременно изпълнение на предмета на обществената поръчка.</p> <p>Следва да се отбележи също така, че терминът „подадените оферти“ е използван изключително в контекста на конкретния съдебен казус, по начина, по който той е интерпретиран в постъпилото преюдициално запитване, а именно: в засегнатата процедура за система за издаване на български лични документи поколение 2019 са имали право да кандидатстват и са подали оферти само двама икономически оператори (т. 12 от Раздел V преюдициалното запитване³) и постъпилите оферти са само две, както се заявява във формулацията въпрос под № 3 от преюдициалното запитване.</p>		
--	--	--	--

³ Цитираното преюдициално запитване е достъпно в Интернет на адрес:

<https://curia.europa.eu/juris/showPdf.jsf?text=&docid=237703&pageIndex=0&doclang=BG&mode=req&dir=&occ=first&part=1 &cid=23117890>

	<p>Считаме, че прецизният прочит и правилното разбиране на горесцитираното решение на СЕС изискват да се съобрази, че формулировката на отговорите в диспозитива на решението зависи в известна степен и от начина на задаване на въпросите от запитващата юрисдикция и от фактическата обстановка по конкретната процедура за обществена поръчка.</p> <p>Относно понятието за „обективно“ формирана оферта, в частта „ценово предложение“, следва да се има предвид практиката на СЕС съобразно указаното в т. 35 от вече цитираното Решение на Съда (четвърти състав) от 15 септември 2022 г. „Веридос“: „Необичайно ниската стойност на офертата трябва да се преценява спрямо съответната услуга[, доставка, строителство]. Така при проверката си на необичайно ниската стойност на една оферта, възлагащият орган може, за да гарантира честна конкуренция, да вземе предвид всички релевантни елементи по отношение на тази услуга“. В този смисъл са и други решения на Съда от 29.03.2012 г., SAG ELV Slovensko и др., по дело C-599/10, EU:C:2012:191, т. 29 и 30 и от 18.12.2014 г., Data Medical Service, по дело C-568/13, EU:C:2014:2466, т. 50.</p> <p>В тази връзка намираме за непродуктивна нормативна техника, която обхваща частни хипотези (в случая при подадена една оферта), за да въведе задължителни действия на възложителя. Едно подобно формулиране няма как да бъде нито изчерпателно, нито да осигури търсената правна сигурност. Затова и в приложимите в случая Съображение 103 и член 69 от Директива 2014/24/ЕС и член 84 и Съображение 108 от Директива 2014/25/ЕС, европейският законодател е вманил на възложителя, задължението да провери оферти, които изглеждат необичайно благоприятни. В посочените норми е дадена възможност на оферента да обясни как е изготвил предложението си, като именно на тази основа (съответно мотивирано от помощния орган на възложителя), да се прецени дали да допусне или да отхвърли офертата.</p> <p>Нещо повече, както подчертахме и по-горе, в практиката си СЕС ясно посочва, че не броят на подадените оферти е обуславящият фактор за преценката на възложителя, а необходимостта да бъде направена</p>		
--	---	--	--

<p>конкретната преценка по конкретните оферти. Като тази проверка следва да включва всички ценови и разходни компоненти, съставляващи оферта съотнесени към спецификата на предмета на поръчката, приложимата нормативна уредба и всички други финансови, правни и икономически фактори, така, че да се <i>„гарантира честна конкуренция“</i> (т. 35 от Решение на Съда по дело по дело С-669/20 „Веридос“).</p> <p>Защото видно от приложимите европейски и национални норми, а и от цитираната практика на СЕС, съответно на националните органи по обжалване, възложителят чрез помощния си орган следва да направи самостоятелна проверка на всяко предложение, което е с необичайно благоприятна цена. Тази му проверка следва да се основава на множество възможни фактори и конкретни особености на съответния пазара, на приложимата нормативна уредба, специфики на обществената поръчка и др. Всичко това предполага дължима грижа и проверка по възможни елементи много по-всеобхватни от формулираните в §7 индикатори свързани със съпоставки единствено спрямо <i>„прогнозната или с друга обявена от възложителя базова стойност“</i> или с <i>„предварително определената от възложителя стойност на показателя съгласно чл. 70, ал. 6, изречение второ“</i>.</p> <p>Съгласно разпоредбите на директивите именно в рамките на оперативната самостоятелност на възложителя и помощния му орган, е преценката да приеме или не дадена цена/разход за пазарен и съобразен с конкуренцията или не (с изключение на хипотезите, когато дейността не е с конкурентен характер поради своето естество). Като тази оперативна самостоятелност е ограничена от изискването тази преценка да бъде съпътствана от собствен анализ, събиране на относими доказателства и мотивирано заключение в рамките на административното производство по издаване на индивидуалния административен акт.</p> <p>Следва да се напомни и това, че когато възлагащият орган не е образувал процедура за проверка дали дадена оферта е евентуално с необичайно ниска стойност, тъй като е приел, че нито една от подадените до него оферти не е такава, преценката му може да бъде предмет на съдебен контрол в производство по оспорване на решението за възлагане на</p>		
--	--	--

съответната поръчка (безспорно потвърждение на това се съдържа и във второто заключение на СЕС в решението по цитираното дело С-669/20).

Всичко гореизложено според нас предполага преосмисляне и допълнителен правен анализ на предложението направено в §7 от проекта на ЗИДЗОП, обявен за обществено обсъждане на 9.6.2023 г. Включително по отношение развиването в нормативния акт на частни, единични хипотези (при подадена една оферта) и използване на нерегламентирани термини като „*допълнително обявена от възложителя базова стойност*“, които е много вероятно да доведат до множество трудности по правоприлагането и да създадат още по-високо ниво на правна несигурност и неяснота.

Предвид изложеното считаме, че с така предложения §7 от проекта на ЗИДЗОП не се постигат целите, посочени в мотивите към проекта, свързани с правилно транспониране на някои от изискванията на приложимите европейски директиви, както и с актуалната практика на СЕС.

Отчитайки изложените по-горе наши мотиви, с настоящото допълваме предложението си, направено в предишното си становище, което представихме пред Вас, като предлагаме чл. 72 от ЗОП да се измени и допълни както следва:

1. В чл. 72 се правят следните изменения и допълнения:

1. *Алинея 1 се изменя така:*

„(1) Когато предложение в офертата на участник, свързано с цена или разходи, което подлежи на оценяване, е с повече от 20 на сто по-благоприятно от средната стойност на всички предложения от същия вид, възложителят изисква подробна писмена обосновка за начина на неговото образуване, която се представя в 5-дневен срок от получаване на искането.“

2. *Алинеи 4, 5 и 6 се изменят така:*

„(4) Не се приема оферта, когато се установи, че предложените в нея цена или разходи са с повече от 20 на сто по-благоприятно от средната стойност на всички предложения от същия вид, защото не са спазени норми и правила, свързани с опазване на околната среда, социалното и трудовото

	<p><i>право, приложими колективни споразумения и/или разпоредби на международното екологично, социално и трудово право, които са изброени в приложение № 10.</i></p> <p><i>(5) Не се приема оферта, когато се установи, че предложените в нея цена или разходи са с повече от 20 на сто по-благоприятно от средната стойност на всички предложения от същия вид, поради получена държавна помощ, когато участникът не може да докаже в предвидения срок, че помощта е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на чл. 107 от ДФЕС.</i></p> <p><i>(6) В процедурите, които съдържат етап на преговори и са поканени няколко участници, както и при провеждане на електронен търг, възложителят прилага ал. 1 - 5, когато установи, че предложението на някой от участниците, постигнато в резултат на преговорите или след приключване на електронния търг, е необичайно благоприятно, включително когато е с повече 20 на сто по-благоприятно от средната стойност на всички не предложенята от същия вид на останалите участници по същия показател за оценка”.</i></p> <p><i>3. Създават се нови алинеи 7-9, които гласят:</i></p> <p><i>„(7) Извън случаите на ал. 1-6, възложителят изисква подробна писмена обосновка, за начина на образуване на допуснато до оценяване предложение, свързано с цена или разходи, във всички случаи, когато същото е необичайно благоприятно, при отчитане на всички релевантни елементи, формиращи прогнозната стойност на обществената поръчка. Обосновката се предоставя в 5-дневен срок от получаване на искането.</i></p> <p><i>(8) В случаите по ал. 7, при обосноваване на становище, че офертата им е формирана обективно и е съобразена с условията на реална конкуренция, участниците могат да се позоват на някое или на повече от обстоятелствата, посочени в чл. 72, ал. 2, или на други допустими от закона и релевантни за случая обстоятелства, които могат да докажат писмено.</i></p> <p><i>(9) В случаите по ал. 7, обосновката може да не бъде приета и участникът да бъде отстранен на основание чл. 107, т. 3, когато</i></p>		
--	--	--	--

	<p><i>представените доказателства не са достатъчни, за да обосноват предложената цена или при липса на писмен отговор в предвидения 5-дневен срок”.</i></p> <p><i>4. Алинеи 7-9 стават 10-12.</i></p>		
	<p>II. В чл. 107 се прави следната промяна:</p> <p>1. Точка 3 се изменя така:</p> <p>„3. участник, който не е представил в срок обосновката по чл. 72 или чиято оферта не е приета съгласно чл. 72“.</p> <p>Като отново благодарим за предоставената възможност да изразим позицията си по проекта, все така се надяваме, че ще срещнем подкрепа и разбиране за направените конструктивни предложения, което ще потвърди заявената воля на институциите за публичност, диалогичност, обективност и конструктивност при създаване и развитие на нормативната рамка в сектора на обществените поръчки и финансовото управление и контрол в публичния сектор.</p>	Не се приема	Предвид направените редакции в чл. 72 не се налага промяна в преpraщaщата норма на чл. 107, т. 3 от ЗОП.
<p>КАМАРА НА СТРОИТЕ- ЛИТЕ В БЪЛГАРИЯ</p>	<p>Поддържаеме всички групи промени, които са насочени към: прецизирането на разпоредби за постигане на съответствие с изискванията на европейското законодателство, изпълнение на ангажименти по Националния план за възстановяване и устойчивост, както и въвеждането на мерки по подготовката за членство на Република България в Организацията за икономическо сътрудничество и развитие.</p> <p>По отношение предложеното изменение на чл. 117а от ЗОП, следва да се има предвид, че съгласно Мотивите към проекта на ЗИДЗОП, с предложената промяна се цели преодоляване на противоречивото тълкуване на разпоредбата по отношение индексирание цените на договори, когато за съответния предмет няма одобрена методика. В тази връзка, съгласно сега действащата редакция на чл. 117а от ЗОП, изменение на цената на договор за обществена поръчка се извършва съгласно методика, одобрена с акт на Министерски съвет. Съгласно посочената редакция, винаги когато е налице одобрена от МС методика, се извършва изменение цената на договор за</p>	Не се приема	По отношение прилагането на чл. 117а, както е посочено и в мотивите, предложеното изменение цели да разреши именно повдигнатия проблем с противоречивото тълкуване на разпоредбата в практиката, като предвижда прилагане на чл. 117а само в случаите, когато има методика, одобрена от МС. Когато няма одобрена методика, размерът на индексацията се определя от страните въз основа на представени доказателства. В този

	<p>обществена поръчка. С предвижданите с настоящия законопроект изменения на чл. 117а се създава възможност за превратно тълкуване на нормата, като решението дали да бъде приета методика ще зависи изцяло от волята на Министерски съвет, което ще доведе до създаване на диспозитивна норма. Считаме, че по този начин няма да бъде постигната целта, посочена и в Мотивите към законопроекта, още повече, няма да съответства на мотивите, въз основа на които бе приета сега действащата редакция на чл. 117а, а именно — преодоляване на инфлационния риск чрез прилагане на обективна и справедлива индексация на стойността на изпълнени и предстоящи дейности. В тази връзка, считаме, че действащата редакция на чл. 117а, ал. 1 има императивен характер и задължава Министерския съвет да приеме методика (или методики) за промяна /индексиране/ на цените на всички договори за обществена поръчка, когато в резултат на инфлация съществено са увеличени цените на основни стоки и материали, които формират стойността на съответния договор. В случай, че ал. 1 на чл.117а бъде променена, правната норма ще придобие диспозитивен характер, което би могло да доведе до липсата на методика за индексиране на договори за обществени поръчки.</p> <p>Във връзка с гореизложеното, следва да се има предвид, че и към настоящия момент е налице противоречиво тълкуване на действащата към настоящия момент редакция на чл. 117а, като до реално приложение на приетата с акт на МС Методика за изменение цената на договор за обществена поръчка (въпреки че такава е налична) все още не се стига, именно поради разнообразно тълкуване.</p> <p>С оглед гореизложеното, предлагаме, с цел разрешаване на констатираните проблеми при прилагането на чл. 117а, той да добие следната редакция:</p> <p>„Чл. 117а (1) Изменение на цената на договор за обществена поръчка се извършва винаги когато е налице непредвидима инфлация, настъпила след сключването на договора, съгласно методика, одобрена с акт на Министерския съвет.</p>		<p>смисъл изрично е допълнена разпоредбата на ал. 1 на чл. 117а.</p> <p>Предложените нови редакции са общи и ще създадат проблеми при прилагането. Не е уточнено напр. за кои приключени договори се прилага, поради което не може да се прецени доколко е икономически и правно обосновано те да бъдат обхванати. Като правило подобно изменение на цената е допустимо само при действащ договор, в хода на неговото изпълнение.</p>
--	---	--	---

	<p>(2) На изменение на цената по чл. 117а, ал. 1 подлежат и приключени договори за обществени поръчки, по време на изпълнението на които е била налице непредвидима инфлация.</p> <p>(3) Когато в случаите по чл. 116, ал. 1 възложителят предвижда клауза за изменение на цената във връзка с инфлацията по ал. 1, той може да обвърже тази клауза с методиката по ал. 1”.</p> <p>Предлаганата редакция на чл. 117а налага и въвеждането на следната дефиниция в ДР на ЗОП:</p> <p>В параграф 2 от Допълнителните разпоредби да се създаде нова точка 27а със следния текст:</p> <p>„27а. „Непредвидима инфлация” е средногодишна инфлация в размер над 3 %. Средногодишна инфлация по-висока от 3 % се счита за обстоятелство, което при полагане на дължимата грижа, възложителят и/или изпълнителят не е могъл да предвиди и води до необходимост от изменение на договора за обществена поръчка, което не води до промяна на неговия предмет или на рамковото споразумение.”.</p>		
<p>„ЕЛЕКТРО РАЗПРЕДЕ ЛИТЕЛНИ МРЕЖИ ЗАПАД“ ЕАД</p>	<p>По отношение на § 5:</p> <p>В чл. 44 се правят следните изменения и допълнения:</p> <p>1. В ал. 1 се създава изречение второ:</p> <p>„При поръчки на стойност по чл. 20, ал. 1 и 2 възложителят задължително провежда пазарни консултации по проекта на документацията за процедурата чрез платформата по чл. 39а.“</p> <p>Мотиви:</p> <p>Направеното предложение въвежда задължение на възложителите да провеждат пазарни консултации по проекта на документацията за процедурата, когато стойността на поръчката е съгласно праговете по чл. 20, ал. 1 и ал. 2 от ЗОП. Според актуалната редакция на чл. 21, ал. 2 от ЗОП възложителят <u>може да</u> изчисли прогнозната стойност в резултат на проведени пазарни проучвания или консултации, т.е. изборът му е сведен до две решения: 1) дали да бъде използван един от двата способа за набавяне на</p>	<p>Приема се</p>	<p>Предложението е оттеглено.</p>

	<p>информация, която може да бъде полезна при определянето на прогнозната стойност (пазарни проучвания или консултации) и 2) ако да, към избора на кой от тях да се насочи възложителят.</p> <p>Предложението за допълнение на чл. 44, ал. 1 от ЗОП противоречи на чл. 21, ал. 2, изр. второ от ЗОП, като на практика прави излишна въведената фигура на преценка на възложителя, от една страна, и напълно обезсмисля института на пазарните проучвания, от друга. Нещо повече – щом пазарните проучвания не са премахнати като възможност, възниква въпросът какво е съотношението им спрямо пазарните консултации: дали първите допълват вторите и какво следва в случай че в резултат на едновременно проведени пазарни консултации и пазарни проучвания, се установи значителна разлика в получените данни, която индикира в пъти по-ниска прогнозна стойност вследствие на пазарните проучвания?</p> <p>Считаме, че предложение за допълнение на ЗОП, което би довело до повече въпроси и спорни ситуации по приложението на допълнената разпоредба, на практика противоречи на императивната норма на чл. 9, ал. 1 от Закона за нормативните актове, съгласно която разпоредбите следва да бъдат формулирани точно и ясно.</p> <p>Друг практически проблем, който разкрива предложеното допълнение, е изискването пазарните консултации да бъдат провеждани <u>по проекта на документацията за процедурата</u>. Съгласно чл. 31, ал. 1 от ЗОП документацията за обществена поръчка съдържа поне техническите спецификации; инвестиционните и други проекти, когато се изискват за подготовката на офертата; методиката за определяне на комплексната оценка на офертата, когато е приложимо; образци на документи, както и указание за подготовката им; проект на договор освен когато договорът се сключва при общи условия или нормативен акт определя задължителното му съдържание. Всичко това изисква възложителят да е взел решение какъв тип процедура по чл. 20, ал. 1 или ал. 2 от ЗОП избира да проведе – решение, което обаче безспорно изисква информация относно прогнозната стойност на поръчката, чиято документация следва да е изготвена, за да може да се проведат пазарни консултации.</p>		
--	--	--	--

	<p>Видно от гореизложеното, възложителят изпада в парадоксалната ситуация да изготви документация, без да е наясно за какъв тип процедура следва да е тя, което до голяма степен възпрепятства направата и на немалка част от документацията за съответната процедура – не е все едно дали ще се възлага открита по вид процедура по чл. 18, ал. 1, т. 1 от ЗОП или публично състезание по чл. 18, ал. 1, т. 1 от ЗОП. Също така следва да се вземе предвид и че провеждането на пазарни консултации по всяка процедура по ЗОП съществено ще увеличи административната тежест върху възложителите и в повечето случаи би отнело много повече време от пазарните проучвания, които към момента се явяват тяхна законодателна алтернатива.</p> <p>Пазарните консултации също така не осигуряват гаранция, че възложителят ще достигне до реалната стойност на предстоящата поръчка, тъй като не съответства с пазарната логика поведението, при което изпълнителите предварително да предоставят реалните си оферти, които всички (включително неучастващите в консултациите субекти) ще видят и ще имат възможност да подготвят по-добри предложения. Най-вероятно участниците в консултациите ще действат защитно и ще предоставят завишени индикативни оферти, което изкуствено да увеличи прогнозната стойност и освен че може да измени вида на процедурата, може да доведе и до по-висока стойност на съответния договор, когато например се касае за специфична доставка или услуга с ограничена конкуренция.</p> <p>В заключение излагаме становището, че настоящата уредба, даваща възможност за преценка на възложителя дали да се ползва от някоя от двете форми за определяне на прогнозната стойност и в случай че реши да го направи, сам да прецени към коя да се ориентира, е най-подходяща. По този начин пазарните проучвания и пазарните консултации се явяват ценни инструменти, към които възложителят да се насочи, в случай че няма информация за приблизителната стойност на определена дейност или стока, а не допълнителна административна процедура, която следва да бъде изпълнена, за да бъде законосъобразно проведена една поръчка по реда на ЗОП. При условие, че се настоява да бъде задължен възложителят да използва някой от тези два инструмента, нашето мнение, като възложител с богат опит, е, че пазарните проучвания са далеч по-удачен метод за</p>		
--	--	--	--

	<p>формулиране на прогнозна стойност, тъй като те изключват субективния елемент, който е налице при пазарните консултации – когато един икономически субект знае какво точно се търси, какви са условията за предоставянето му и че дадената индикативна ценова оферта ще бъде публично достъпна за конкурентите му, е много по-склонен да изменя (често към по-горна граница) цената, отколкото ако възложителят във фазата на подготовка на съответната поръчка се снабди с каталожни данни и публична информация за обичайните стойности на необходимата му дейност или стока и на базата на нея формулира прогнозната стойност на процедурата, която има намерение да започне.</p>		
<p>ОБЩИНА ВАРНА</p>	<p>§5. В чл. 44, в ал. 1 се създава изречение второ със следния текст: „При поръчки на стойност по чл.20, ал. 1 и 2 възложителят задължително провежда пазарни консултации по проекта на документацията за процедурата чрез платформата по чл. 39а" и ал. 2 се изменя по следния начин:</p> <p>„(2) Провеждането на консултации по ал. 1 не трябва да води до нарушаване на конкуренцията и на принципите за недискриминация и прозрачност“ - относно въведеното задължение за възложителите липсва регламентация на реда за провеждане на този вид пазарна консултация. Към настоящия момент пазарните консултации пр чл. 44, ал. 1 от ЗОП се прилагат в условията на оперативна самостоятелност и основно във връзка с чл. 21, ал. 2 от ЗОП при определянето на прогнозната дейност на обществените поръчки. Резултатът от провеждането на консултации се отразява информацията за определяне на прогнозната стойност по чл. 98, ал. 1, т. 1 ППЗОП.</p> <p>Въвеждането на нормативно задължение за извършване на пазарни консултации, без ясна регламентация какви действия следва да извърши възложителя, превръщат нормата в неприложима. Липсват ясни указания относно следното:</p> <p>- кои лица имат право да участва в провежданата пазарна консултация и допустимо ли е лице, което не е заинтересовано, по смисъла на § 2, т. 14 от ДР на ЗОП, да изразява становище? Практиката на КЗК и ВАС при обжалване на решенията за откриване на обществени поръчки е еднопосочна в тази насока и лица, които не попадат в обхвата на § 2, т. 14 от ДР на ЗОП, не притежават правен интерес от обжалване. Аналогично лица, които не</p>	<p>Приема се</p>	<p>Предложението е оттеглено.</p>

	<p>притежават интерес от получаването на определена обществена поръчка, не притежават необходимата експертиза за изпълнение на предмета на съответната поръчка, не би следвало да участват в пазарната консултация.</p> <p>- участието на заинтересовани лица в пазарната консултация би следвало да е обвързано и с изискването за мотивираност на техните предложения за корекции на документациите. Самоцелното отричане на изисквания и условия от документацията без ясни мотиви, поставя възложителя в невъзможност да прецени доколко становището на лицето е обективно или цели собствена изгода.</p> <p>- възложителят задължително провежда пазарната консултация, но има ли задължение да се съобрази с получените становища? Липсва указание какви действия следва да предприеме възложителя след провеждане на консултация и по какъв начин съобщава получения резултат.</p>		
	<p>§6. В Глава шеста, раздел I се създава чл. 47а „Задължителни екологични изисквания“ .Въвеждането на задължителни екологични изисквания към продуктите, които се доставят или се използват за предоставяне на услуги при провеждането на обществени поръчки по чл. 20, ал. 1 и ал. 2 от ЗОП е процес, който изисква по-дълъг период от време (предвидено е влизане в сила на разпоредбата от 01.01.2024 г.) и наличие на финансови, бюджетни и счетоводни мерки, които да гарантират тяхното прилагане. Както е посочено в Препоръка на Съвета за подобряване на изпълнението на политиката по околна среда при обществените поръчки (OECD/LEGAL/0331), страните-членки следва да предприемат конкретни стъпки, които към настоящия момент не са налице; осигуряване наличието на нормативна рамка, на финансови и бюджетни мерки, на информация, обучение техническа помощ на всички участници в процеса. В тази връзка са налице редица бариери за ефективното прилагане на нормата, а именно: липсата на технически опит в зелените търгове и ограничената екологична осведоменост в рамките на бизнеса; финансовите ограничения за въвеждането на екологични практики сред компаниите; липсата на ясно регламентирани правила за идентифициране на продукти и услуги, които отговарят на целите на политиките за по-екологични обществени поръчки.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Във връзка с постъпили предложения при междуведомственото съгласуване е предвидена нова редакция на ал. 3 на чл. 47а като е предвидено продуктите групи и минималните задължителни екологични изисквания да се определят с наредба на Министерския съвет по предложение на министъра на околната среда и водите. Така при изготвянето на наредбата ще бъдат съобразени спецификите на предметите на обществени поръчки и политиките на ЕК. Предложените с наредбата продуктови групи ще бъдат предмет на широко обществено обсъждане и при съобразяване на</p>

	<p>Прилагането на нормативното задължение по чл. 47а от ЗОП, без наличието на ясни правила и насърчителна финансова политика, най-вече за малките и средни предприятия, няма да доведе до постигане на желаните цели. В случая критериите и изискванията в областта на опазването на околната среда могат да послужат както за инструмент за изкуствено стесняване на кръга на потенциалните участници и ограничаване на конкуренцията, така и да доведат до деклариране на неверни данни, представяне на неистински или невалидни документи от страна на участниците.</p> <p>С изложените мотиви изразяваме несъгласие и с предвидената с §17 от ЗИД на ЗОП редакция на чл. 251, с която се въвежда административнонаказателна отговорност за възложителите, които не изпълнят задължението по чл.47а, ал. 1 от ЗОП.</p>		<p>становищата на ведомствата. Предложената разпоредба относно прилагане на задължителни минимални екологични изисквания е свързана с подготовката за членство на България в ОИСР и привеждане в съответствие на националното законодателство, политики и практики, с Препоръка на Съвета за подобряване на изпълнението на политиката по околна среда при обществените поръчки /OECD/LEGAL/0311/.</p> <p>Изтъкнатите аргументи относно недостатъчната подготвеност на бизнеса имат характер на предположения и не е ясно на какво се основават.</p>
	<p>§7, В чл. 72, ал. 1 се изменя по следния начин: „(1) Когато предложение в офертата на участник, свързана с цена или разход, което подлежи на оценяване, е с повече от 20 на сто по-благоприятно от средната стойност на всички подадени предложения от същия вид, възложителят изисква подробна писмена обосновка за начина на неговото образуване. Обосновка се изисква и при подадена само една оферта, чиято цена се сравнява с прогнозната или с друга обявена от възложителя базова стойност, а предложение, свързано с разходи се съпоставя с предварително определената от възложителя стойност на показателя, съгласно чл.70, ал. 6, изречение второ. Обосновка на предлаганата цена може да не се изисква при подадена само една оферта, когато предлаганата цена не се основава на конкретен обем на обществената поръчка и/или не е обвързана с прогнозната стойност на поръчката.“-</p> <p>Така разписаният текст е неприложим при хипотезата на две или повече оферти, за които не е приложимо правилото за 20 на сто по-благоприятна</p>	<p>Приема се</p>	<p>Разпоредбите на чл. 72 са редактирани във връзка с други предложения от междуведомственото съгласуване.</p>

	<p>стойност, но същите са необичайно ниски, съгласно разпоредбите на Директивата. Членове 38 и 39 от Директива 2009/83/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно координирането на процедурите за възлагане на някои поръчки за строителство и услуги от възлагащи органи или възложители в областта на отбраната и сигурността и за изменение на директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО е в смисъл, че: при съмнение, че дадена оферта е с необичайно ниска стойност, възлагащите органи са длъжни да проверят дали това действително е така, като вземат предвид всички релевантни елементи, свързани с обществената поръчка и с документите за нея, без в това отношение да имат значение невъзможността за прилагане на предвидените за целта в националното законодателство критерии и броят подадените оферти. Цитираните разпоредби не обвързват задължението на възложителите за проверка на необичайно ниски цени с броя на подадените оферти, поради което предлагаме прецизиране на текста.</p>		
	<p>Като цяло не подкрепяме внесения законопроект в частта му двукратно завишаване размера на санкциите за нарушения на ЗОП. В НПВУ е предвидено разширяване на обхвата на административнонаказателната отговорност, с цел намаляване на броя на договорите, сключвани по процедури на договаряне без предварително обявление и след състезателни процедури с един участник. Независимо от заложената в плана мярка се предприемат действия не по разширяване на обхвата на отговорността, а по значително завишаване на размера на санкциите, част от които са приети 2018г. и 2019г., което не попада в 7-годишния период, изтъкнат в мотивите към законопроекта. При определянето на размера на санкциите би следвало да се съобразите и със средната заплата в бюджетния сектор, която през сочения 7-годишен период не се е повишила двукратно, поради което считаме че предложеното двукратно завишаване на размера на всички санкции в Част осма на ЗОП не е пропорционално и ефективно за постигане на легитимните правни цели. Предвиденият размер на санкциите е несъпоставим със заплащането в бюджетния сектор, което се потвърждава и от съдебната практика по обжалване на размера на наложени санкции по действащия към момента закон.</p> <p>В предложения ЗИД на ЗОП липсват разпоредби уреждащи:</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Предложението за двукратното завишаване на размера на глобите е в изпълнение на мярката по НПВУ за разширяване обхвата на административнонаказателната отговорност и за постигане на възпиращ ефект срещу извършване на нарушенията. То отразява разбирането на ЕК, че размерът на санкцията е от съществено значение за постигането на такъв ефект.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - по-високите стойностни прагове, приети с нови делегирани регламенти и в сила от началото на 2022г. за цялата територия на Европейския съюз; - осигуряването на възможност за комуникация между възложител и заинтересовано лице, чрез платформата по чл.39а от ЗОП при провеждане на пазарни консултации, включително и при изпълнение на новото задължение по чл.44, ал. 1, изречение второ. Към настоящия момент платформата позволява само едностранното публикуване на информация от възложителя в профила на купувача; - липсата на публичност при провеждане на вътрешно конкурентен избор по сключено рамково споразумение, към настоящия момент целия процес по провеждане на този вид процедура е видим в профила на купувача едва след публикуване на обявление за възложена поръчка; - липсата на координиране на контролните практики. Досегашната редакция на текста на чл.246 от ЗОП имаше единствено информативен характер за всички страни в процеса и не доведе до реални резултати. Новата редакция на текста, с която се създава постоянно действащ експертен консултативен съвет към министъра на финансите, ще работи по правила, утвърдени от министъра на финансите. Притеснителен е факта, че този съвет ще извършва аналитична дейност, т.е, отново липсва воля за ясна регламентация и уеднаквяване на практиката на контролните органи. Наличието на ясни критерии за прилагането на закона от възложители, контролни органи, одитиращи органи е индикатор за недопускането на нарушения на нормативните разпоредби при възлагането на обществени поръчки и съответно избягването на непрекъснати санкции по процедури финансирани по Европейски програми; - липсата на методика за индексация на цените по договори за доставки и услуги. Предвидената в §10 промяна на чл.117а, ал. 1 от ЗОП подсказва, че такава не се предвижда в обозримо бъдеще, поради което предлагаме тази методика да бъде уредена и приета със ЗИД на ЗОП. - по отношение на действащата Методика за изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация е налице противоречива практика при нейното прилагане от възложители, контролни органи и верифициращи органи. Липсата на единни правила за прилагане на 		
--	---	--	--

	методиката води до пълен хаос и безразборно налагане на санкции, особено по процедури финансирани по Европейски програми.		
„ИНТЕЛИ-ГЕНТНИ ТРАФИК СИСТЕМИ“ АД	<p>В мотивите към предложението за изменение на Закона за обществените поръчки се посочва, че „предложената отмяна на ал. 9 в чл. 14 на действащия Закон за обществените поръчки се налага с цел установяване на пълно съответствие на изключенията в закона за обществените поръчки с тези в европейските директиви“. Вносителите на законопроекта също така са подчертали в мотивите, че „подобни случаи представляват казуистичен подход, който е в разрез с уредбата на изключенията в приложимите директиви“, поради което се налага отмяна на цитираната разпоредба.</p> <p>С настоящото становище изразяваме категоричната си позиция на противопоставяне по отношение предложената отмяна на чл.14 ал. 9 от действащия закон за обществените поръчки, която определя като изключение от приложното поле на закона за обществените поръчки сключването на договорите между Агенция „Пътна инфраструктура“ с доставчици на електронни услуги за пътно таксуване.</p> <p>Основният изложен мотив на вносителите, че хипотезата на чл.14 ал. 9 от действащия закон за обществените поръчки е в разрез с уредбата на изключенията в приложимите директиви, не е основателен и не се подкрепя от нормативните актове на европейското законодателство. Подобни изключения са предвидени включително съгласно чл. 64 от Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на съвета от 26 февруари 2014 във връзка с регистрационните режими за регистрация и водене на регистри на икономически оператори, предоставящи публични услуги.</p> <p>Считаме, че изключението, предвидено в чл.14 ал. 9 от действащия закон за обществените поръчки, е основано на цялостното регулиране на този сектор от разпоредбите на Директива (ЕС) 2019/520 на Европейския парламент и на Съвета от 19 март 2019 г. за оперативната съвместимост на електронни системи за пътно таксуване и за улесняване на трансграничния обмен на информация за неплащане на пътни такси в Съюза в българското законодателство (Директива (ЕС) 2019/520). За предоставянето на Европейската услуга за електронно пътно таксуване (ЕУЕПТ) е разработена специализираната Директива (ЕС) 2019/520, във въвеждащата част на която (Параграф 14) ясно определен регистрационният режим за нотификация и</p>	Приема се по принцип	<p>С оглед постъпилите възражения по отмяната на текстовете, предложението временно е оттеглено във връзка с провеждане на консултации с ЕК.</p> <p>Договорите нямат характеристики на обществена поръчка и не е необходимо да бъдат включвани сред изключенията от приложното поле. Включването им сред изключенията обаче създава проблем, доколкото тези, предвидени в директивите са изчерпателно определени и не се допуска въвеждането на други, различни от тях.</p>

<p>сключване на договори между доставчик на услуга за електронно пътно таксуване и структурата, събираща пътна такса (Агенция „Пътна инфраструктура“): „Конкретните права и задължения на доставчиците на ЕУЕПТ следва да се прилагат спрямо субекти, които могат да удостоверят изпълнението на определени изисквания и да получат регистрацията като доставчици на ЕУЕПТ в своята държава членка по установяване“.</p> <p>В допълнение, във въвеждащата част на Директива (ЕС) 2019/520, както и голяма част от съдържанието ѝ, както и делегираните регламенти, а именно: Регламент 2020/203 и Регламент 2020/204, се определя взаимодействието между трите основни субекта в процеса на електронно пътно таксуване: ползвател на услугата за пътно таксуване, доставчик на услугата за пътно таксуване и структура събираща пътни такси. Регистрационният режим и свързаните с него минимални изисквания, на които трябва да отговарят доставчиците на услуги за пътно таксуване, са детайлно описани в чл. 4 на Директива (ЕС) 2019/520, който гласи следното: „Всяка държава - членка установява процедура за регистрация на доставчиците на ЕУЕПТ. Съответната държава разрешава регистрирането на субекти, установени на нейна територия, които подават искане за регистрация и могат да докажат, че отговарят на следните изискванията за регистрация.</p> <p>Също така съгласно чл. 4 на Директива (ЕС) 2019/520 са определени минималните изисквания и процедурата за заявяване и регистрация на доставчик на услуга за електронно пътно таксуване.</p> <p>Предвидената процедура и изисквания към доставчиците на услугата за пътно таксуване в Директива (ЕС) 2019/520 и делегираните регламенти опровергава категорично тезата на вносителите на законопроекта за наличие в дефиницията на чл. 14 ал. 9 от действащия закон за обществени поръчки „казуистичен подход, който е в разрез с уредбата на изключенията в приложимите директиви“.</p> <p>С оглед на гореизложеното считаме режимът, установен съгласно закона за обществените поръчки, за неприложим по отношение осъществяване дейността на доставчиците на услуги за пътно таксуване. Тази дейност която се определя именно с прилагането на чл. 4 от специализираната Директива (ЕС) 2019/520, която е действаща, приложима и имплементирана в националното законодателство. Това законодателство подробно урежда</p>		
---	--	--

<p>правилата и изискванията за осъществяване дейността на доставчиците на услуги, механизма на регистрация, правата и задълженията при сключване на договорите между доставчиците и структурата, събираща пътни такси и задължението на всяка държава - членка да организира недискриминационна процедура за регистрация на доставчиците на електронни услуги за пътно таксуване. В допълнение всяка държава – членка е длъжна да поддържа актуален регистър, съгласно чл.21 ал.5 от Директива (ЕС) 2019/520: „В края на всяка календарна година органите на държавите членки, които отговарят за регистрите, предават на Комисията регистрите на областите на ЕУЕПТ и на доставчиците на ЕУЕПТ. Комисията предоставя информацията на разположение на останалите държави - членки. Всяко несъответствие със ситуацията в дадена държава членка бива представено на вниманието на държавата - членка на регистрацията и на Комисията“.</p> <p>В заключение, считаме, че представените мотиви и доказателства са изцяло в подкрепа на тезата за неизменение на чл.14 ал. 9 в настоящата му (действаща) редакция на закона за обществените поръчки. Отмяната на посоченото изключение от приложното поле на закона за обществените поръчки е в разрез с приложимата Директива (ЕС) 2019/520 и делегираните регламенти– Регламент 2020/204 и Регламент 2020/203, както и с установената практика на държавите-членки, които са задължени да прилагат само и единствено регистрационен режим за организиране и осъществяване на дейността на доставчиците на услуги за електронно пътно таксуване.</p> <p>С настоящото становище бихме искали да обърнем внимание на факта, че описаните процеси са сложни и за спазването им са нормативно установени правила и процедури, които не могат да бъдат регулирани единствено чрез закона за обществените поръчки. Подобен подход би довел до нарушение на европейското законодателство и противоречие с действащата нормативна уредба.</p> <p>В заключение считаме, че реализирането на горепосочените аспекти в тяхната пълнота в закона за изменение и допълнение на закона за обществените поръчки би довело неясноти и /или непълноти и не е в обществен интерес и в съответствие с основните принципи на правовата държава.</p>		
--	--	--

АСОЦИА- ЦИЯ НА УНИВЕР- СИТЕТ- СКИТЕ БОЛНИЦИ В РЕПУБЛИ- КА БЪЛГАРИЯ	<p>Приветстваме всяко предложение за изменение и допълнение на действащата нормативна уредба, регулираща обществените отношения, свързани със здравеопазването на българските граждани, с което лечебните заведения - търговски дружества се освобождават от качеството на “възложител на обществени поръчки”, “публичноправна организация”, “публично предприятие” по смисъла на Закона за обществените поръчки, Закона за публичните предприятия, Закона за финансовото управление и контрол и всякакви други роли, неприсъщи и чужди на дейността и ролята им за благосъстоянието на обществото. Възложител по смисъла на закона трябва да е НЗОК, разпоредител с публичните средства, гласувани със закона за бюджета на НЗОК. Лечебните заведения - търговски дружества не са разпоредители с бюджетни средства, не разходват публичен ресурс, защото получават не субсидии, а заплащане за реално извършени отчетени, проверени и фактурирани здравни услуги от особено важен обществен интерес. Изпълнителите, независимо от техния собственик, отговарят единствено за предоставяната от тях медицинска помощ по отношение на нейното качество, обем, своевременност. Лечебните заведения - търговски дружества не са бюджетни организации. Дейността, развитието, самото им съществуване в условията на пазарна икономика зависят от техните приходи, т.е. от целесъобразността на решенията, вземани от техните управителни органи. Нормативната рамка, в която работят, налага да следят особено внимателно за ефективността на цялата своя дейност, особено качеството на здравните услуги и икономическата ефективност. Но, това не представлява и не може да бъде разглеждано като “осигуряване на ефективност при разходването на публични средства” по смисъла на Закона за обществените поръчки (ЗОП). Средствата, заплащани от Министерство на здравеопазването и неговите структури и Националната здравноосигурителна каса за извършени от изпълнителните на медицинска помощ медицински услуги, <u>загубват публичния си характер</u> в момента, в който постъпят по банковата сметка на съответното лечебно заведение - търговец. Това вече са негови лични средства, с които той е длъжен да оперира само и единствено в своя полза, предоставяйки здравни услуги, съобразно отговорността към акционери, съдружници, принципал и т.н. Парадоксална е ситуацията в страната, при която е допуснато, лечебните</p>		<p>Няма конкретно предложение по законопроекта. Коментарите не се отнасят до предложения законопроекта.</p>
---	--	--	---

заведения да се третираят различно, при положение, че получават финансиране от публичните средства на НЗОК.

В подкрепа на горното е самата Директива 2014/24/ЕС, чието Съображение 10 гласи: “Понятието „възлагащи органи“, и по-специално „публичноправни организации“, е многократно разглеждано в съдебната практика на Съда на Европейския съюз. За да се поясни, че обхватът на настоящата директива по отношение на лицата (ratione personae) следва да остане непроменен, е целесъобразно да се запазят определенията, въз основа на които Съдът се е произнесъл, и да се включат някои пояснения от съдебната практика като средство за разбиране на самите определения, без да се цели изменение на разбирането на понятието, разработено в съдебната практика. За целта следва да се поясни, че организация, която действа в нормални пазарни условия, стреми се да реализира печалба и понася загубите в резултат от извършването на дейността си, не следва да се счита за „публичноправна организация“, тъй като нуждите от общ икономически интерес, за задоволяването на които е създадена или има задача да задоволява, имат промишлен или търговски характер.”

Заличаването на лечебните заведения - търговски дружества от списъка с възложителите по ЗОП би осигурило практическото приложение на разпоредбата на чл. 19 от Конституцията на Република България, която гласи: „Законът създава и гарантира на всички граждани и юридически лица еднакви правни условия за стопанска дейност, като предотвратява злоупотребата с монополизма, нелоялната конкуренция и защитава потребителя.”. Ноторно е известно, че възлагането на обществени поръчки не гарантира благосъстоянието на възложителя. Ако беше така, след толкова дългогодишно действаща порочна нормативна уредба, държавните и общински лечебни заведения - търговски дружества щяха да са “икономическите тигри” на здравеопазването в страната и частните болници нямаше да могат да се конкурират с тях. За съжаление, действителността е друга. Последниците от неудачните нормотворчески решения са нагледно отразени в следната Таблица 1:

Таблица № 1

РЗОК	Средногодишно население по области за 2021 г.	Общо касово изпълнение към 31.12.2022	Плащания на 1 пациент за болнична помощ
Общо	6 877 743	2 842 085 563	413,23
РЗОК Благоевград	299 695	70 507 831	235,27
РЗОК Бургас	409 227	169 539 222	414,29
РЗОК Варна	469 369	166 159 532	354,01
РЗОК Велико Търново	227 696	51 615 397	226,69
РЗОК Видин	80 013	11 461 446	143,24
РЗОК Враца	155 669	47 385 776	304,40
РЗОК Габрово	104 596	26 368 428	252,10
РЗОК Добрич	168 806	22 926 917	135,82
РЗОК Кърджали	160 903	24 495 702	152,24
РЗОК Кюстендил	115 030	26 602 024	231,26
РЗОК Ловеч	121 135	20 778 929	171,54
РЗОК Монтана	123 787	45 665 691	368,91
РЗОК Пазарджик	249 330	113 694 577	456,00
РЗОК Перник	119 225	14 310 385	120,03
РЗОК Плевен	230 869	157 566 747	682,49
РЗОК Пловдив	664 653	476 387 745	716,75
РЗОК Разград	108 787	18 000 672	165,47
РЗОК Русе	210 907	107 380 017	509,14
РЗОК Силистра	105 861	23 921 288	225,97

РЗОК Сливен	181 305	48 466 683	267,32
РЗОК Смолян	100 603	27 474 270	273,10
РЗОК София град	1 307 926	902 974 613	690,39
РЗОК София област	236 042	36 017 628	152,59
РЗОК Стара Загора	309 270	95 563 616	309,00
РЗОК Търговище	109 072	23 053 563	211,36
РЗОК Хасково	221 947	49 463 415	222,86
РЗОК Шумен	170 602	42 582 942	249,60
РЗОК Ямбол	115 424	21 720 509	188,18

* Данните в Таблица № 1 са от Националния статистически институт по отчет на НЗОК

Данните в горепосочената Таблица № 1 са ярък пример за системно нарушение на разпоредбата на чл. 20 от Конституцията на Република България, която гласи че „Държавата създава условия за балансирано развитие на отделните райони на страната и подпомага териториалните органи и дейности чрез финансовата, кредитната и инвестиционната политика.”. От данните в Таблица № 1 е видно, че когато в дадено населено място се появи ново високо-технологично лечебно заведение за болнична помощ, здравният статус на населението незабавно катастрофално се влошава, заболяемостта рязко нараства, при това от най-страшните, тежки и скъпи за лечение болести.

Необходима е спешна законодателна инициатива, с която да се гарантира действителната равнопоставеност при осъществяването на дейността на лечебните заведения - търговски дружества, независимо от вида на тяхната собственост. Част от належащите промени е заличаването им като възложители на обществени поръчки, с което ще бъдат освободени от несвойствени за тях задължения, с изпълнението на които, видно от дългогодишната практика, по никакъв начин не се постига благоприятен за обществото и за страната резултат.

	<p>Съгласно параграф 5 от Директива 2014/24/ЕС <i>„никоя разпоредба на настоящата директива не задължава държавите – членки да възлагат с договори или да прехвърлят на външни лица предоставянето на услуги, които желаят да предоставят сами или да организират по различен начин, а не чрез договори за обществени поръчки по смисъла на настоящата директива.”</i></p> <p>Съгласно съдебната практика на Съда на Европейския съюз Директива 2014/24/ЕС, която е част от вторичното европейско законодателство, <i>„не задължава държавите – членки да използват процедура за възлагане на обществена поръчка..“</i>⁴</p> <p>Още повече, че съгласно първичното европейско законодателство Европейският съюз има <i>изключителна компетентност</i> в конкретно посочени области⁵, <i>споделена компетентност в областта на общи проблеми на сигурността в областта на общественото здраве и разполага с компетентност да предприема действия за подкрепа, координиране или допълване на действията на държавите – членки в областта на опазване и подобряване на човешкото здраве.</i>⁶</p> <p>Една от целите на Директива 2014/24/ЕС е свобода на преценка на държавите – членки и респективно на европейското законодателство.</p> <p>Съгласно член 168, т.7 от Договора за функциониране на Европейския съюз <i>„действията на Съюза са съобразени изцяло с отговорностите на държавите – членки що се отнася до определянето на тяхната здравна политика, както и в организирането и предоставянето на здравни услуги и медицински грижи. Отговорностите на държавите – членки включват управлението на здравните услуги и медицинските грижи, както и разпределянето на ресурсите, които са им предоставени.“</i>⁷</p> <p><u>Национална отговорност е организацията и управлението на здравните услуги и медицинските грижи и това е така, защото „здравните</u></p>		
--	--	--	--

⁴ Решение от 03.10.2019г. по преюдициално запитване по дело C-285/18, т.46

⁵ https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:8d1c14fc-6be7-4d4e-8416-f28cfc7b3b60.0001.01/DOC_3&format=PDF

⁶ https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:8d1c14fc-6be7-4d4e-8416-f28cfc7b3b60.0001.01/DOC_3&format=PDF

⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:12012E/TXT&from=EN>

	<p><i>системи значително се различават между държавите – членки</i>⁸ В този смисъл параграф 50 от <i>Решение на Европейската комисия SA.39324</i>⁹, според което с оглед на тази различност, дали и до каква степен различните доставчици на здравни услуги се конкурират помежду си, зависи от националните специфики.</p> <p><i>„Според постоянната практика на Съда, за да се прецени дали държава – членка спазва принципа на пропорционалност в областта на общественото здраве, следва да се държи сметка за обстоятелството, че здравето и животът на хората се нареждат на първо място сред защитените от Договора за функционирането на ЕС ценности и интереси и държавите членки трябва да решат в каква степен възнамеряват да осигурят закрилата на общественото здраве и по какъв начин да се достигне до тази степен. Тъй като тази степен може да бъде различна в различните държави – членки на последните следва да се признае свободата на преценка.</i>“¹⁰</p> <p>Поставянето на ограничения от страна на българската държава по отношение на общественото здравеопазване, което е от изключителна национална компетентност, е несъвместимо със законодателството на Европейския съюз и с държавните интереси.</p> <p>Предвид гореизложените съображения, законодателна инициатива, с която договорите, сключвани от лечебните заведения - търговски дружества, независимо дали са държавни, общински, или частни се оставят извън приложното поле на Закона за обществените поръчки, не би било в противоречие на целите нито на първичното, нито на вторичното законодателство на Европейския съюз, още по-малко на националните интереси.</p> <p>Приветстваме идеята НЗОК да има избор при сключването на договори с изпълнителите на медицинска дейност (а не да сключва договори с всички, както е понастоящем), които най-добре покриват критериите за</p>		
--	--	--	--

⁸ https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202047/275918_2210156_136_2.pdf

⁹ https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202047/275918_2210156_136_2.pdf

¹⁰ C-296/15, т.82

	<p>качествена и комплексна медицинска грижа, тъй като Тя, а не лечебните заведения се разпорежда, “харчи” публични средства.</p> <p>Лечебните заведения - търговци трябва да са равнопоставени, а не както е понастоящем, т.е. да се реализира на практика конституционната повеля на чл. 19 от Конституцията на Република България - еднакви правни условия за стопанска дейност за всички юридически лица, независимо от вида на собствеността им - държавна, общинска, частна.</p> <p>Профилактиката, диагностиката, лечението, рехабилитацията, трудово-експертната дейност, опазването и контролът върху общественото здраве и т.н. са специфични дейности, обхващащи цялото население на Република България и пребиваващите у нас граждани на Европейския съюз, респективно представляват част от системата на социална сигурност на страната. Ето защо е необходимо спешно да се разработи специален ред в ЗОП, или в Закона за лечебните заведения, по който НЗОК да избира от кого, на каква цена, в какъв обем да закупи медицинска помощ. Да се обезпечи реалното изпълнение на предвидения в Закона за задълженията и договорите принцип, договорите да се сключват, което означава съгласението да се постига и впоследствие да се изпълняват от възложителя и изпълнителя, а не както е досега - от субекти, които нямат нищо общо с управлението на лечебните заведения, не носят отговорност, не търпят санкции. Резултатите от сега действащия модел са видими в посочената по-горе Таблица 1.</p>		
<p>НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ НА ПРАВОСЪДИЕТО</p>	<p>I. Становище по § 5. и § 7. от ЗИДЗОП:</p> <p>1. Относно предвидената в § 5. от ЗИДЗОП редакция на разпоредбата на чл. 44, ал. 1 от ЗОП, а именно: <i>„При поръчки на стойност по чл. 20, ал. 1 и 2 възложителят задължително провежда пазарни консултации по проекта на документацията за процедурата чрез платформата по чл. 39а”</i>:</p> <p>1.1. С предлаганата промяна на чл. 44, ал.1 от ЗОП се въвеждат порестриктивни изисквания спрямо публичните възложители на обществени поръчки от разписаните в чл. 40 от Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО (Директива) правила и възможности за използване на инструмента „Пазарни консултации”. Видно от разпоредбата на чл. 40 от Директивата европейският законодател е дал правна</p>	<p>Приема се</p>	<p>Предложението е отеглено.</p>

	<p>ВЪЗМОЖНОСТ възложителите да потърсят или приемат съвети от независими експерти или органи или от участници на пазара при подготовка на възлагането на обществената поръчка, докато с планираните промени в разпоредбата на чл. 44, ал.1 от ЗОП се предвижда въвеждането на задължение спрямо националните възложители за използване на пазарните консултации при процедури по чл. 20, ал. 1 и 2 от ЗОП. Въпреки че Директивата въвежда минималните изисквания спрямо възлагането на обществените поръчки и препоръките са националният законодател да прецени дали да придаде допълнителна тежест за възложителите и стопанските субекти, считаме че с изменението на разпоредбата на чл. 44, ал.1 от ЗОП няма да се постигне така целения от вносителя резултат, а ще се затрудни работата на публичните и секторни възложители на обществени поръчки.</p> <p>1.2. Възложителите провеждат различни по тежест процедури за възлагане на обществени поръчки, като същите се определят на база прогнозната стойност на обществената поръчка и тяхната регулярност при възлагането. За да бъде определена прогнозната стойност на обществената поръчка е необходимо да бъде приложена разпоредбата на чл. 21 от ЗОП, като към настоящия момент и в досегашната практика при възлагане на регулярни поръчки възложителите прилагат основно чл. 21, ал. 8 от ЗОП, а именно за база при изчисляване на прогнозната стойност служат изразходваните през последните 12 месеца средства, ведно с планираните евентуални промени в количествата или в стойността. Използването на този метод дава възможност за своевременно обявяване и възлагане на конкретните дейности, които са определени като „регулярни”, т.е. те не са епизодични, т.к. са необходими за възложителя за изпълнение на неговата обичайна дейност. В този смисъл, Националният институт на правосъдието ежегодно провежда процедури за възлагане на обществени поръчки за осигуряване на логистични дейности и хотелско настаняване за обезпечаване на обучителната дейност на Института. Дейностите, предмет на ежегодно възлагане се възлагат на база максимални ценови параметри за нощувки по категории населени места, определени с решение на Пленума на Висшия съдебен съвет. Провеждането на пазарни консултации за определяне на прогнозната стойност на подобна обществена поръчка, доколкото ценовите</p>		
--	--	--	--

<p>параметри на същата са определени от по-висшестоящ административен орган и първостепенен разпоредител с бюджетни кредити, би могло да доведе до затруднения и невъзможност за провеждането ѝ и последващото ѝ възлагане.</p> <p>В този смисъл предвидената редакция в разпоредбата на чл. 44, ал. 1 от ЗОП поражда определени притеснения относно прилагането ѝ на практика от страна на възложителите и то най-вече в областта на регулярните поръчки.</p> <p>1.3. Като следващо обстоятелство относно предвидената редакция на разпоредбата на чл. 44, ал. 1 от ЗОП е факта, че видно от практиката провеждането на пазарни консултации е процес, който отнема време и ресурс и който не е изцяло дигитализиран в платформата ЦАИС ЕОП. Съгласно разпоредбата на чл. 39а, ал.4, т.2 от ЗОП „Възложителите и стопанските субекти използват платформата: при публикуване на документите по чл. 36, ал. 1”. В чл. 36, ал. 1 от ЗОП подробно са изброени всички документи, които подлежат на публикуване в платформата, като в т. 17 изрично е посочено, че в платформата се публикува „информацията, свързана с проведени пазарни консултации”, т.е. възложителите публикуват резултатите от проведената консултация, а не провеждат пазарната консултация чрез платформата. Подобно провеждане от функционална гледна точка е невъзможна, доколкото системата при избран ред „Пазарни консултации” позволява единствено публикуване на съобщения в Профила на купувача на възложителя, а не набиране на индикативни предложения. Нормативно заложено по този начин, а и чисто функционално в платформата, остава неизяснен въпроса как би било възможно възложителите да провеждат пазарни консултации по проекта на документацията за процедурата.</p> <p>В този дух на разсъжденията, от планираната редакция на разпоредбата не става ясно как ще бъде осъществено провеждането на пазарни консултации на проект на документация, тъй като за да бъде определен реда на възлагане е необходимо да бъде определена прогнозната стойност, а за да бъде определена прогнозната стойност — следва да е налице изготвена най-малко техническа спецификация на предстоящата за обявяване обществена поръчка.</p> <p>По изложените съображения, считаме че планираната промяна би довела до необоснована тежест за възложителите, доколкото не е налице</p>		
--	--	--

	<p>яснота относно практическото прилагане и спазването на разпоредбата. Приемането ѝ би довело до различно прилагане от отделните възложители и респективно различно тълкуване от контролните органи за начина на прилагането ѝ. Остава неизяснен въпроса относно възлагането на регулярните обществени поръчки и предвидения метод по чл. 21, ал.8 от ЗОП за изчисляване на прогнозната им стойност. Изясняването на този въпрос е от изключително значение за бюджетните организации, доколкото за същите са налице одобрени тригодишни бюджетни прогнози и финансови рамки, които следва да спазват.</p> <p>Поради тази причина излагаме допълнителен мотив за неприложимостта на планираната промяна, поради факта че бюджетните средства за регулярните обществени поръчки се планират на база бюджетна прогноза спазвайки правилото на чл. 21, ал. 8 от ЗОП. Въвеждането на задължително използване на пазарните консултации като метод за изчисление на прогнозната стойност би създавало риск от „претоварване” на бюджета на конкретната институция, както и злоупотреба при участието в пазарни консултации и предоставяне на „актуална” прогнозна стойност от страна на стопанските субекти, изразяващо се в необективно завишаване на цените.</p>		
	<p>2. Относно предвидената в § 7. от ЗИДЗОП редакция на разпоредбата на чл. 72, ал. 1 от ЗОП, а именно: <i>„Когато предложение в офертата на участник, свързано с цена или разходи, което подлежи на оценяване, е с повече от 20 на сто по-благоприятно от средната стойност на всички подадени предложения от същия вид, възложителят изисква подробна писмена обосновка за начина на неговото образуване. <u>Обосновка се изисква и при подадена само една оферта. чиято цена се сравнява с прогнозната или с друга обявена от възложителя базова стойност, а предложение, свързано с разходи се съпоставя с предварително определената от възложителя стойност на показателя съгласно чл. 70, ал. 6, изречение второ. Обосновка на предлаганата цена може да не се изисква при подадена само една оферта, когато предлаганата цена не се основава на конкретен обем на обществената поръчка и/или не е обвързана с прогнозната стойност на поръчката.</u>“</i></p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Разпоредбата е редактирана.</p>

	<p>От предвидените промени в частта на изречение второ не е налице яснота относно това на база на какво ще се преценява дали за постъпилата една оферта следва да бъде изисквана подробна писмена обосновка за начина на определянето ѝ. При наличие на повече от една постъпили оферти се прилага правилото за изискване на подробна писмена обосновка при наличие на повече от 20 на сто по-благоприятно предложение от средната стойност на всички предложения. В хипотезата на постъпила само една оферта не е ясно как ще се преценява дали за същата следва да бъде изискано представяне на подробна писмена обосновка или не. Считаме че в тази хипотеза следва да е налице ясен и обективен механизъм за това как би следвало помощният орган на възложителя да процедира при възникване на подобна хипотеза. В противен случай съществува възможност от създаване на разнопосочна практика и различни преценки относно изискването на подробна писмена обосновка при наличие на една оферта.</p>		
	<p>II. Предлагаме в проекта на ЗИДЗОП да бъдат включени предходни планирани промени, които не бяха реализирани, а именно:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Повишаване на стойностните прагове при възлагане на обществени поръчки по чл. 20, ал.3 и 4 от ЗОП и изравняването им с праговете предвидени в Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО (Директива); <p>Уреждане на възможността възложителят да може да определя резервни членове на комисиите, назначени на основание чл. 103, ал. 1 от ЗОП.</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Промените са включени в проект на ЗИДЗОП, внесен в НС, сигн. № 49-302-01-26 от 27.04.2023 г.</p>
	<p>III. Предлагаме в проекта на ЗИДЗОП да бъде включено за разглеждане следното предложение за допълнение на разпоредбата на чл. 14, ал. 1 от ЗОП:</p> <p>В чл. 14, ал. 1 да се създаде нова т. 9, както следва:</p> <p>„т. 9. за услуги попадащи в обхвата на кодове 79951000-5, 79952000-2, 55110000-4, 79530000-8, 79540000-1 по Общия терминологичен речник, свързани с обучителна дейност на държавни институции, създадени със закон или акт на Министерския съвет.”</p> <p>Мотивите за настоящото предложение са следните:</p> <p>С направеното предложение се предлага от приложното поле на Закона за обществените поръчки (ЗОП) да се изключи възлагането на</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Предложението е ново и не е предложено на обществено обсъждане. Освен това не е в съответствие с директивите по обществени поръчки.</p>

	<p>конкретни услуги, свързани с организирането на обучителни дейности осъществявани от държавни институции — възложители по смисъла на чл. 5, ал. 1, т. 13 от ЗОП, на които това е възложено със закон или акт на Министерски съвет. Мотивите за предложението са свързани с осигуряването на качествено и ефективно обучение на целевите групи, подлежащи на задължително и поддържащо обучение, чрез институционален подбор на места за настаняване, осигуряване на изхранване, техническо обезпечаване и преводачески услуги. С предлаганите промени се цели да се избегне посредническата дейност на туроператорски фирми, избрани по реда на ЗОП, тъй като те не са краен изпълнител на услугата, а по отношение на преводаческите услуги набирането на експертен капацитет в областта на специфична правна тематика.</p> <p>Съгласно чл. 249 от Закона за съдебната власт (ЗСВ) Националният институт на правосъдието осъществява:</p> <ol style="list-style-type: none">1. задължително първоначално обучение на кандидатите за младши съдия, младши прокурор, и младши следовател;2. задължително въвеждащо обучение на съдиите, прокурорите и следователите при първоначално назначаване в органите на съдебната власт и при избор на съдебните заседатели за първи мандат;3. поддържането и повишаването на квалификацията на съдиите, прокурорите и следователите, членовете на Висшия съдебен съвет, главния инспектор и инспекторите от Инспектората към Висшия съдебен съвет, на държавните съдебни изпълнители, съдиите по вписванията, съдебните помощници, прокурорските помощници, съдебните служители, съдебните заседатели, на инспекторите от Инспектората към министъра на правосъдието и на други служители от Министерството на правосъдието;4. електронно обучение и организира приложно изследване и анализ на практики в областта на правосъдието. <p>В допълнение, обучението на лицата по чл. 249 от ЗСВ е присъща дейност на Националният институт на правосъдието. Провеждането на обучителните дейности от страна на НИП е израз на политиката на държавата да осигури качествена и ефективна професионална подготовка на магистратите, членовете на ВСС, главния инспектор и инспекторите от Инспектората към Висшия съдебен съвет, на държавните съдебни</p>		
--	---	--	--

	<p>изпълнители, съдиите по вписванията, съдебните помощници, прокурорските помощници, съдебните служители, съдебните заседатели, на инспекторите от Инспектората към министъра на правосъдието и на други служители от Министерството на правосъдието. конституцията възлага на Висшия съдебен съвет да организира квалификацията на целевите групи по чл. 249 от ЗСВ, като в Закона за съдебната власт е предвидено това правомощие да се осъществява чрез нарочно създаден орган — Националният институт на правосъдието.</p> <p>Процесът на прогнозиране, планиране и организиране на обучителните дейности от държавни институции по чл. 5, ал. 1, т. 13 от ЗОП се предопределя от бързо променящите се нужди от обучение по конкретни теми и е обусловено от промени в нормативната уредба, назначаване на магистрати, съдебни и държавни служители, т.е. процеси, които не подлежат на планиране и прогнозиране. Организирането и провеждането на обучителната дейност от държавни институции по естеството си е обвързано с ползването на услуги по организиране на семинари и събития (код по СРВ 79951000-5, 79952000-2, 55110000-4) - настаняване, изхранване, ползване на зали, техническо оборудване и учебни материали, както и ползване на специфични преводачески услуги на правна тематика (код по СРВ 79530000-8, 79540000-1), тъй като тези съпътстващи дейности са присъщи при осъществяване на законовите им функции.</p> <p>Повишаването на квалификацията на точно определени групи лица, работещи в съдебната система и държавната администрация е от значение за ефективното функциониране на съдебната система и държавната администрация, което се определя като обществено значим интерес.</p> <p>При възлагане на дейностите, касаещи осигуряването на места за настаняване от НИП е налице установен финансов праг, приет с решение на Пленума на Висшия съдебен съвет, който периодично бива актуализиран, съобразно пазарните условия. Тези факти сами по себе си елиминират състезателната процедура при възлагане на дейностите по организиране на семинари и събития. С исканите промени ще се постигне високо качество на предоставяните обучителни дейности, повишаване на ефективността при провеждане на семинари и събития с международно участие на експерти — доказани в сферата на правораздавателната система, както и ще се гарантира</p>		
--	---	--	--

	<p>ефикасното разходване на публичните средства. Непосредствен резултат е освобождаване на публичен финансов ресурс, с който е завишена цената на ползваната услуга.</p> <p>По изложените съображения обявяването на обществени поръчки за конкретно определени кодове по Общия терминологичен речник (79951000-5, 79952000-2, 55110000-4, 79530000-8, 79540000-1), обезпечавачи основната дейност на обучителни институции, създадени със закон или акт на Министерския съвет, създава задължения, които са в противоречие с целта на чл. 1, ал. 1 от действащия Закон за обществените поръчки и чл. 5, ал. 2, т. 3 от Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор за икономично, ефективно и ефикасно разходване на публичните средства. Това обосновава необходимост от изменение в Закона за обществените поръчки, с което конкретните услуги по организиране на семинари, събития, хотелско настаняване и преводачески услуги - дейности свързани с осигуряване на обучението на специфични целеви групи обучаеми да се изключат от приложното поле на Закона за обществените поръчки.</p>		
<p>ГЕНКА ПЕЛОВ-СКА (gpelovska@abv.bg)</p>	<p>1. В § 2. В чл. 7, ал. 1 се правят следните изменения: „(1) Възложителят може да делегира правомощието по възлагане на обществени поръчки на лице, на което може да възлага правомощия и дейности, съгласно нормативен акт или което го замества съгласно нормативен или административен акт, или на главен секретар съответно на секретар на община.“ В същото време по ал. 2 не се предлагат изменения, която гласи: „С изключение на случаите по ал. 1, в отсъствие на възложителя правомощията му, свързани с възлагане на обществени поръчки, се изпълняват от лицето, което го замества съгласно нормативен, административен или друг акт, който определя представителството на възложителя.“</p> <p>Бележки: По този начин с предложените промени в ал. 1 се създават излишни затруднения по тълкуването ѝ, нещо повече – същата ал. 1 ще противоречи на ал. 2. Досега никога в практиката ми, както на мен, така и не са констатирани от органите за последващ контрол, прилагането на чл. 7, ал. 1 не ни е създавала затруднения, както се твърди в Мотивите към проекта на Закона за изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки (ЗИДЗОП), буди неяснота защо се предлагат изменения в тази част. Не</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Разпоредбата е редактирана.</p>

	<p>виждам причина за разширяването на обхвата на ал. 1, която частично се припокрива със съдържанието на ал. 2. В доклада и Мотивите към проекта на ЗИДЗОП се твърди, че досегашната ал. 1 била неясна, но сега с предложеното изменение става още по-неясна и неясно определя кръга на лицата, на които правомощията да бъдат делегирани.</p>		
	<p>2. § 5. В чл. 44 се правят следните изменения и допълнения: 1. В ал. 1 се създава изречение второ: „При поръчки на стойност по чл. 20, ал. 1 и 2 възложителят задължително провежда пазарни консултации по проекта на документацията за процедурата чрез платформата по чл. 39а.“ 2. Алинея 2 се изменя така: „(2) Провеждането на консултации по ал. 1 не трябва да води до нарушаване на конкуренцията и на принципите за недискриминация и прозрачност.“ В Мотивите към проекта на ЗИДЗОП се твърди, че целта на измененията и допълненията е да се гарантира, че параметрите на поръчката са в съответствие с предлагането на пазара, заинтересовани лица са имали възможност да се запознаят предварително с нея и липсата на интерес от участие в процедурата, не се дължи на необосновани ограничителни условия, поставени от възложителя. Но забравяте, че тази цел се постига с уреденото в закона право на жалба от заинтересованите лица. Като не пречи ал. 1 и 2 на чл. 44 да останат във вида, във в който са в сегашната и редакция, където е предвидено като възможност да се използва от възложителите. Още повече, че и така се усложнява подготовката за възлагане на обществени поръчки.</p>	<p>Приема се</p>	<p>Предложението е оттеглено.</p>
	<p>3. § 7. В чл. 72 се правят следните изменения и допълнения:</p> <p>1. Алинея 1 се изменя така: „(1) Когато предложение в офертата на участник, свързано с цена или разходи, което подлежи на оценяване, е с повече от 20 на сто по-благоприятно от средната стойност на всички подадени предложения от същия вид, възложителят изисква подробна писмена обосновка за начина на неговото образуване. Обосновка се изисква и при подадена само една оферта, чиято цена се сравнява с прогнозната или с друга обявена от възложителя базова стойност, а предложение, свързано с разходи се съпоставя с предварително определената от възложителя стойност на показателя съгласно чл. 70, ал. 6, изречение второ. Обосновка на предлаганата цена може да не се изисква при подадена само една оферта,</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Разпоредбата е редактирана.</p>

	<p>когато предлаганата цена не се основава на конкретен обем на обществената поръчка и/или не е обвързана с прогнозната стойност на поръчката.“.</p> <p>2. В ал. 2 в основния текст след думите „Обосновката по ал. 1“ се добавя „се представя в 5-дневен срок от получаване на искането и“.</p> <p>В Мотивите към проекта на ЗИДЗОП се твърди, че предлаганите изменения в чл. 72, ал. 1 и 2 са насочени към осигуряване на съответствие с европейското законодателство и практика. Същевременно с тях се цели преодоляване на установения проблем в практиката на българските възложители - невъзможност да се изиска обосновка при необичайно благоприятни предложения за цени и/или разходи, когато има едно или две предложения. В конкретния случай е налице и практика на Съда на Европейския съюз (СЕС) - решение по дело С-669/20, постановено по преюдициално запитване, иницирано от Върховния административен съд. С промяната в чл. 72, ал. 1 се предлага възприемане на нов подход, изцяло съобразен с цитираното решение на СЕС и съответните разпоредби от директивите. Той предвижда базата, въз основа на която се прилага обективният критерий за „по-благоприятно с повече от 20 на сто“ да бъде „средната стойност на всички предложения“, а не само на „предложенията на останалите участници“, както е в действащата редакция. Това ще позволява формиране на нужната средна стойност и в случаи, когато има само две предложения. Освен това изрично е предвидена възможност да се изисква обосновка и при едно предложение. В този случай базата за преценка е прогнозната стойност, а в специфични случаи, при които сравняването с прогнозната стойност не е приложимо, напр. поръчки при които се оферират единични цени, размер на отстъпка, надценка и др., е предвидена възможност възложителят предварително да определи друг метод за сравнение. Забравяте, че и без промяна в чл. 72, ал. 1 от ЗОП се прилага цитираното решение на СЕС, от което е видно, че не освобождава възлагащия орган от задължението му, припомнено в точка 36 от решението, да идентифицира подозрителните оферти и при наличието на такива оферти да проведе състезателна процедура за проверка, както и да се разбере дали могат да се проверяват и въз основа на какви критерии „необичайно благоприятни оферти“ тогава, когато подадените оферти са 2 и не може да се прецени</p>		
--	---	--	--

	<p>средната стойност на предложенията, се стига до заключението, че § 40 е приложим единствено в случаите, когато има две подадени оферти и една от тях или и двете се сторят на комисията с „необичайно ниска стойност“. Т.е. съобразно Решение на съда от 15 септември 2022 година – Съда на Европейския съюз (СЕС) - решение по дело С-669/20, постановено по преюдициално запитване, възложителят ще си образува проверка дали дадена оферта е с необичайно ниска стойност, като може и да приеме, че нито една от подадените оферти не е такава.</p>		
	<p>4. § 8. В чл. 79 се правят следните изменения и допълнения: 3. Създава се нова алинея 7: „(7) В случаите по ал. 1, т. 2 възложителят не може да сключи договор на цена по-висока от финансовия ресурс, който е обявил в предходната открита или ограничена процедура.“ Досегашната ал. 7 става ал. 8.</p> <p>В Мотивите към проекта на ЗИДЗОП се твърди, че: в чл. 79 е предложена забрана за възложителя в случаите на провеждане на процедура на договаряне без обявление на основание чл. 79, ал. 1, т. 2 да сключи договор на цена по-висока от финансовия ресурс, който е обявил в предходната открита или ограничена процедура. Целта е преодоляване на неправилната практика, при която възложителите сключват договори на посоченото основание при цена значително по-висока от обявения финансов ресурс, за който в предходната процедура са посочили, че не може да бъде надхвърлен. По този начин се нарушават основни принципи на закона. Предложените промени толкова стесняват провеждане на процедура на договаряне без обявление на посоченото основание и необосновано намаляват броя на процедурите на договаряне без обявление, че е по-добре изобщо да не се предвижда такава процедура, тъй като е очевидно и че няма да има възможност да се прилага.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Целта на предложената промяна е обяснена в мотивите. Условието за прилагане на основанието по чл. 79, ал. 1, т. 2 са прецизирани в духа на директивите, така че да не се ограничава конкуренцията при съществена промяна в условията на процедурата.</p> <p>Съгласно съобр. 50 от Преамбюла на Дир. 2014/24/ЕС процедурите на договаряне без предварително публикуване на обявление за поръчка следва да се използват само при особено изключителни обстоятелства предвид неблагоприятните им последици за конкуренцията.</p>
	<p>5. По отношение на разширяване обхвата на административнонаказателната отговорност и за постигане на възпиращ ефект срещу извършване на нарушенията, са предложени двукратно завишени на размера на всички глоби в административнонаказателната част. В Мотивите към проекта на ЗИДЗОП се твърди, че размерът им не е променян повече от 7 години, независимо че към онзи момент е определен</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Предложението за двукратното завишаване на размера на глобите е в изпълнение на мярката по НПВУ за разширяване обхвата на административнонаказателната отговорност и за постигане на</p>

	<p>спрямо много по-ниски прогнозни стойности за някои поръчки. Отчетено е, че настоящите стойности не постигат целения превантивен и възпиращ ефект, заложен при приемането на закона през 2016 г. С предложеното увеличение се удовлетворява изискването на междинен етап 242 относно постигане на възпиращ ефект на санкциите срещу извършване на нарушенията. Необосновано е да се твърди, че нуждата от изменение е породена от факта, че размера на всички глоби в административнонаказателната част не е изменян повече от 7 години. На практика и в сегашната редакция на част Осма на закона, размерът на глобите е доста висок и същият възпира възложителите да извършват нарушения.</p>		<p>възпиращ ефект срещу извършване на нарушенията. То отразява разбирането на ЕК, че размерът на санкцията е от съществено значение за постигането на такъв ефект.</p>
<p>НАЦИОНАЛНО СДРУЖЕНИЕ НА ОБЩИНИТЕ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ</p>	<p>1. По § 2 за чл. 7, ал. 1 относно ограничаване кръга на лицата, на които може да се делегират правомощия по възлагане на обществени поръчки.</p> <p>Не подкрепяме предлаганата промяна и настояваме да бъде запазена съществуващата нормата на чл. 7. Правото на възложителя за делегиране следва да бъде оставено в неговата оперативна самостоятелност при стриктно спазване на принципите на закона. Подобно ограничаване единствено би затруднило дейността на някои възложители, към които има множество второстепенни възложители. Считаме, че прилагането на новата наказателна разпоредба на чл. 259 (<i>наказанията се налагат на лицето, на което е делегирано правомощието по възлагане и съответно на лицето, което замества възложителя в негово отсъствие</i>) ще бъде достатъчна гаранция за недопускане на порочна практика за заобикалянето на забраната за разделяне на поръчки чрез делегиране на правомощия.</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Разпоредбата е редактирана.</p>
	<p>2. По § 3 за отмяната на чл. 14, ал. 8 и 9 и предлагането Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) да провежда процедури по ЗОП при закупуване на медицинска помощ, стоматологични услуги и лекарствено лечение.</p> <p>С промените се предлага сериозно изменение на цялостната организация на здравното осигуряване. Към момента НЗОК е единствената в страната осигурителна институция, която покрива определени рискове на здравноосигурените лица, като плаща за медицинска помощ, стоматологични услуги и лекарства при определени заболявания.</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>С оглед постъпилите възражения по отмяната на текстовете, предложението временно е оттеглено във връзка с провеждане на консултации с ЕК. Договорите нямат характеристики на обществена поръчка и не е необходимо да бъдат включвани сред изключенията от приложното</p>

	<p>В тази връзка е необходимо на един по-ранен етап и в самия закон да бъде изяснено по какви критерии ще се сключват договорите по ЗОП между НЗОК и медицинските заведения в ситуация на липса на система за оценка на качеството на предлаганите услуги. Също така преди приемането на промените следва да бъдат въведени и гаранции при евентуални бъдещи проблеми с липса на лекарства (недостиг или забавяне на доставките при обжалване), тъй като към момента не е изяснено как ще бъдат провеждани тези търгове.</p> <p>Единствено с отмяната на цитираните алинеи, влизащи в сила след обнародването на законопроекта в Държавен вестник, и без горните допълнителни регламенти се опасяваме от настъпването на хаос в настоящата здравна система и значително усложняване на процеса по сключване на договори между НЗОК и доставчиците на медицински услуги.</p>		<p>поле. Включването им сред изключенията обаче създава проблем, доколкото тези, предвидени в директивите са изчерпателно определени и не се допуска въвеждането на други, различни от тях.</p>
	<p>3. По § 5 за чл. 44 относно въвеждането на задължение за възложителите да провеждат пазарни консултации по проекта на документацията на определени процедури за възлагане на обществени поръчки.</p> <p>Пазарните консултации безспорно гарантират публичност и съответствие на параметрите на обществените поръчки с предлагането на пазара. Поради тази причина, считаме, че нормата следва да бъде доразвита и прецизирана, с цел избягване на бъдещо противоречиво прилагане и съответно санкциониране на възложителите от страна на контролните органи. Към момента справка от практиката на възложителите показва затруднения по извършването на пазарни консултации, които се правят основно във връзка с чл. 21, ал. 2 за определяне на стойността на обществената поръчка. Прилагат се множество различни подходи, някои от които не са съобразени с чл. 40 от Директивата за обществените поръчки, регламентиращ, че възложителите могат да провеждат предварителни пазарни консултации с цел:</p> <ul style="list-style-type: none"> - подготовка на възлагането на обществената поръчка и - информирание на икономическите оператори за плановете и изискванията във връзка с обществената поръчка. 	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Предложението е оттеглено.</p>

	<p>Във връзка с горното считаме, че за да бъде приложимо изискването, в закона следва да се разпишат няколко допълнителни норми, които да регламентират следните аспекти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ какви действия следва да предприеме възложителя при обобщаване на получените отговори и доколко е задължен да ги приеме; ➤ мотивираност на предложенията от заинтересованите лица, участващи в пазарните консултации. Самоцелното отричане на изискванията и условията в документацията, без ясни мотиви, ще поставят възложителя в невъзможност да прецени доколко становищата са обективни или порочно целенасочени; ➤ допустимостта за участие и изразяване на становище в пазарните консултации. Приложимо ли е определението в §2, т. 14 от ДР на ДОП за „заинтересовано лице“ (което се прилага в практиката на КЗК и ВАС при обжалване) при определяне на лицата, които притежават интерес, съответно необходимата експертиза за изпълнение на предмета на обществената поръчка; ➤ изясняване обхвата на документацията, която следва да бъде включена в провеждането на пазарните консултации. Съгласно чл. 31., ал. 1 от ЗОП, документацията за обществена поръчка трябва да съдържа: <ul style="list-style-type: none"> - техническите спецификации; - инвестиционните и други проекти, когато се изискват за подготовката на офертата; - методиката за определяне на комплексната оценка на офертата, когато е приложимо; - образци на документи, както и указание за подготовката им; - проект на договор. ➤ обвързаността на пазарните консултации при определяне на стойността на обществената поръчка (чл. 21, ал. 2) и при подготовката на документацията за участие. Възможно е да се стигне до ситуация, изискваща провеждането на множество консултации в случай на промяна на прогнозната стойност (на база получени становища от участниците), което изисква и 		
--	--	--	--

	<p>промяна на вида на процедурата и съответно промяна и на проекта на документация за участие.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ регламентиране на последиците в случай на пълна липса на постъпили становища и предложения от заинтересовани лица; ➤ гарантиране, че платформата по чл. 39а от ЗОП предоставя възможност за извършване на ефективна комуникация между възложителите и икономическите оператори. Към момента платформата позволява само едностранно публикуване на информация от страна на възложителя в профила на купувача. Пазарните консултации изискват сериозен времеви ресурс и платформата следва да гарантира автоматично публикуване на информацията, разменена по повод подготовката за възлагане на обществена поръчка, вкл. и пазарните консултации. <p>Също така е възможно да бъде допълнително обмислено дали е целесъобразно за често повтарящи се обществени поръчки бъде задължително извършването на консултации. Например може да бъде въведено задължение, ако възложителя не е провеждал такава процедура със сходен предмет в рамките на 1 година от датата на последното решение за откриване на обществена поръчка.</p>		
	<p>4. По §6 за създаване на чл. 47а свързан със задължителни екологични изисквания.</p> <p>Въвеждането на задължителните екологични изисквания е процес, който изисква освен по-дълъг период за влизане в сила, а и наличие на нормативна рамка, на финансови и бюджетни мерки, на информация, обучение и техническа помощ на всички участници в процеса (съгласно Препоръка на Съвета за подобряване на изпълнението на политиките по околна среда при обществените поръчки OECD/LEGAL/0311). В тази връзка на национално ниво следва да бъдат преодолен бариерите за ефективно прилагане на новата норма, а именно:</p> <ul style="list-style-type: none"> - липсата на технически опит в зелените търгове; - ниска екологична осведоменост във възложителите и изпълнителите; - липса на насърчителна финансова политика, най-вече за малките и средни предприятия; 	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Предвидено е задължението на възложителите за поставяне на екологични изисквания да влезе в сила от 1 януари 2024 г.</p> <p>В резултат на обсъжданията е предвидено наредбата да е на Министерски съвет, като по този начин ще се осигури по-широко обществено обсъждане. Наредбата ще определи продуктите и услугите, за които ще се поставят екологични изисквания.</p>

	<p>- липса на правила за ясно регламентиране на продукти и услуги, отговарящи на целите на екологичните поръчки.</p> <p>Новите екологични критерии не трябва да водят до изкуствено стесняване на кръга на потенциалните участници и ограничаване на конкуренцията, както и въвеждане на практики за деклариране на неверни данни или представяне на невалидни документи.</p> <p>В тази връзка преди влизането в сила на новата Наредба на министъра на околната среда и водите трябва да бъдат извършени сериозни подготвителни дейности в посочените по-горе области. Не без значение и е факта, че в § 17 от настоящият ЗИД на ЗОП с редакцията на чл. 251 е предвидена и административнонаказателна отговорност на възложителите, които не изпълняват задълженията по чл. 47а, ал. 1 от ЗОП.</p>		
	<p>5. По § 7 за чл. 72 за представянето на писмена обосновка при необичайно благоприятни предложения (едно или няколко).</p> <p>Считаме, че правната норма в ал. 1 се нуждае от техническа редакция поради наслагването в нейната хипотеза на множество условия и предпоставки, което затруднява правилното ѝ разбиране и прилагане.</p> <p>Също така е необходимо да бъде допълнително изяснено понятието „<i>друга базова стойност обявена от възложителя</i>“ - използвано при сравнението в случай на подадена само една оферта. Според нас понятието е много широко и е необходимо неговото допълнително прецизиране с цел законосъобразното прилагане на нормата от всички възложители.</p>	Приема се по принцип	Разпоредбата е редактирана.
	<p>6. По § 10 за чл. 117а, ал. 1 относно методиката за индексирание цените на договори.</p> <p>Предлаганата нова редакция подсказва, че не се очаква в близко бъдеще да бъде издадена Методика за индексация на цените по договори за доставка и услуги. В същото време в действащата Методиката за изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация, (приета с ПМС № 290/2022 г., обн. в ДВ, бр. 78/2022 г.) съществува противоречива практика при прилагането от страна на възложителите, контролните органи и верифициращите органи. Поради тази причина следва да бъдат издадени единни правила за нейното прилагане.</p>	Не се приема	Предложението не се отнася до редакцията в законопроекта. Независимо от това, доколкото целта на методиката е да улесни прилагането на чл. 116, ал. 1, т. 1-3, тя следва да е достатъчно прецизна, така че да може да се прилага директно, без да се налага издаване на указания за нейното прилагане.
	<p>7. По § 12 за изменение на чл. 246 за създаване на постоянно действащ консултативен съвет към министъра на финансите.</p>	Приема се по принцип	Предвидената аналитична дейност е с цел издаване на насоки, като в

	<p>Изцяло подкрепяме предложението за създаване на консултативен съвет към МФ, което е първата стъпка към по-добро координиране на практиките на контролните органи в сферата на обществените поръчки. Единствено притеснение буди факта, че този съвет ще извършва аналитична дейност. Необходима е ясна воля за регламентация и уеднаквяване практиката на контролните органи с цел избягване на непрекъснатите санкции при противоречиви нарушения.</p>		<p>този смисъл е допълнена разпоредбата.</p>
	<p>8. По § 13 - § 28 за „Административнонаказателни разпоредби“.</p> <p>С промените се предвиждат единствено увеличаване на глобите, т.е. неблагоприятни последици за възложителите без да се предлага съответна промяна на разпоредбите свързани с финансовите средства и повишаване размера на праговете по чл. 20 за провеждане на обществени поръчки.</p> <p>Не подкрепяме двукратното увеличаване на секциите за нарушения на ЗОП с мотиви, че това е заложено в Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ), и че настоящите размерите не са променяни повече от 7 години.</p> <p>Обръщаме внимание, че в НПВУ е предвидено разширяване обхвата на административно - наказателната отговорност, с цел намаляване на броя на договорите, сключени по договаряне без предварително обявление или с един участник. Независимо от това се предприемат действия не за разширяване на обхвата на отговорността, а по-значително завишаване размера на санкциите, част от които са приети през 2018 г. и 2019 г., което също не попада в 7-годишния период, посочен в мотивите.</p> <p>Също така размерът на санкциите би следвало да бъде съобразен с тежестта на нарушението, подбудите за неговото извършване и други смекчавачи или утежняващи вината обстоятелства, както и имотното състояние на нарушителя – чл. 27, ал. 2 от ЗАНН. И сега действащите размери на глобите са високи (1 000, 5000, 10 000 лв.) и прегледа на съдебната практика показва, че преобладаващата част от нарушенията не са извършени от възложителите умишлено с цел заобикаляне на закона, а по непредпазливост. Предимно нарушенията се свеждат до непубликуване в срок на информация, непредставяне в срок на документи, неprecizно формулирани изисквания в документация или други сходни нарушения, без реални вредни последици.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Предложението за двукратното завишаване на размера на глобите е в изпълнение на мярката по НПВУ за разширяване обхвата на административнонаказателната отговорност и за постигане на възпиращ ефект срещу извършване на нарушенията. То отразява разбирането на ЕК, че размерът на санкцията е от съществено значение за постигането на такъв ефект. Считаме, че в рамките на така определените граници на наказанието, гаранция за правилното определяне на наказанието от административнонаказващия орган е преценката за тежестта на нарушението и другите обстоятелства по чл. 27, ал. 2 от ЗАНН.</p>

	<p>Според нас възпиращ ефект от извършване на нарушения няма да се получи чрез аритметично удвояване размера на санкциите, а би могло да се постигне чрез засилване на предварителния контрол, по-пълно използване на способите за оказване на методическа помощ от страна на отговорните институции и в цялост прецизиране на законодателството, което да не позволява неправилно тълкуване и прилагане на правните норми.</p>		
<p>БЪЛГАРСКА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ ЕАД - ВИВАКОМ</p>	<p>1. По §4 от Проекта С §4 от Проекта се въвежда промяна в критериите от чл. 15, ал. 1, т. 5 от ЗОП за прилагане на изключения по отношение на възлагането на поръчки на свързани предприятия. Правилата на ЗОП не се прилагат за поръчки към свързани предприятия, когато поне 80% от средния общ оборот на свързаното предприятие 3 години назад е реализиран от предоставяне на услуги на възложителя или на други предприятия, с които то е свързано. Предложената промяна се изразява в това, че оценката на оборота ще се прави при отчитане не само на идентичните или сходни услуги, предоставени от това предприятие, а на абсолютно всички предоставяни от него стоки и услуги.</p> <p>Имаме сериозни притеснения, че с това законодателно изменение се създават предпоставки за злоупотреби и нецелесъобразно разходване на средства. Изискването, което до момента съществува – оборотът да е от <u>сходна</u> дейност, за да може да се приложи вътрешно възлагане, гарантира, че свързаното предприятие има добра експертиза за конкретния вид дейност, която ще му бъде възложена. Осигурява се и сравнително висока степен на сигурност, че предприятието ще може да обезпечи пълното и навременно изпълнение на предмета на поръчката. Ако бъде приета предложената в Проекта промяна и се позволи вътрешно възлагане на свързано предприятие без отчитане на оборота му само от дейностите, сходни с предмета на поръчката, се поражда сериозен риск да бъдат ангажирани изпълнители, които нямат капацитет (квалификация, техника и време) да обслужат адекватно нуждите на възложителя. Повишава се рискът възложителите да загубят време, докато установят, че изпълнителят не може да достави очаквания резултат, а при недобросъвестност от тяхна страна – дори да приемат фиктивно доставеното. Възможно е дори да се стигне до абсурдни</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Предложената редакция съобразява чл. 29, пар. 4 от Директива 2014/25/ЕС и цели отстраняване на установеното от ЕК несъответствие на закона.</p>

	<p>хипотези, при които на свързани предприятия се възлагат поръчки без прилагане на ЗОП за абсолютно несвойствени за тях дейности.</p> <p>Приемаме обществен интерес и свободната конкуренция за основни ценности, които следва да бъдат гарантирани при обслужването на потребностите на възложителите по ЗОП. Считаме, че, ако бъде разширен обхватът на изключенията по отношение на вътрешното възлагане, това ще постави в опасност ефективното изпълнение на задания, т.е. нуждите на възложителите няма да бъдат качествено удовлетворявани. Опасяваме се, че, въпреки добрите намерения на вносителя и на законодателя към днешна дата, предложените мерки могат да доведат до незадоволителни резултати при изпълнението на задания, до загуби поради лошо или забавено изпълнение, както и до неприемливо разместване на финансов ресурс. По този начин се създават предпоставки чрез законосъобразни действия да бъде заобиколена целта на закона.</p> <p>Не бива да се пренебрегват и ползите, от които конкуренцията и свободният пазар ще бъдат лишени. Отнема се възможността на потенциално заинтересовани търговци да изпълняват обществени поръчки. Те не биха могли да участват със свои предложения, да предлагат поизгодни условия и по-добри решения, с което да развият както собствената си дейност, така и икономическия сектор, в който оперират като търговци.</p> <p>По изложените съображения предлагаме §4 от Проекта да отпадне.</p>		
	<p>2. По §5 от Проекта</p> <p>С §5 от Проекта се предвижда изменение на чл. 44, ал. 1 от ЗОП, с което при поръчки на стойност по чл. 20, ал. 1 и 2 възложителят задължително ще трябва да провежда пазарни консултации по проекта на документация за процедурата.</p> <p>На първо място считаме, че задължителното провеждане на пазарни консултации в голяма част от случаите е ненужно. Действащата към момента нормативна уредба позволява на възложителите да оценят своя опит в провеждане на обществени поръчки за необходимите им услуги, доставки и строителство, както и да преценят дали им е необходимо допълнително съдействие. Предоставената им оперативна самостоятелност дава свобода за търсене на предварителна професионална консултация по неясните за</p>	Приема се	Предложението е оттеглено.

<p>възложителите въпроси, без да утежнява излишно процедурите за поръчки с предмет, за който консултация не е належаща. Ако тази дискреционна власт бъде отнета, възлагането на обществени поръчки ще бъде значително утежнено с провеждането на формални пазарни консултации там, където такива не са необходими. Нещо повече – възможно е дори да се стигне до ситуации, в които провеждането на възлагателна процедура да бъде блокирано поради липса на индикативни предложения.</p> <p>Мотивите към Проекта насочват, че желанието на вносителя е да предотврати поставянето от възложителя на необосновани ограничителни условия. Средства за постигането на тази цел обаче съществуват и към момента – в чл. 2, ал. 2 и в чл. 49, ал. 1 от ЗОП се въвеждат изрични забрани за създаването на необосновани пречки пред възлагането на обществената поръчка в конкурентни условия.</p> <p>В светлината на гореизложеното достигаме до извода, че текущо възложителите имат възможност, когато се налага, да проведат пазарни консултации, и успоредно с това имат ангажимент да не поставят необосновани ограничения пред участниците. Участниците от своя страна имат възможност да реагират на нарушения на тези правила, като обжалват решенията за откриване на обществените поръчки, ако сметнат, че с тях се поставят необосновани ограничителни условия. На мнение сме, че вкарването на пазарни консултации като задължителна стъпка ще направи процедурите по възлагане по-тромави без да доведе до подобряване на тяхната законосъобразност, както и без да повиши осезаемо целесъобразността на изискванията към участниците.</p> <p>Самият вносител явно оценява, че провеждането на задължителни пазарни консултации представлява допълнителна административна тежест, и не ги въвежда за поръчките на ниска стойност.</p> <p>На следващо място, текстът на предложението за изменение на чл. 44, ал. 1 от ЗОП е твърде общ и създава допълнителни предпоставки за утежняване на процедурите по възлагане. Елементите на документацията са много (чл. 31 от ЗОП) и не намираме логично обяснение защо всички те биха били обект на пазарна консултация. Ако пазарните консултации ще позволят подаване на становища по отношение на поставени критерии за подбор, методика за оценка, технически изисквания, договор и дори образци на</p>		
--	--	--

<p>документи и указанията за попълването им, то това ще доведе до отделяне на допълнителен ресурс за обслужване на възлагателната процедура както от страна на Възложителя, така и на потенциалните заинтересовани. В резултат, заради забавянето и сторените разходи, на практика цените на услугите и доставките ще бъдат завишени.</p> <p>В заключение, призоваваме да се направи повторна оценка на нуждата от въвеждане на задължителни пазарни консултации и сравнение между ползите, които се очаква да донесе, и ресурса, който ще отнеме. До тогава предлагаме т. 1 от §5 да отпадне или евентуално да се прецизира, като се посочи по какви въпроси следва да се провеждат пазарни консултации и кои документи и части от тях могат да бъдат предмет на пазарните консултации.</p>		
<p>3. По §6 от Проекта</p> <p>С §6 от Проекта се предвижда създаване на нов чл. 47а от ЗОП, който задължава възложителите да включват екологични изисквания в документацията на обществените поръчки на стойност по чл. 20, ал. 1 и 2 от ЗОП.</p> <p>Отчитаме необходимостта от привеждане в съответствие на националното законодателство с Препоръките на Съвета за подобряване на изпълнението на политиката по околна среда при обществените поръчки, както и че детайлната уредба на екологичните изисквания следва да бъде дадена в подзаконов нормативен акт, изхождащ от орган на изпълнителната власт с необходимата експертиза.</p> <p>Още на този етап бихме искали да обърнем внимание на Министерски съвет, че производственият процес и технологичните стандарти при създаването, доставката на различни по вид стоки и предоставянето на услуги са строго специфични и следва да бъдат взети предвид при изготвянето на Наредбата по ал. 3. Намираме за добра законодателна практика принципите, по които да бъде създаден подзаконов нормативен акт, да бъдат закрепени в закона, делегиращ съответните правомощия.</p> <p>В тази връзка, предлагаме следната редакция на чл. 47а, ал. 3:</p> <p><i>(3) Продуктовият обхват и минималните задължителни екологични изисквания по ал. 1 се определят с наредба на министъра на околната среда и водите, която отчита специфичните технологични дадености и</i></p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Във връзка с постъпили предложения при междуведомственото съгласуване е предвидена нова редакция на ал. 3 на чл. 47а като е предвидено продуктите групи и минималните задължителни екологични изисквания да се определят с наредба на Министерския съвет по предложение на министъра на околната среда и водите. Така при изготвянето на наредбата ще бъдат съобразени спецификите на предметите на обществени поръчки и политиките на ЕК. Предложените с наредбата продуктови групи ще бъдат предмет на широко обществено обсъждане и при съобразяване на становищата на ведомствата</p>

	<p><i>изисквания при създаването и предоставянето на съответните видове стоки, услуги и строителство.</i></p>		
	<p>4. По §10 от Проекта</p> <p>Споделяме виждането от Мотивите към Проекта, че към момента се наблюдават противоречия при тълкуването на разпоредбата на чл. 117а от ЗОП, по-специално по отношение приложимостта ѝ за индексирание на цените на договори, когато за съответния предмет няма одобрена методика. За съжаление обаче считаме, че предложеното изменение на текста, дори да се чете заедно с мотивите, остава двусмислено.</p> <p>За да се преодолее неяснотата, предлагаме проектът на текст на чл. 117а, ал. 1 да бъде допълнен и да придобие следния вид:</p> <p><i>Чл. 117а. (1) В случаите по чл. 11б, ал. 1, т. 2 и 3 изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация, при която съществено са увеличени цените на основни стоки и материали, които формират стойността на договора, се извършва съгласно методика, когато такава е одобрена с акт на Министерския съвет. Липсата на одобрена методика по предходното изречение не е пречка за изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация.</i></p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Текстът на чл. 117а, ал. 1 е редактиран.</p>
	<p>5. По §12 от Проекта</p> <p>С §12 от Проекта се предвижда изменение на чл. 246 от ЗОП относно замяната на експертния съвет за сътрудничество с експертен консултативен съвет, пряко подчинен на Министъра на финансите.</p> <p>Не ни е известна споменатата в Мотивите към Проекта препоръка на Европейската комисия по изпълнението на НПВУ за координиране на практиките на контролните органи. Поради това предложената промяна буди у нас изненада.</p> <p>Действащият към момента закон възлага на независим орган – експертния съвет за сътрудничество, правомощия по приемане на насоки за прилагане на закона във връзка с контролната дейност на институциите, представлявани в него.</p> <p>По неясни за обществото причини, с предложената в Проекта редакция консултативните функции към контролните органи по ЗОП преминават към съвет към министъра на финансите. От министъра на финансите се съсредоточават нехарактерни за него функции и власт –</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Министърът на финансите провежда политиката в областта на обществените поръчки (чл. 227 от ЗОП). Органите, представени в съвета са в системата и под общото ръководство на ресорния министър. Гаранция за обективност, независимост и безпристрастност на консултативния съвет е осигуреното участие в съвета на методическите, контролните и одитните органи.</p>

	<p>съветът е на пряко негово подчинение, поименният състав и правилата за дейност се определят от него. Разширяват се и правомощията на експертния съвет (а косвено – и на министъра) – ако до момента неговите насоки са били само по отношение на контролните органи, то вече ще се разпростира и до възложителите, методическите и одитните органи.</p> <p>Считаме за нужно експертният съвет с функциите, които са му възложени, да бъде независим орган, сформиран междуинституционално, да извършва възложените му работи компетентно и безпристрастно. Опасяваме се, че концентрирането върху един министър или министерство на ключови правомощия спрямо консултативния съвет може да се приеме като разширяване на влиянието им и да постави под въпрос независимостта на дейността на съвета. Като високорисково оценяваме и това, че съветът ще може непряко да влияе върху възложителите и методическите органи. По тази причина, докато не се дадат гаранции за експертната и аполитична работа на съвета с ревизирани правомощия, призоваваме §12 от Проекта отпадне.</p>		
<p>„ТРИ-ЕС“ ЕООД</p>	<p>Считаме, че не е удачно да се приеме предлаганата нова редакция на чл.117а. По силата на сега действащата версия на алинея 1, в случаите по чл. 116, ал. 1, т. 1, 2 и 3 изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация, при която съществено са увеличени цените на основни стоки и материали, които формират стойността на договора, се извършва съгласно методика, одобрена с акт на Министерския съвет. С предлаганата промяна се предвижда в случаите по чл. 116, ал. 1, т. 2 и 3 изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация, при която съществено са увеличени цените на основни стоки и материали, които формират стойността на договора, да се извършва съгласно методика, когато такава е одобрена с акт на Министерския съвет. Мотивите за изменението се състоят в желанието да се преодолее противоречиво тълкуване относно приложимостта на разпоредбата по отношение индексирание цените на договори, когато за съответния предмет няма одобрена методика. Считаме, че действащата редакция на чл.117а, ал.1 има императивен характер и задължава Министерския съвет да приеме методика /или методики/ за промяна /индексирание/ на цените на всички договори за обществена поръчка, когато, в резултат на инфлация съществено са</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Виж коментара по бележката на КСБ, доколкото предложенията са сходни.</p>

<p>увеличени цените на основни стоки и материали, които формират стойността на съответния договор. В случай, че ал. 1 на чл.117а бъде променена, правната норма ще придобие диспозитивен характер и тогава изцяло ще зависи от инициативата на Министерския съвет, кои договори ще могат да бъдат индексирани и кои – не поради липса на съответната методика. Подобен подход е несправедлив и ще породи основателни съмнения за фаворизиране на определени изпълнители за сметка на други. Не е невъзможно и хипотезата на отмяна на вече действащи методики. Освен това Министерският съвет все още не е изпълнил законно регламентирани му действия за приемане на методика за индексирани на всички видове договори съгласно чл. 3 на ЗОП а именно, договори за доставки и услуги. При приемането на редакцията на чл. 117а, ще се премахне възможността за приемане на индексация на договори с предмет услуги, които директно отговарят за качеството на строителството, като същите ще бъдат изправени пред неравностойно положение с изпълнителите на съответните договори за строителство, въпреки че техните разходи също са нараснали.</p> <p>Предлагаме, с оглед разрешаване на констатираните проблеми при прилагането на чл.117а, той да добие следната редакция:</p> <p>„Чл.117а (1) Изменение на цената на договор за обществена поръчка се извършва винаги когато е налице непредвидима инфлация, настъпила след сключването на договора, съгласно методика, одобрена с акт на Министерския съвет.</p> <p>(2) На изменение подлежат приключили договори, за които не е била приета методика от министерски съвет в периода от 05.08.2022г. до приемането на методика за съответния тип договор и е подадено искане до възложителя за промяна на стойността в периода на изпълнение на договора.</p> <p>(3) Министерски съвет обнародва методика(и) за индексация на всички договори по смисъла на чл.3 в 30 дневен от обнародване на закона в държавен вестник.</p> <p>(4) На изменение на цената по чл. 117а, ал. 1 подлежат и приключени договори за обществени поръчки, по време на изпълнението на които е била налице непредвидима инфлация.</p>		
--	--	--

	<p>(5) Когато в случаите по чл. 116, ал. 1 възложителят предвижда клауза за изменение на цената във връзка с инфлацията по ал. 1, той може да обвърже тази клауза с методиката по ал.1“.</p> <p>Предлаганата редакция на ч.117а налага и въвеждането на следната дефиниция в ДР на ЗОП:</p> <p>В параграф 2 от Допълнителните разпоредби да се създаде нова точка 27а със следния текст:</p> <p>„27а „Непредвидима инфлация“ е средногодишна инфлация в размер над 3 %. Средногодишна инфлация по-висока от 3 % се счита за обстоятелство, което при полагане на дължимата грижа, възложителят и/или изпълнителят не е могъл да предвиди и води до необходимост от изменение на договора за обществена поръчка, което не води до промяна на неговия предмет или на рамковото споразумение.“</p>		
<p>„ФОНД МЕНИ-ДЖЪР НА ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ В БЪЛГАРИЯ“ ЕАД</p>	<p>Във връзка с предложението за изменение на чл. 1, ал. 2 от ЗОП, бихме искали да предложим допълнение към предложения текст, както следва:</p> <p>В чл. 1, ал. 2 се изменя така:</p> <p>„(2) Обществена поръчка е придобиването от един или няколко публични възложители посредством договор за обществена поръчка на строителство, доставки или услуги от избрани от тях при условията на състезателност изпълнители, без значение дали са предназначени за обществени цели, а при секторни възложители – когато са предназначени за изпълнение на секторни дейности“.</p> <p>Алтернативно, може да се създаде нова алинея 3 в чл. 1, със следното съдържание:</p> <p>„(3) Случаите, при които всички изпълнители, отговарящи на определени условия, имат право да изпълняват дадена дейност, за която не се осъществява избор измежду тях, не следва да се разглеждат като възлагане на обществени поръчки“.</p> <p>Мотиви за предложението за допълнение: Предложението акцентира върху селективността като фундаментален елемент от понятието за обществена поръчка в духа на релевантната практика на Съда на Европейския съюз (Дело С-410/14 Falk Pharma и Дело С-9/17 Tirkkonen), както и отразява предвиденото в пар. 4, изр. последно от Преамбюла на</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Разпоредбата на чл. 1, ал. 2 е в съответствие с чл. 1, пар. 2 от Директива 2014/24/ЕС и чл. 1, пар. 2 от Директива 2014/25/ЕС.</p>

<p>Директива 2014/24, съгласно което: <i>„Също така случаите, при които всички оператори, отговарящи на определени условия, имат право да изпълняват дадена дейност без никакъв подбор, като системите за избор от потребителя и за ваучери за услуги, не следва да се разглеждат като възлагане на обществени поръчки, а като обикновени разрешителни режими (например лицензи за лекарства или медицински услуги)“.</i></p> <p><i>„Similarly, situations where all operators fulfilling certain conditions are entitled to perform a given task, without any selectivity, such as customer choice and service voucher systems, should not be understood as being procurement but simple authorisation schemes (for instance licences for medicines or medical services).“</i></p> <p>Видно от решението по Дело С-410/14 Falk Pharma, Съдът счита, че „този принцип е изрично посочен в определението на понятието за „обществена поръчка“, понастоящем включено в член 1, параграф 2 от Директива 2014/24, елемент от което е изборът от страна на възлагащия орган на икономическия оператор, от който органът ще придобие посредством договор за обществена поръчка строителството, доставките или услугите, които са предмет на поръчката. Така, изборът на оферта, а следователно и на спечелил оферент, изглежда да е обстоятелство, неразривно свързано с уредбата на обществените поръчки в тази директива, а следователно и с понятието за „обществена поръчка“ по смисъла на член 1, параграф 2, буква а) от нея.“</p> <p>В същия смисъл е и решението по Дело С-9/17 Tirkkonen, съгласно което „не представлява обществена поръчка по смисъла на тази директива система за консултации в селското стопанство като разглежданата в главното производство, с която публичноправно образувание приема всички икономически оператори, изпълнили изискванията за годност, поставени в поканата за отправяне на предложения, и издържали посочения в тази покана изпит, дори ако през ограничения срок, в който действа тази система, не може да бъде допуснат нито един нов оператор.“</p> <p>Видно от цитираните съдебни решения, същите се основават на определението на понятието за „обществена поръчка“, понастоящем включено в член 1, параграф 2 от Директива 2014/ 24, като му дават валидна правна интерпретация.</p>		
--	--	--

	<p>Доколкото мотивите на законопроекта са свързани с "отстраняване на някои несъответствия на разпоредби от закона с изискванията на европейското законодателство" (булет първи на страница 1 от Мотивите), то, предвид интерпретация в различна посока от страна на различни публични органи, включително Управляващи органи, на съдържанието на определението за обществена поръчка, предлагаме прецизиране на определението по чл. 1, ал. 2 от ЗОП в духа на практиката на СЕС.</p>		
	<p>2. Във връзка с предложеното изменение в чл. 44 от ЗОП, изразяваме следното становище:</p> <p>Видно от текста на предложението за изменение в чл. 44 от ЗОП, състезателната процедура с договаряне, която ФМФИБ използва преимуществено за възлагане на обществени поръчки с предмет избор на финансови посредници за изпълнение на финансови инструменти, попада сред процедурите по чл. 20, ал. 1 от ЗОП, за които се отнася предвиденото изменение.</p> <p>В тази връзка бихме искали да отбележим, че считаме въведеното задължение за пазарни консултации по проекта на документацията за неясно по съдържание. Разбирано в буквалния смисъл, би следвало възложителят да публикува проекта на документацията за обществена поръчка в ЦАИС ЕОП и да получава обратна връзка през платформата от пазара по него.</p> <p>От мотивите за предложението, а именно:</p> <p>"Едно от предложенията за постигане на посочените цели е въвеждане в чл. 44 на задължение за възложителя при поръчки на стойност по чл. 20, ал. 1 и 2 да провежда пазарни консултации по проекта на документацията за процедурата чрез платформата по чл. 39а. Целта е да се гарантира, че параметрите на поръчката са в съответствие с предлагането на пазара, заинтересовани лица са имали възможност да се запознаят предварително с нея и липсата на интерес от участие в процедурата, не се дължи на необосновани ограничителни условия, поставени от възложителя.",</p> <p>не може да се извлече информация относно резултатите от публикуването на документацията в следните направления:</p> <p>- Доколко възложителят е обвързан с предложенията от участниците в консултациите;</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Предложението е оттеглено.</p>

	<p>- По кои части от документацията за обществена поръчка може да бъдат отправяни предложения;</p> <p>- Когато участник в пазарната консултация участва в процедурата за възлагане на обществена поръчка, по какъв начин възложителят гарантира липсата на дискриминация и свободната конкуренция, при положение, че е възприел в документацията предложение, отправено от същия участник;</p> <p>- По отношение ползването на платформата, би ли било приемливо, с оглед настоящата практика, да бъдат провеждани срещи извън ЦАИС ЕОП с последващо публикуване на информация за тях в съответния срок. В голямата си част участниците на пазара на финансовите инструменти не разполагат с експертен ресурс за работа в ЦАИС и такъв ред за провеждане на пазарните консултации сериозно би понижил интереса към самите тях, както и към поръчката впоследствие.</p> <p>Следва да бъде взето предвид и че параметрите на поръчката се формулират в техническата спецификация, доколкото критериите за подбор се поставят с оглед търсеното изпълнение. В този смисъл, вместо публикуване на целия проект на документация, с оглед практическия опит на участниците в съответния пазар, считаме за много по-уместно евентуалното публикуване на индикативна техническа спецификация. Понастоящем това също се практикува от възложителите, но не е обвързано със задължения. Съответно преценка на възложителя е дали да се съобрази с отправените от пазара предложения.</p> <p>Във връзка с гореизложеното, бихме искали да предложим да се публикува индикативна техническа спецификация, като се запази дискрецията на възложителя за окончателния вариант на същата в документацията, както и да се посочи изрично, че възложителят може да предвиди ред за получаване на обратна информация и да публикува същата в съответния срок.</p> <p>Изразяваме надежда настоящите предложения да допринесат за постигане на целите на предложените изменения в посока хармонизиране на националното с европейското законодателство в областта на възлагането на обществените поръчки чрез прецизиране на настоящата им регламентация.</p>		
НАЦИОНАЛНО	Предложената в Законопроекта отмяна на чл. 14, ал. 8 от Закона за обществените поръчки цели премахване на изключенията в ЗОП, свързани с	Приема се по принцип	С оглед постъпилите възражения по отмяната на текстовете,

<p>СДРУЖЕНИЕ НА ЧАСТНИТЕ БОЛНИЦИ</p>	<p>договорите, сключвани от Националната здравноосигурителна каса с изпълнители на медицинска помощ по смисъла на чл. 58 от ЗЗО. В мотивите към законопроекта се посочва, че промените „се отнасят до прецизиране на разпоредби, чрез които се транспонират някои от изискванията на приложимото европейско законодателство в областта и по-специално на Директива 2014/24/ЕС и Директива 2014/25/ЕС“.</p> <p>Известно ни е че по този и други сходни въпроси Република България е получила няколко официални уведомителни писма от Европейската комисия относно процедура за нарушение във връзка с неправилно транспониране на разпоредби на Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и е в досъдебна фаза на процедура за установяване на неизпълнение на задълженията, произтичащи от правото на Европейския съюз.</p> <p>Не ни е известно обаче съдържанието на тези писма и конкретния характер на нарушенията, посочени в тях, както и дали въпросната разпоредба на чл. 14, ал. 8 от ЗОП попада сред тях. На заявлението ни до Администрацията на Министерски съвет да получим такава информация по реда на Закона за достъп до обществена информация получихме отказ с мотив, че „исканата информация е класифицирана информация или друга защитена тайна в случаите, предвидени със закон, както и в случаите по чл. 13, ал. 2 от закона“.</p> <p>Със същата тайнственост и в съкратени срокове сега ни се предоставя за обсъждане законопроект само с посочените по-горе най-общи мотиви и с допълнението, че предлаганата промяна премахва „хипотези, които позволяват сключване на някои договори от Националната здравноосигурителна каса ... без провеждане на обществена поръчка“(подчертаното – наше).</p> <p>Освен всичко посочено дотук, в приложената към законопроекта „Частична предварителна оценка на въздействието“ открито е записано „Последващи оценки и анализи за изпълнението на предложената мярка не са извършвани.“.</p> <p>Какво означава всичко това?</p> <p>Ако целта на предлаганата промяна е да се отстранят от ЗОП несъответстващи на европейските директиви изключения, защо в мотивите</p>		<p>предложението временно е оттеглено във връзка с провеждане на консултации с ЕК.</p> <p>Договорите нямат характеристики на обществена поръчка и не е необходимо да бъдат включвани сред изключенията от приложното поле. Включването им сред изключенията обаче създава проблем, доколкото тези, предвидени в директивите са изчерпателно определени и не се допуска въвеждането на други, различни от тях.</p>
---	---	--	---

	<p>се говори за „хипотези, които позволяват сключване на НЯКОИ договори“? НЗОК и сега сключва договори по ЗОП за доставка на офис консумативи, обзавеждане, информационно обслужване, строителство, ремонт и т.н. Излиза че тези „НЯКОИ договори“ са всички останали няколко хиляди договора, които НЗОК сключва с изпълнителите на медицинска помощ по смисъла на чл. 58 от Закона за здравето осигуряване. Те ли трябва да се сключват по ЗОП?</p> <p>Ако с предлаганата промяна се цели поставяне началото на цялостно пренареждане на здравноосигурителния модел, защо не е известно в какво се състои то, защо не е подложено на обществено обсъждане и защо не е направена предварителна оценка на въздействието?</p> <p>Наясно ли са авторите със степента на въздействието на подобна промяна върху социалната сигурност, част от която е здравеопазването, както и за цената и дългосрочните последици от това въздействие?</p> <p>Въпросите действително са много. На тях изготвилите законопроекта дължат отговор към всички заинтересовани страни, а в случая това е цялото българско общество.</p> <p>Като се солидаризираме напълно с изказаните от БЛС, БЗС и неправителствени организации в здравеопазването становища, ще допълним следното:</p> <p>С или без наличието на чл. 14, ал. 8 в ЗОП, договорите, сключвани от Националната здравноосигурителна каса с изпълнители на медицинска помощ по смисъла на чл. 58 от ЗЗО, не попадат в приложното поле на ЗОП. За тях е създадена специална и изключително подробна нормативна уредба, която непрекъснато се актуализира. В тази връзка самото първоначално въвеждане на въпросните изключения в ЗОП е било нормативно безсмислено.</p> <p>Тази нормативна уредба напълно удовлетворява изискванията на разпоредбата на параграф 5 от Директива 2014/24/ЕС, потвърдено и от съдебната практика на Съда на Европейския съюз: „никоя разпоредба на настоящата директива не задължава държавите – членки да възлагат с договори или да прехвърлят на външни лица предоставянето на услуги, които желаят да предоставят сами или да организират по различен начин, а не чрез договори за обществени поръчки по смисъла на</p>		
--	---	--	--

	<p>настоящата директива. Предоставянето на услуги въз основа на законови или подзаконови разпоредби или трудови договори не следва да попада в обхвата на настоящата директива.”.</p> <p>Отново настоятелно приканваме администрацията, ангажирана с изработката на този законопроект, както и евентуално на други законодателни промени свързани с него, да предостави цялостна и недвусмислена публична информация за готвените промени в една от най-чувствителните и важни области, свързани със социалната сигурност на обществото – здравеопазването.</p>		
<p>СДРУЖЕНИЕ АМЕРИКАНСКА ТЪРГОВСКА КАМАРА В БЪЛГАРИЯ</p>	<p>I. ОБЩИ БЕЛЕЖКИ</p> <p>АТК приветства голяма част от предложенията за изменения и най-вече отпадането на ограниченията в чл. 14, ал. 8 и ал. 9, прецизирането на разпоредбата на чл. 15, ал. 1, т. 5 относно изключението за поръчки, възлагани от секторни възложители на свързано предприятие, както и нововъведението за задължително провеждане на пазарни консултации при процедури за възлагане на обществени поръчки на стойност по чл. 20, ал. 1 и ал. 2 от ЗОП.</p> <p>По отношение на последното изменение, АТК счита, че то ще допринесе за по-голяма прозрачност при последващото провеждане на процедурата за възлагане по ЗОП. От една страна, провеждането на пазарните консултации може бъде полезно за самия Възложител с оглед информацията, която той ще придобие и ще му позволи по-адекватно да подготви документацията за обществената поръчка. От друга страна, полза могат да извлекат и заинтересованите лица, които ще добият представа за нагласите на пазара и техните конкуренти, като предварително ще могат да преценят как се позиционират спрямо конкурентите, участвали в пазарните консултации. Тази промяна сигнализира за желание за по-активно сътрудничество между двете страни в процеса – Възложителя и заинтересованите лице.</p>		
	<p>II. КОНКРЕТНИ БЕЛЕЖКИ</p> <p>1. Делегация на правомощия – чл. 7, ал. 1 от ЗОП</p> <p>Предложената редакция на чл. 7, ал. 1 от ЗОП създава неяснота и неоправдано смесва понятията хипотезите на „делегация“ и „заместване“,</p>	<p>Приема се</p>	<p>Разпоредбата е редактирана.</p>

	<p>които видно от настоящата редакция на чл. 7, ал. 1 и ал. 2 от ЗОП, законът третира различно. Съгласно утвърдената административно-правна доктрина и трайната съдебна практика, заместващият упражнява всички правомощия в тяхната пълнота. С предложената нова редакция на ал. 1 на чл. 7 вероятно се цели ограничаване на възможностите за делегация, но предложената редакция със сигурност ще доведе до противоречиви тълкувания предвид смесването на понятията „делегация“ и „заместване“.</p> <p>Необходимо е прецизиране на предложената нова редакция на чл. 7, ал. 1 от ЗОП в насока да се диференцира хипотезата на делегиране на правомощия, която следва да бъде уредена в първата алинея на разпоредбата, от хипотезата за заместване, която е предвидена във втората алинея.</p>		
	<p>2. Пазарни консултации по чл. 44, ал. 1 от ЗОП</p> <p>Негативен момент при промяната в чл. 44, ал. 1 от ЗОП, който е иманентно свързан с извършването на пазарни консултации е обстоятелството, че поради публичното предоставяне на информация от страна на участниците в консултациите на практика много потенциални кандидати се въздържат от участие в пазарни консултации. Причините са две.</p> <p>Първата е, фактът, че поради публичността на пазарните консултации участниците в тях разкриват не само на Възложителя, но и на своите конкуренти – бъдещи заинтересовани участници, нагласите си за цена, респективно до определена степен издават предварително намеренията и възможностите си по отношение на финансовото си предложение. Това обикновено води до предоставяне на информация и цени по време на консултациите, които впоследствие значително се различават от предоставените при участие в процедурата и до известна степен обезсмисля приложението на института.</p> <p>Втората причина е обстоятелството, че разпоредбата на чл. 54, ал. 1, т. 4 от ЗОП предвижда задължително отстраняване от процедурата на заинтересован кандидат или заинтересован участник, който е участвал в пазарна консултация и това нарушава принципа за равнопоставеност. Практически, заинтересовани кандидати, които не са избрани от</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Предложението е оттеглено. За преодоляване на изтъкнатите проблеми, свързани с нежеланието за участие на стопанските субекти ще бъде обмислени уточняващи разпоредби в ППЗОП или изготвяне на методическо указание.</p>

	<p>Възложителя масово подават жалби срещу решението за избор на изпълнител, в случаите когато избраният изпълнител е участвал в предходно проведени пазарни консултации, като се позовават на разпоредбата на чл. 54, ал. 1, т. 4 от ЗОП. Тази честа хипотеза в практиката в комбинация със съпътстващите разходи за един съдебен процес, е причина много заинтересовани лица да се въздържат от участие в пазарни консултации, за да се предпазят от потенциални жалби на това основание.</p> <p>В този смисъл, предложението за законодателно изменение в разпоредбата на чл. 44, ал. 1 от ЗОП е положително, но само по себе си не е достатъчно, за да направи института на пазарните консултации полезен на практика и за Възложителите, и за бизнеса. За целта е необходимо да се въведат и други изменения, които да адресират посочените по-горе 2 практически проблема, които до голяма степен обезсмислят добрия замисъл на института на пазарните консултации като цяло. Простото въвеждане на задължение за Възложителите да прилагат този институт, за съжаление, няма да разреши изтъкнатите по-горе проблеми, които мотивират бизнеса да се въздържа от участие в пазарни консултации, тъй като потенциалните негативи за участника надхвърлят значително евентуалните ползи.</p>		
	<p>3. Писмена обосновка по чл. 72, ал. 1 от ЗОП</p> <p>Новата редакция на чл. 72, ал. 1 ЗОП дава възможност да изисква подробна писмена обосновка от участник при подадена само една оферта. Намираме подхода за положително решение, доколкото в практиката се срещат случаи, в които е очевидно, че предложените цени от даден участник са непазарни, но поради невъзможността да се изчисли средна стойност на предложенията на останалите участници (за което се изисква да са подадени поне три оферти), не може да се извърши проверка на предложените цени или разходи.</p> <p>Считаме обаче, че е необходима редакция на текста, в смисъл: Възложителят да изисква подробна писмена обосновка не само в случаите на подадена оферта, а и ако до оценка на ценовото предложение е допуснат само един участник (например, защото останалите двама или трима, които са подали оферти, са отстранени). В този случай ценовите предложения на отстранените участници не се отварят и не подлежат на оценяване, а в</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Предложена е редакция</p>

	<p>същото време до класиране е допусната само една оферта, която хипотеза е идентична с това, да е подадена само една оферта.</p> <p>Редакцията в частта, че възложител трябва да сравнява необичайно ниски цени с „друга обявена от възложителя базова стойност“ е неясна и може да създаде множество трудности в практиката, защото възложителите не са задължени да обявяват базови стойности на показателите, свързани с разходи и цени. Същевременно, тази стойност ще бъде основание за отстраняването на участник, което налага по-ясни правила как се изчислява базовата стойност.</p> <p>Възложителите разполагат с правомощия съгласно чл. 104, ал. 5 от ЗОП – да извършват проверки по заявените от участниците данни, включително чрез изискване на информация от други органи и лица. Това правомощие може да се използва от възложителите, примерно като се проверят ценовите оферти на участниците по други обществени поръчки със сходен предмет и/или по договори с частни възложители, когато в ценовото предложение участва същия показател, като показателя от провежданата процедура. Ако възложителите направят такова предварително проучване в хода на процедурата, ще имат конкретни стойности, с които могат да сравнят офериранияте цени.</p>		
	<p>4. Нови размери на глоби и имуществени санкции</p> <p>Приветстваме предложенията за промени административно-наказателните разпоредби, отнасящи се до двукратно завишаване размера на санкциите за нарушения на ЗОП.</p> <p>Считаме, обаче, че следва да се отчете разликата в положението на публичните и секторни възложители, тъй като в определени случаи новите максимални размери на санкциите могат да бъдат прекомерни спрямо вида и характера на дейностите, които се възлагат от секторните възложители. Дейността на секторните възложители е специфична и подлежи на регулация и възложителите са задължени да се съобразяват с нея и поставени изисквания от регулаторни органи при определянето на плановете за дейностите и бюджетирането. В определени случаи изискванията на ЗОП поставят ненужни ограничения при определянето на условията и</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Предлаганите промени се отнасят до размера на санкциите. Размерите на санкциите са определени в зависимост от характера и тежестта на нарушението, и законодателният подход е еднакъв независимо от вида на възложителите. В този смисъл спецификата на дейността няма отношение към размера на санкциите. Конкретният размер се определя след индивидуализация, при която се отчитат особеностите</p>

	<p>изискванията към изпълнителите, съответно – допуснати несъответствия при възлагането на обществени поръчки може да се дължи на обективни фактори, а не да се цели ограничаването на участници в процедурата, разходване на средства по непрозрачен начин и др. Поради това считаме, че е необходима диференциация в санкциите и за секторните възложителите би следвало да се прилагат сегашните по-ниски размери на максималните санкции, особено по отношение на съставите на нарушенията съгласно чл. 248, чл. 249, новият чл. 249а, чл. 251, чл. 253, чл. 255, ал. 3 и 4, чл. 255а, чл. 256б, чл. 258 ЗОП.</p>		<p>и всички относими обстоятелства по чл.27, ал. 2 от ЗАНН.</p>
<p>БЪЛГАРСКИ ЛЕКАРСКИ СЪЮЗ</p>	<p><u>В качеството си на заинтересовани страни, ангажирани с обезпечаване потребностите на гражданите на Република България, свързани със социалната им сигурност, в една от най-важните сфери, а именно опазване живота и здравето на здравноосигурените пациенти, бихме искали да възразим срещу предложената отмяна на чл. 14, ал. 8 от Закона за обществените поръчки (ЗОП). Аргументите ни за това са следните:</u></p> <p>НЗОК е осигурителен орган, т.е. тя покрива определени социални <u>рискове</u> по отношение на здравноосигурените лица, а именно заплащането на медицинска помощ, дентална помощ и лекарствено лечение при настъпването на определени заболявания. Право на всяко здравноосигурено лице е тези рискове да му бъдат покрити при условията на равнопоставеност. Именно затова договорите, сключвани от Националната здравноосигурителна каса с изпълнители на медицинска и дентална помощ, договорите за заплащане и за договаряне на отстъпки на лекарствени продукти, медицински изделия, високоспециализирани апарати/уреди за индивидуална употреба, помощни средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания се сключват по реда на Закона за здравето осигуряване и са извън приложното поле на ЗОП.</p> <p>Предложението за отпадане на чл. 14, ал. 8 от ЗОП би задължило НЗОК да провежда процедури по реда на Закона за обществените поръчки за закупуване на медицинска помощ, дентална помощ и лекарствено лечение и съществено ще затрудни възможността българските граждани, както и на здравноосигурените граждани на други страни-членки на ЕС, да упражняват своите здравноосигурителни права в България. Осъществяването на обществена поръчка за доставка чрез покупка от страна на НЗОК на</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>С оглед постъпилите възражения по отмяната на текстовете, предложението временно е оттеглено във връзка с провеждане на консултации с ЕК. Договорите нямат характеристики на обществена поръчка и не е необходимо да бъдат включвани сред изключенията от приложното поле. Включването им сред изключенията обаче създава проблем, доколкото тези, предвидени в директивите са изчерпателно определени и не се допуска въвеждането на други, различни от тях.</p>

<p>медицинска и дентална услуга, или лекарствен продукт поставя въпроса за закупените количества медицинска и дентална помощ, и лекарства, начина на определяне на квотите и тяхното разпределение. Поради характера на здравноосигурителните рискове техните количествени измерители трудно могат да бъдат определени по административен път от национален орган. Т.е. централизираното закупуване от НЗОК на конкретни количества от определен вид медицинска и дентална помощ, или даден лекарствен продукт от един доставчик биха довели или до свръхзакупуване, или до недостиг, което ще наруши правото на равнопоставеност на здравноосигурените лица да получат медицинска и дентална помощ, или лекарствено лечение на територията на България независимо от времето или мястото на настъпването на здравноосигурителния риск.</p> <p>Именно поради това в европейското законодателство, по-специално Директива 2014/24/ЕС и Директива 2014/25/ЕС областите, свързани със социалната сигурност на държавите членки и регулираните с национално законодателство права, не са в приложното поле на обществените поръчки. Безспорно договорите, които са изключени от приложното поле на ЗОП с чл. 14, ал.8 от ЗОП засягат социалната сигурност на задължително здравноосигурените лица в Република България, както и тези на здравноосигурените граждани на други държави-членки на ЕС. Видно от императивно заложените правила в Директива 2014/24/ЕС „настоящата директива не следва да засяга законодателството на държавите членки в областта на социалната сигурност”. Освен това в двете директиви, дефинитивно е залегнало, че държавите членки имат правото да организират предоставянето на задължителни социални услуги или други услуги като нестопански услуги от общ интерес или като съчетание от двете, без да прилагат Директивата. Нестопанските услуги от общ интерес „не следва да попадат в обхвата на настоящата директива”.</p> <p>Във връзка с изложеното дотук бихме искали да възразим срещу предложението чл. 14, ал. 8 от ЗОП да бъде отменен. Смятаме, че ЗОП е неприложим при договорите, сключвани от Националната здравноосигурителна каса с изпълнители на медицинска помощ, дентална помощ, договорите за заплащане и за договаряне на отстъпки на лекарствени</p>		
--	--	--

продукти, медицински изделия, високоспециализирани апарати/уреди за индивидуална употреба, помощни средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания.

Приложение № 1

I. Правни изводи, относими към запазване правата, живота и здравето на българския пациент, както и пациентите от страните членки на ЕС, съобразени с Европейското и Национално законодателство:

В представения за обществено обсъждане проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки се прави безпрецедентен опит за лишаване на здравноосигурените граждани от едно от основните им права, а именно: равнопоставен достъп до лечение, като същевременно се погават не само Националното законодателство, но и свързаното Европейско законодателство, което регламентира трансграничното здравно обслужване и правата на българските граждани и гражданите на ЕС за достъп до здравно обслужване във всяка страна от Съюза, както и на възстановяване на разходите им от компетентната национална здравноосигурителна каса.

От друга страна, на национално ниво, отпадането на ал.8 от чл.14 от ЗОП, като допустимо изключение, което да е приложимо за публичните възложители ще създаде огромни законови противоречия, ще наруши конституционните права на здравноосигурените граждани на Република България и ще създаде проблеми при упражняването на здравноосигурителни права, съгласно правилата за координация на системите за социална сигурност. Освен това ще увеличи драстично разходите на Република България за планово лечение на нашите здравноосигурени пациенти в чужбина.

Провеждането на процедури по реда на Закона за обществените поръчки, при договарянето на медицинската помощ, ще раздели пациентите на бедни и богати и ще отвори пътя на българския пациент към Европа, а държавата ни ще бъде длъжна да покрива разходите за това. Ще се увеличат възможностите на Българските граждани да претендират НЗОК да поема

<p>разноски за планово лечение в друга държава, членка на ЕС, ще се увеличат и претенциите за възстановяване на вече проведено лечение на територията на друга държава членка на ЕС. Считаме, че при наличието на изградена достъпна и качествена здравна система в Република България е недопустимо да се насочва огромен и неопределен финансов ресурс към европейските болници, което не само, че е финансово неизгодно за страната ни, но е и социално неаргументирано при наличието на безспорни възможности за лечение на родна земя.</p> <p>На следващо място, допускането на това безпрецедентно решение, ще увеличи потребността на пациента да сключва допълнителна здравна застраховка, за да гарантира правото си на достъпна медицинска помощ, което от своя страна ще доведе до стимулиране единствено на застрахователния бизнес. От друга страна, ако промяната бъде приета, ще се стимулира лечението на пациенти в сферата на сивата икономика, кумулирането на листи на чакащите за обичайни медицински нужди, ще създаде предпоставки за корупционни практики при провеждането на процедурите по ЗОП, което може да доведе до стартиране на наказателни процедури от страна на Европейската комисия срещу България.</p> <p>Редно е да отбележим, че вносителят неправилно е посочил, че тази разпоредба не е в съответствие с Директива 2014/24/ЕС и Директива 2014/25/ЕС. Не само, че е в съответствие, но в посочените от вносителя директиви императивно е посочено, че е недопустимо те да се отнасят на национално ниво по отношение на областите свързани със социалната сигурност на държавите членки и регулираните с национално законодателство права. Съгласно Директива 2014/24/ЕС и Директива 2014/25/ЕС органите на държавите членки трябва да спазват принципите на Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), и поспециално тези за свободното движение на стоки, свободата на установяване и свободата на предоставяне на услуги, както и произтичащите тях принципи, като равнопоставеност, недискриминация, взаимно признаване, пропорционалност и прозрачност. Същото е залегнало и в националното законодателство, а именно в Конституцията на Република България, Закона за здравното осигуряване и Националните рамкови договори за</p>		
--	--	--

	<p>медицинските и денталните дейности за 2020-2022 година. Безспорно договорите, които са обект на чл.14, ал.8 от ЗОП засягат социалната сигурност на задължително здравноосигурените лица в Република България, както и тези на здравноосигурените граждани на други държави членки на ЕС, което е видно от императивно заложените правила в Директива 2014/24/ЕС <u>„настоящата директива не следва да засяга законодателството на държавите членки в областта на социалната сигурност”</u>. Освен това в двете директиви, дефинитивно е залегнало, че държавите членки имат правото да организират предоставянето на задължителни социални услуги или други услуги, например пощенски услуги, като услуги от общ икономически интерес, като нестопански услуги от общ интерес или като съчетание от двете. Нестопанските услуги от общ интерес <u>„не следва да попадат в обхвата на настоящата директива“</u>. В Директива 2014/25/ЕС е разписано, че <u>„никоя разпоредба на настоящата директива не задължава държавите членки да възлагат с договори или да прехвърлят на външни лица предоставянето на услуги, които желаят да предоставят сами, или да ги организират по различен начин, а не чрез договори за поръчки по смисъла на настоящата директива. Предоставянето на услуги въз основа на законови или подзаконови разпоредби или трудови договори не следва да попада в обхвата на настоящата директива”</u>. Тук е мястото да отбележим, че съгласно аргумент (41) от Директива 2014/24/ЕС <u>„Никоя разпоредба на настоящата Директива не следва да възпрепятства налагането или изпълнението на мерки, които са необходими за защитата на обществения ред, обществения морал: обществената сигурност, здравето, човешкия живот, фауната и флората, или на други екологични мерки, по-специално с оглед на устойчивото развитие, при условие че тези мерки са в съответствие с ДФЕС”</u>.</p> <p>Тук е мястото да посочим, че отмяната на чл.14, ал.8 от ЗОП ще наруши и редица други Европейски Регламенти и Директиви, които отново са свързани с трансграничното сътрудничество и ще утежни финансово бюджета на страната ни, както и социално — битовия живот на българският пациент, а именно:</p>		
--	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Директива 2011/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2011 година за упражняване на правата на пациентите при трансгранично здравно обслужване • РЕГЛАМЕНТ (ЕО) 987/2009 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 16 септември 2009 година за установяване процедурата за прилагане на Регламент (ЕО) № 883/2004 за координация на системите за социална сигурност • Регламент (ЕО) № 883/2004 г. на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за координация на системите за социална сигурност • Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 г. за прилагането на схеми за социална сигурност на заети лица, самостоятелно заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността <p>Съгласно приложимото национално законодателство, предоставянето на медицинска и дентална помощ, сключването на договори за заплащане и договаряне на отстъпки за лекарствени продукти, медицински изделия, високоспециализирани апарати/уреди за индивидуална употреба и помощни средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания <u>са дейности, които засягат социалната сигурност</u>, като същите са законово уредени и организирани по друг начин и не нарушават залегналите принципи за право на избор, право на достъп, както и ангажимента на НЗОК да подsigури договори с максимално голям брой лечебни заведения, фирми предоставящи максимално голям брой и вид лекарствени продукти, медицински изделия, високоспециализирани апарати/уреди за индивидуална употреба, помощни средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания.</p> <p>Гражданите на Република България имат право на избор на лекар, лекар по дентална медицина и лечебно заведение, което е валидно за цялата територия на страната и не може да бъде ограничавано по географски и/или административни основания. Изключването от забраната за провеждане на ЗОП за този конкретен тип договори ще предостави възможност на НЗОК да прави подбор, което ще доведе до намаляване броя на лечебните заведения сключили договор с НЗОК, както и до намаляване на видовете лекарствени</p>		
--	---	--	--

	<p>продукти, медицински изделия, високоспециализирани апарати/уреди за индивидуална употреба, помощни средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания, което от своя страна ще ограничи правото на избор на задължително здравноосигурените граждани, както и ще възпрепятства упражняването на здравноосигурителни права на граждани на други държави членки на ЕС, съгласно правилата за координация на системите за социална сигурност.</p> <p><u>II. Правни изводи относими към изпълнителите на медицинска и дентална помощ, сключването на договори за заплащане и договаряне на отстъпки за лекарствени продукти, медицински изделия, високоспециализирани апарати/уреди за индивидуална употреба и помощни средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания, съобразени с Европейското и национално законодателство:</u></p> <p>Съгласно чл. 4а и чл.5 от Закона за здравето осигуряване, Националните рамкови договори е нормативен административен акт, който има действие на територията на цялата страна за определен срок и е задължителен за НЗОК, РЗОК, изпълнителите на медицинска и дентална помощ, осигурените лица и осигурителите, а задължителното здравно осигуряване се осъществява на принципите на:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. задължително участие при набирането на вноските; 2. участие на държавата, осигурените и работодателите в управлението на НЗОК, 3. солидарност на осигурените при ползването на набраните средства; 4. отговорност на осигурените за собственото им здраве; 5. равнопоставеност при ползването на медицинска помощ; 6. равнопоставеност на изпълнителите на медицинска помощ при сключване на договори с РЗОК; 7. самоуправление на НЗОК; 		
--	---	--	--

	<p>8. договаряне на взаимоотношенията между НЗОК и изпълнителите на медицинска помощ;</p> <p>9. пакет от здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК;</p> <p>10. свободен избор от осигурените на изпълнители на медицинска помощ;</p> <p>11. публичност в дейността на НЗОК и публичен контрол върху извършваните от нея разходи.</p> <p>При отпадането на чл. 14, ал.8 от ЗОП ще се нарушат основни принципи, които ще доведат до погазване на равнопоставеността на изпълнителите на медицинска и дентална помощ при сключване на договор с НЗОК (чл.5, т.б от Закона за здравното осигуряване), което ще доведе до нарушаване и на конституционните права гарантирани на здравноосигурените граждани с чл. 52 от Конституцията на Република България.</p> <p>Освен гореизложеното, съгласно трайно установената съдебна практика на Върховният административен съд, договорите по чл.14, ал.8, т. 1 от ЗОП по своя характер представляват административни договори по смисъла на легалната дефиниция в чл. 19а от АПК, което отново доказва, че твърдението за противоречие на посочените от вносителя Директиви не е вярно, респективно разпоредбата предложена за отмяна попада в изключенията допуснати в Директива 2014/24/ЕС и Директива 2014/25/ЕС. Реда и начина за сключване на тези административни договори е посочен в чл. 45а от Закона за здравното осигуряване.</p> <p>Не на последно място, редно е да отбележим, че Национална здравноосигурителна каса по силата на чл. 6, ал. 1 от ЗЗО е юридическо лице, което е с предмет на дейност осъществяване на задължителното здравно осигуряване. За обезпечаване на законовото си задължение Национална здравноосигурителна каса провежда процедури по ЗОП за договаряне на редица дейности, които са свързани с административните и разходи /строителство, охрана, избор на изпълнител за поддържане на компютри, закупуване на канцеларски материали и консумативи и др./, но за да осъществява и подsigурява лечението на здравноосигурените граждани тя</p>		
--	---	--	--

	<p>няма право да осъществява процедури по реда на ЗОП, защото е длъжна да подsigури равнопоставеност както на договорните си партньори, така и право на избор и достъп на здравноосигурените граждани.</p> <p>Към настоящия момент, Национална здравноосигурителна каса е длъжна да разходва средствата си за закупуване на медицинска помощ, посочена в чл. 45 от Закона за здравното осигуряване, договорена с НРД и с договорите с изпълнителите на медицинска помощ (чл.24, т.1 от Закона за здравното осигуряване). Това законово задължение на НЗОК гарантира, че тя закупува от договорните си партньори оказана медицинска и дентална помощ, определена като пакет дейности от министъра на здравеопазването и е относима към всички изпълнители — ОПЛ, ЛДМ, Специалисти, МЦ, МДЦ, ДКЦ, Изпълнители на болнична медицинска помощ, сключването на договори за заплащане и договаряне на отстъпки за лекарствени продукти, медицински изделия, високоспециализирани апарати/уреди за индивидуална употреба и помощни средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания. Провеждането на процедури по реда на ЗОП ще постави всички засегнати страни в неравнопоставени условия, ще създаде нелоялна конкуренция, вероятно е да се провокира т.нар. картелно договаряне, както и да бъде предпоставка за създаване на корупционни практики.</p> <p>При несъобразяване на вносителя със съществуващата законова Европейска и национална регулация, Национална здравна карта и оценката на потребностите на регионално и национално ниво, както и проблемите при обезпечаването на нуждите на пациентите с оглед лечението на социално значимите заболявания, чрез провеждането на процедури по ЗОП от страна на НЗОК, ще се постигне:</p> <ul style="list-style-type: none"> - забавяне на лечението на пациентите; - неравномерно покритие на областите с медицински специалисти; - заличаване на цели структури, оказващи медицинска и дентална помощ; 		
--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - ще се създаде нереално остойносттаване на оказаната медицинска и дентална помощ, защото договарянето по ЗОП ще предполага оферирание на различни цени и няма да има гарантиран стабилитет през Националния рамков договор за медицинските дейности; - ще се премахне Националните рамкови договори като рамка, която регулира и гарантира правата на лекарите и лекарите по дентална медицина при взаимоотношенията им с НЗОК; - ще се понижи качеството на оказваната медицинска и дентална помощ; - НЗОК ще договаря лекарствени терапии за домашно лечение, които ще бъдат различни от предписаните от лекуващия лекар, лекар по дентална медицина, респективно резултатът от лечението ще бъде непредвидим, а отговорността за лечението ще остане в компетентността на лекаря; - натовареността на лекарите и лекарите по дентална медицина ще бъде завишена, ще се натрупат листи на чакащите; - държавата няма да поема отговорност за лечението на социално значимите заболявания, респективно лекарят и пациентът ще бъдат оставени на произвола на съдбата и ще зависят от реда и начина на договаряне, проведен по ЗОП от НЗОК; - последствията ще бъдат пагубни, както за пациента, така и за лекаря; -като финансов резултат ще се увеличи разхода на българските здравноосигурени граждани за лечение в страната, защото ще трябва да доплащат за лечението си, както и ще увеличат разходите на държавата за планово лечение в чужбина и ще се създаде проблем при упражняването на здравноосигурителни права, съгласно правилата за координация на системите за социална сигурност; - лекарите и лекарите по дентална медицина ще напуснат страната и ще настъпи сериозна криза на национално ниво, която няма да може да бъде 		
--	---	--	--

	<p>възстановена след като вносителите се убедят, че предложението им е пагубно за здравеопазването в България;</p> <p>- ще се намали възможността за избор на лекарствени продукти, медицински изделия, високоспециализирани апарати/уреди за индивидуална употреба и помощни средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания до които ще имат достъп здравноосигурените пациенти.</p> <p>Като приложение към настоящото, прилагаме частична извадка от относимото Европейско и национално законодателство /Приложение № 2/</p> <p style="text-align: center;"><u>Приложение № 2</u></p> <p style="text-align: center;">Частична извадка от приложимото Европейско и национално законодателство</p> <p>1. По отношение на неправилното тълкуване, че чл.14, ал.8 от ЗОП не съответстват на Директива 2014/24/ЕС:</p> <p>(1) При възлагането на обществени поръчки от органите на държавите членки или от тяхно име трябва да бъдат спазвани принципите на Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), и поспециално тези за свободното движение на стоки, свободата на установяване и свободата на предоставяне на услуги, както и произтичащите от тях принципи, като равнопоставеност, недискриминация, взаимно признаване, пропорционалност и прозрачност. Въпреки това за обществените поръчки над определена стойност следва да се изготвят разпоредби за координиране на националните процедури за възлагане на обществени поръчки, така че да се гарантира, че тези принципи се прилагат на практика и че при обществените поръчки има конкуренция.</p> <p>(2) Обществените поръчки играят ключова роля в стратегията „Европа 2020“, предвидена в съобщението на Комисията от 3 март 2010 г., озаглавено „Европа 2020“, стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж”</p>		
--	---	--	--

<p>(наричана по-долу „стратегията „Европа 2020” за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж”), като един от пазарните инструменти, които трябва да се използват за постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и едновременно с това — за гарантиране на най-ефективното използване на публичните средства. За тази цел правилата за възлагане на обществени поръчки, приети съгласно Директива 2004/17/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽⁴⁾ и Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽⁵⁾), следва да се преработят и актуализират, за да се повиши ефективността на публичните разходи, да се улесни по-специално участието на малките и средните предприятия (МСП) в обществените поръчки и да се даде възможност на възложителите да използват по-добре обществените поръчки в подкрепа на общи цели от обществен характер. Налице е и необходимост от изясняване на основните понятия и концепции, за да се гарантира правна сигурност и за да се включат определени аспекти на утвърдената практика на Съда на Европейския съюз в тази област.</p> <p>(6) Целесъобразно е също да се припомни, че настоящата директива не следва да засяга законодателството на държавите членки в областта на социалната сигурност. Настоящата директива не следва да се прилага и за либерализацията на услугите от общ икономически интерес, запазени за публични или частни субекти, нито за приватизацията на публични субекти, които предоставят услуги.</p> <p>Също така следва да се припомни, че държавите членки имат правото да организират предоставянето на задължителни социални услуги или други услуги, например пощенски услуги, като услуги от общ икономически интерес, като нестопански услуги от общ интерес или като съчетание от двете. Целесъобразно е да се поясни, че нестопанските услуги от общ интерес не следва да попадат в обхвата на настоящата директива.</p> <p>(7) На последно място следва да се припомни, че настоящата директива не засяга свободата на националните, регионалните и местните органи да определят, в съответствие с правото на Съюза, услугите от общ икономически интерес, техния обхват и характеристиките на предоставяната услуга, включително условията по отношение на качеството на услугата, с оглед постигането на целите на публичната си политика. Освен това</p>		
---	--	--

	<p>настоящата директива следва да не засяга правомощията на националните, регионалните и местните органи да предоставят, възлагат и финансират услуги от общ икономически интерес съгласно член 14 ДФЕС и Протокол № 26 относно услугите от общ интерес, приложен към ДФЕС и към Договора за Европейския съюз (ДЕС). В допълнение, настоящата директива не урежда финансирането на услуги от общ икономически интерес, нито системите за предоставяне на помощ от държавите членки, особено в социалната област, в съответствие с правилата на Съюза за конкуренцията.</p> <p>(10) Понятието „възлагащи органи”, и по-специално „публичноправни организации”, е многократно разглеждано в съдебната практика на Съда на Европейския съюз. За да се поясни, че обхватът на настоящата директива по отношение на лицата (ratione personae) следва да остане непроменен, е целесъобразно да се запазят определенията, въз основа на които Съдът се е произнесъл, и да се включат някои пояснения от съдебната практика като средство за разбиране на самите определения, без да се цели изменение на разбирането на понятието, разработено в съдебната практика. За целта следва да се поясни, че организация, която действа в нормални пазарни условия, стреми се да реализира печалба и понася загубите в резултат от извършването на дейността си, не следва да се счита за „публичноправна организация”, тъй като нуждите от общ икономически интерес, за задоволяването на които е създадена или има задача да задоволява, имат промишлен или търговски характер.</p> <p>(41) Някоя разпоредба на настоящата директива не следва да възпрепятства налагането или изпълнението на мерки, които са необходими за защитата на обществения ред, обществения морал, обществената сигурност, здравето, човешкия живот, фауната и флората, или на други екологични мерки, по-специално с оглед на устойчивото развитие, при условие че тези мерки са в съответствие с <u>ДФЕС</u>.</p> <p>2. По отношение на неправилното тълкуване, че чл.14, ал.8 от ЗОП не съответстват на Директива 2014/25/ЕС:</p> <p>(6) Редно е понятието за поръчка да бъде възможно най-близко до това, което се прилага съгласно Директива 2014/24/ЕС на Европейския</p>		
--	--	--	--

	<p>парламент и на Съвета ⁽⁷⁾, като се отчитат надлежно особеностите на секторите, попадащи в обхвата на настоящата директива.</p> <p>(7) Следва да се припомни, че никоя разпоредба на настоящата директива не задължава държавите членки да възлагат с договори или да прехвърлят на външни лица предоставянето на услуги, които желаят да предоставят сами, или да ги организират по различен начин, а не чрез договори за поръчки по смисъла на настоящата директива. Предоставянето на услуги въз основа на законови или подзаконови разпоредби или трудови договори не следва да попада в обхвата на настоящата директива. В някои държави членки това например може да се отнася до предоставянето на определени услуги на населението, като например снабдяването с питейна вода.</p> <p>(8) Целесъобразно е също така да се припомни, че настоящата директива не следва да засяга законодателството на държавите членки в областта на социалната сигурност. Настоящата директива не следва да се прилага и за либерализацията на услугите от общ икономически интерес, запазени за публични или частни субекти, нито за приватизацията на публични субекти, които предоставят услуги.</p> <p>Също така следва да се припомни, че държавите членки имат правото да организират предоставянето на задължителни социални услуги или други услуги, например пощенски услуги, като услуги от общ икономически интерес, като нестопански услуги от общ интерес или като съчетание от двете. Целесъобразно е да се поясни, че нестопанските услуги от общ интерес не следва да попадат в обхвата на настоящата директива.</p> <p>(9) На последно място, следва да се припомни, че настоящата директива не засяга свободата на националните, регионалните и местните органи да определят, в съответствие с правото на Съюза, услугите от общ икономически интерес, техния обхват и характеристиките на предоставяната услуга, включително условията по отношение на качеството на услугата, с оглед постигането на целите на публичната си политика. Освен това настоящата директива следва да не засяга правомощията на националните, регионалните и местните органи да предоставят, възлагат и финансират услуги от общ икономически интерес съгласно член 14 ДФЕС и Протокол №</p>		
--	--	--	--

	<p>26 относно услугите от общ интерес, приложен към ДФЕС и Договора за Европейския съюз (ДЕС). В допълнение, настоящата директива не урежда финансирането на услуги от общ икономически интерес, нито системите за предоставяне на помощ от държавите членки, особено в социалната област, в съответствие с правилата на Съюза за конкуренцията.</p> <p>(12) Понятието „възлагащи органи”, и по-специално „публичноправни организации”, е многократно разглеждано в съдебната практика на Съда на Европейския съюз. За да се поясни, че обхватът на настоящата директива по отношение на лицата (ratione personae) следва да остане непроменен, е целесъобразно да се запазят определенията, въз основа на които Съдът се е произнесъл, и да се включат някои пояснения от съдебната практика като средство за разбиране на самите определения, без да се цели изменение на разбирането на понятието, разработено от съдебната практика.</p> <p>3. По отношение на липсата на основание за отпадане на ал.8 на чл.14 от ЗОП — извадка от Конституцията на Република България:</p> <p>Чл. 52. (1) Гражданите имат право на здравно осигуряване, гарантиращо им достъпна медицинска помощ, и на безплатно ползване на медицинско обслужване при условия и по ред, определени със закон.</p> <p>(2) Здравеопазването на гражданите се финансира от държавния бюджет, от работодателите, от лични и колективни осигурителни вноски и от други източници при условия и по ред, определени със закон.</p> <p>(3) Държавата закриля здравето на гражданите и насърчава развитието на спорта и туризма.</p> <p>(4) Никой не може да бъде подлаган принудително на лечение и на санитарни мерки освен в предвидените от закона случаи.</p> <p>(5) Държавата осъществява контрол върху всички здравни заведения, както и върху производството на лекарствени средства, биопрепарати и медицинска техника и върху търговията с тях.</p>		
--	--	--	--

4. По отношение на липсата на основание за отпадане на ал.8 на чл.14 от ЗОП - извадка от Закона за здравното осигуряване:

Чл. 4. (1) Задължителното здравно осигуряване гарантира свободен достъп на осигурените лица до медицинска помощ чрез определен по вид, обхват и обем пакет от здравни дейности, както и свободен избор на изпълнител, сключил договор с районна здравноосигурителна каса.

(2) Правото на избор е валидно за цялата територия на страната и не може да бъде ограничавано по географски и/или административни основания.

(3) Условието и редът за упражняване правото на достъп и свободен избор на осигурените лица до медицинска помощ се уреждат в наредбата по чл. 81, ал. 3 от Закона за здравето и в националните рамкови договори.

Чл. 4а. Националният рамков договор е нормативен административен акт, който има действие на територията на цялата страна за определен срок и е задължителен за НЗОК, РЗОК, изпълнителите на медицинска помощ, осигурените лица и осигурителите.

Чл. 5. Задължителното здравно осигуряване се осъществява на принципите на:

- 1 . задължително участие при набирането на вноските;
2. участие на държавата, осигурените и работодателите в управлението на НЗОК,
3. солидарност на осигурените при ползването на набраните средства;
4. отговорност на осигурените за собственото им здраве;
5. равнопоставеност при ползването на медицинска помощ;
6. равнопоставеност на изпълнителите на медицинска помощ при сключване на договори с РЗОК;
7. самоуправление на НЗОК;

	<p>8. договаряне на взаимоотношенията между НЗОК и изпълнителите на медицинска помощ;</p> <p>9. пакет от здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК;</p> <p>10. свободен избор от осигурените на изпълнители на медицинска помощ;</p> <p>11. публичност в дейността на НЗОК и публичен контрол върху извършваните от нея разходи.</p> <p>Чл. 6. (1) Създава се Национална здравноосигурителна каса като юридическо лице със седалище София и с предмет на дейност осъществяване на задължителното здравно осигуряване.</p> <p>Чл. 24. Средствата на НЗОК се разходват за:</p> <p>1. закупуване на медицинска помощ, посочена в чл. 45, договорена с НРД и с договорите с изпълнителите;</p> <p>2. издръжка на административните дейности по здравното осигуряване, в размер до 3 на сто от разходите за съответната година, определени със закона за бюджета на НЗОК;</p> <p>3. издаване на документи по чл. 80а, ал. 1;</p> <p>5. инвестиционни разходи за нуждите на НЗОК, включително придобиване на недвижимо имущество;</p> <p>7. медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сшурност;</p> <p>8. закупуване на медицински дейности, включително осигуряването на лекарствени продукти и медицински изделия за тях, определени в закона за бюджета на НЗОК за съответната календарна година;</p> <p>9. заплащане на лицата, получили разрешение за търговия на дребно с лекарствени продукти, за всяко отчетено електронно предписание с предписани лекарствени продукти, включени в Позитивния лекарствен списък по чл. 262, ал. 6, т. 1 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина, с ниво на заплащане 100 на сто;</p>		
--	---	--	--

	<p>10. други разходи.</p> <p>Чл. 45. (1) Националната здравноосигурителна каса заплаща оказването на следните видове медицинска помощ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. медицински и дентални дейности за предпазване от заболявания; 2. медицински и дентални дейности за ранно откриване на заболявания; 3. извънболнична и болнична медицинска помощ за диагностика и лечение по повод на заболяване; 4. долекуване, продължително лечение и медицинска рехабилитация; 5. неотложна медицинска помощ; 6. медицински грижи при бременност, раждане и майчинство; 8. аборти по медицински показания и при бременност от изнасилване; 9. дентална помощ; 10. медицински грижи при лечение в дома; 11. предписване и отпускане на разрешени за употреба лекарства, предназначени за домашно лечение на територията на страната; 12. предписване и отпускане на медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели, предназначени за домашно лечение на територията на страната, както и на медицински изделия, прилагани в болничната медицинска помощ; 13. медицинска експертиза на трудоспособността; 14. транспортни услуги по медицински показания. 15. медицински дейности, лекарствени продукти, диетични храни за специални медицински цели, медицински изделия и високоспециализирани апарати/уреди за индивидуална употреба по чл. 82, ал. 1, т. Та, 2, За, 6б и ал. Та и 3 от Закона за здравето, както и медицински изделия, помощни средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, финансирани с трансфер от 		
--	---	--	--

	<p>Министерството на здравеопазването съгласно закона за бюджета на НЗОК за съответната година;</p> <p>(2) Медицинската помощ по ал. 1, с изключение на т. 11, 12 и 15, се определя като пакет, гарантиран от бюджета на НЗОК, с наредба на министъра на здравеопазването.</p> <p>(2а) С наредбата по чл. 81, ал. 3 от Закона за здравето се определят критерии за класифициране на приоритетни многопрофилни лечебни заведения за болнична помощ, които осигуряват достъп до дейности от пакета, гарантиран от бюджета на НЗОК.</p> <p>(3) С наредбата по ал. 2 се уреждат и критериите за определяне на заболяванията, за чието домашно лечение НЗОК заплаща напълно или частично лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели.</p> <p>(4) Списъкът на заболяванията по ал. 3 се определя с решение на Надзорния съвет на НЗОК съобразно критериите, определени в наредбата по ал. 2, което се обнародва в "Държавен вестник".</p> <p>(5) Всички промени в списъка по ал. 4, които предвиждат увеличаване на разходите на НЗОК за лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели, не трябва да влизат в сила по-рано от изменението на закона за бюджета на НЗОК за съответната година или от влизането в сила на закона за бюджета на НЗОК за следващата бюджетна година.</p> <p>(9) Условието, редът, механизмът и критериите за заплащане на съответните лекарствени продукти, медицински изделия, диетични храни за специални медицински цели и високоспециализирани апарати/уреди за индивидуална употреба по ал. 1, т. 11, 12, 15 и 20 се определят с наредба, издадена от министъра на здравеопазването по предложение на Надзорния съвет на НЗОК.</p> <p>(10) За лекарствените продукти за домашно лечение на територията на страната, за които стойността, заплащана от бюджета на НЗОК, се изчислява чрез групиране, в което не участват лекарствени продукти на</p>		
--	--	--	--

<p>други притежатели на разрешение за употреба, както и за тези с ново международно непатентно наименование, включени или за които е подадено заявление за включване в Позитивния лекарствен списък по чл. 262, ал. 6, т. 1 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина, НЗОК и притежателите на разрешение за употреба или техни упълномощени представители ежегодно провеждат задължително централизирано договаряне на отстъпки, с изключение на генеричните лекарствени продукти по смисъла на Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина и на лекарствените продукти по чл. 29 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина. Видовете отстъпки, условията и редът за тяхното договаряне и заплащане, се определят с наредбата по ал. 9.</p> <p>(11) Договорената отстъпка по ал. 10 се разпределя между НЗОК и здравноосигурените лица по критерии и по ред, определени с наредбата по ал. 9.</p> <p>(12) Аптеките, сключили договор с НЗОК, не могат да начисляват върху сумата, заплащана от здравноосигуреното лице, размера на договорената отстъпка по ал. 10 от стойността, която НЗОК заплаща.</p> <p>(13) За лекарствени продукти за здравните дейности по чл. 82, ал. 2, т. 3 от Закона за здравето НЗОК и притежателите на разрешение за употреба или техни упълномощени представители ежегодно провеждат задължително централизирано договаряне на отстъпки при условия, по ред и по критерии, определени с наредбата по ал. 9.</p> <p>(14) За медицинските изделия, включени в списъка по чл. 30а от Закона за медицинските изделия, високоспециализираните апарати/уреди за индивидуална употреба и помощните средства, приспособленията и съоръженията за хората с увреждания НЗОК договаря с производителите или с търговците на едро с медицински изделия и/или с техните упълномощени представители, както и с лицата, осъществяващи дейности по предоставяне и ремонт на медицински изделия, помощни средства, приспособления и съоръжения за хора с увреждания, регистрирани като търговци и вписани в регистъра на лицата, осъществяващи дейности по предоставяне и ремонт на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия за хората с увреждания, отстъпки от стойността за съответната група</p>		
--	--	--

	<p>медицински изделия, високоспециализираните апарати/уреди за индивидуална употреба и помощните средства, приспособленията и съоръженията за хората с увреждания при условия, по критерии и по ред, определени с наредбата по чл. 30а, ал. 4 от Закона за медицинските изделия. Заплащаната от НЗОК стойност на високоспециализираните апарати/уреди не може да е по-висока от заплащаната цена през предходната календарна година за високоспециализиран апарат/уред със същите технически характеристики.</p> <p>(15) Националната здравноосигурителна каса заплаща:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. за медицинските изделия, предназначени за домашно лечение - на притежатели на разрешения за търговия на дребно с лекарствени продукти; 2. за медицинските изделия, прилагани в болничната медицинска помощна изпълнители на болничната медицинска помощ, на производители или търговци на едро с медицински изделия/техни упълномощени представители; 3. за медицинските изделия, помощните средства, приспособленията и съоръженията за хора с увреждания - на лица, осъществяващи дейности по предоставяне и ремонт на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия за хора с увреждания, регистрирани като търговци и вписани в регистъра на лицата, осъществяващи дейности по предоставяне и ремонт на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия за хората с увреждания. <p>(16) Условията и редът за заплащане и за сключване на индивидуални договори с производители или с търговци на едро с медицински изделия/техни упълномощени представители за доставка и заплащане на медицински изделия, приложими в болничната медицинска помощ, както и с лицата, осъществяващи дейности по предоставяне и ремонт на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия за хора с увреждания, регистрирани като търговци и вписани в регистъра на лицата, осъществяващи дейности по предоставяне и ремонт на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия за хората с увреждания</p>		
--	---	--	--

	<p>- за заплащане на медицински изделия, помощни средства, приспособления и съоръжения за хора с увреждания, се определят с наредбата по ал. 9.</p> <p>(17) Условието и редът за сключване на индивидуални договори за заплащане на лекарствени продукти по чл. 262, ал. 6, т. 1 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина, на медицински изделия и на диетични храни за специални медицински цели между директора на РЗОК и притежателите на разрешение за търговия на дребно с лекарствени продукти се съгласуват от 9 представители на НЗОК и 9 представители на Българския фармацевтичен съюз, определени съответно от надзорния съвет на НЗОК и управителния съвет на Българския фармацевтичен съюз, в съответствие с наредбата по ал. 9. Условието и редът за сключване на индивидуалните договори съдържат:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. условията, на които трябва да отговарят търговците на дребно на лекарствени продукти, както и реда за сключване на договори с тях; 2. правата и задълженията на страните по договорите; 3. условията и реда за извършване на дейностите от търговците на дребно с лекарствени продукти; 4. критериите за качество и достъпност на дейностите по т. 3; 4а. цени на дейностите по отпускане на лекарствени продукти, медицински изделия и за диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение, заплащани 100 на сто от бюджета на НЗОК; 4б. Методика за финансиране на аптеки, които изпълняват дейности по договор с НЗОК в отдалечени, труднодостъпни райони или са единствен изпълнител за съответната дейност в община, както и с денонощен режим на работа; 5. документация и отчетност; 6. задълженията на страните по информационното осигуряване и обмена на информация; 7. видовете санкции при нарушаване на договорите, както и реда за налагането им. 		
--	--	--	--

	<p>(18) Условията и редът по ал. 17 се обнародват в "Държавен вестник" от управителя на НЗОК.</p> <p>(19) За денталните дейности, включени в пакета, определен в наредбата по ал. 2, се допуска заплащане и/или доплащане от задължително здравноосигурените лица при условията и по реда на националния рамков договор за денталните дейности.</p> <p>(20) В пакета, определен с наредбата по ал. 2, могат да бъдат включени лекарствени продукти, предназначени за лечение на злокачествени заболявания в условията на болнична медицинска помощ и лекарствени продукти при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии.</p> <p>(21) За лекарствените продукти по ал. 20, заплащани в болничната медицинска помощ извън стойността на оказваните медицински услуги, за които стойността, заплащана от бюджета на НЗОК, се изчислява чрез групиране, в което не участват лекарствени продукти на други притежатели на разрешение за употреба, както и за лекарствените продукти с ново международно непатентно наименование, включени или за които е подадено заявление за включване в Позитивния лекарствен списък по чл. 262, ал. 6, т. 2 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина, НЗОК и притежателите на разрешение за употреба или техни упълномощени представители ежегодно провеждат задължително централизирано договаряне на отстъпки, с изключение на генеричните лекарствени продукти по смисъла на Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина и на лекарствените продукти по чл. 29 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина. Видовете отстъпки, условията и редът за тяхното договаряне и заплащане, се определят с наредбата по ал. 9.</p> <p>(22) След приключване на договарянето по ал. 10, 13 и 21 се сключват договори с притежателите на разрешенията за употреба на съответните лекарствени продукти или с техни упълномощени представители. Договорените отстъпки са задължителни за срока на действие на договорите и не могат да се изменят по начин, който води до увеличаване на разходите на НЗОК.</p>		
--	---	--	--

	<p>(23) Националната здравноосигурителна каса може да договори заплащане въз основа на резултата от терапията за лекарствените продукти, за които е определено проследяване на ефекта от терапията съгласно чл. 259, ал. 1, т. 10 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина, при условия и по ред, определени в наредбата по ал. 9. При липса на резултат заплатените от НЗОК средства може да се възстановят на НЗОК от притежателите на разрешения за употреба/техни упълномощени представители при условия и по ред, определени в наредбата по ал. 9.</p> <p>(24) Националната здравноосигурителна каса заплаща на лицата, получили разрешение за търговия на дребно с лекарствени продукти, за всяко отчетено електронно предписание с предписани лекарствени продукти, включени в Позитивния лекарствен списък по чл. 262, ал. 6, т. 1 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина, с ниво на заплащане 100 на сто по ред и в размер, определени в наредбата по ал. 9.</p> <p>(25) Притежателите на разрешения за употреба на лекарствени продукти, заплащани напълно или частично от бюджета на НЗОК, са длъжни при поискване от НЗОК да предоставят своевременно информация, свързана със заплащането и договарянето на отстъпки на съответните лекарствени продукти.</p> <p>(26) Лекарствени продукти, за които съгласно наредбата по ал. 9 е предвидено провеждане на задължително централизирано договаряне на отстъпки, но такива не са договорени, не се заплащат от НЗОК.</p> <p>(27) Договаряните отстъпки по ал. 10, 13 и 21 не могат да бъдат по-ниски от договорените отстъпки през предходната година.</p> <p>(28) Изпълнителите на медицинска помощ не могат да закупуват лекарствени продукти по ал. 21 на цени, по-високи от цените, получени в резултат на договорените отстъпки по ал. 21.</p> <p>(29) За всеки от лекарствените продукти, прилагани в болничната медицинска помощ, които се заплащат от НЗОК извън стойността на оказваните медицински услуги, НЗОК заплаща най-ниската стойност от всички договорени стойности в рамковите споразумения, сключени от министъра на здравеопазването в качеството му на Централен орган за</p>		
--	---	--	--

<p>покупки в сектор ”Здравеопазване“, и стойността, на която лекарственият продукт е доставен на изпълнителите на болнична медицинска помощ, независимо дали те са възложители по Закона за обществените поръчки.</p> <p>(30) Националната здравноосигурителна каса не може да заплаща на изпълнителите на болнична медицинска помощ и на притежателите на разрешение за търговия на дребно за лекарствените продукти стойност, която е по-висока от максималната стойност, определена за заплащане с публични средства по реда на наредбата по чл. 261а, ал. 5 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина.</p> <p>(31) За лекарствените продукти, заплащани напълно или частично от НЗОК, се прилага механизъм, гарантиращ предвидимост и устойчивост на бюджета на НЗОК, който ежегодно се приема с решение на Надзорния съвет на НЗОК съобразно средствата за здравноосигурителни плащания за лекарствени продукти, определени в закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Надзорният съвет на НЗОК приема с решение методика за прилагане на механизма. Механизмът и методиката за прилагането му се приемат след обнародването в ”Държавен вестник” на закона за бюджета на НЗОК за съответната година, но не по-късно от 31 януари на годината, за която се прилага. Механизмът и методиката за прилагането му се обнародват в ”Държавен вестник” от управителя на нзок.</p> <p>(32) Механизмът по ал. 31 се прилага:</p> <ol style="list-style-type: none">1. за лекарствените продукти, включени в Позитивния лекарствен списък по чл. 262, ал. 6, т. 1 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина, заплащани напълно или частично от НЗОК за домашно лечение на територията на страната, и за лекарствените продукти, включени в Позитивния лекарствен списък По чл. 262, ал. 6, т. 2 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина и заплащани от НЗОК в болничната медицинска помощ извън стойността на оказваните медицински услуги, и2. за притежателите на разрешение за употреба/техните упълномощени представители на лекарствените продукти по т. 1, за които		
---	--	--

	<p>механизмът е приложим при наличие на основанията и условията, установени в него, и</p> <p>3. за календарната година, за която е приет.</p> <p>(33) За прилагането на механизма по ал. 31 НЗОК и притежателите на разрешения за употреба или техни упълномощени представители ежегодно сключват договори до 1 април на съответната година, които влизат в сила от 1 януари на годината. Лекарствените продукти по ал. 32, т. 1, за които не са сключени договори до 1 април на съответната година, не се заплащат от НЗОК.</p> <p>(34) Притежателите на разрешения за употреба на лекарствени продукти по ал. 32, т. 1 възстановяват превишените средства, установени при прилагане на механизма, при условията и по реда на наредбата по ал. 9. Възстановяването е в пълен размер на разходите на НЗОК за лекарствени продукти над определените целеви средства в закона за бюджета на НЗОК за съответната година, като се отчита и делът на резерва при решение на Надзорния съвет на НЗОК по чл. 15, ал. 1, т. 7.</p> <p>(35) За медицинските изделия, прилагани в болничната медицинска помощ, които се заплащат напълно извън стойността на оказваните медицински услуги, се прилага механизъм, гарантиращ предвидимост и устойчивост на бюджета на НЗОК, който ежегодно се приема с решение на Надзорния съвет на НЗОК съобразно средствата за здравноосигурителни плащания за медицински изделия, определени в закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Надзорният съвет на НЗОК приема с решение методика за прилагане на механизма. Механизмът и методиката за прилагането му се приемат след обнародването в “Държавен вестник“ на закона за бюджета на НЗОК за съответната година, но не по-късно от 31 януари на годината, за която се прилага. Механизмът и методиката за прилагането му се обнародват в „Държавен вестник“ от управителя на НЗОК.</p> <p>(36) Механизмът по ал. 35 се прилага за:</p> <p>1. медицинските изделия, включени в списъка по чл. 30а, ал. 1 от Закона за медицинските изделия, прилагани в болничната медицинска</p>		
--	---	--	--

	<p>помощ и заплащани напълно от НЗОК извън стойността на оказваните медицински услуги, и</p> <p>2. производителите или търговците на едро с медицински изделия по т. 1, или техни упълномощени представители, за които механизмът е приложим при наличие на основанията и условията, установени в него, и</p> <p>3. календарната година, за която е приет.</p> <p>(37) За прилагането на механизма по ал. 35 НЗОК и производителите или търговците на едро, или техни упълномощени представители, ежегодно сключват договори до 1 април на съответната година, които влизат в сила от 1 януари на годината. Медицинските изделия по ал. 36, т. 1, за които не са сключени договори до 1 април на съответната година, не се заплащат от нзок.</p> <p>Чл. 45а. Административният договор с физически или юридически лица по чл. 45 се сключва, изменя и прекратява съгласно закона, националните рамкови договори и анексите към тях, приети по реда на този закон, а за договорите за лекарствени продукти по чл. 262, ал. 6, т. 1 от Закона за лекарствени продукти в хуманната медицина, за медицински изделия и за диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната с притежателите на разрешения за търговия на дребно с лекарствени продукти в аптека, в съответствие с условията и реда по чл. 45, ал. 17.</p> <p>(2) Ако за сключването на административния договор в специален закон или подзаконов нормативен акт се изисква предварително съгласие или мнение на друг административен орган, договарът поражда действие, след като съответният административен орган даде съгласие или мнение в предвидената в закона форма.</p> <p>(3) Ако в установения в специалния закон срок другият административен орган не се произнесе, се прилага чл. 53 от Административнопроцесуалния кодекс.</p> <p>(4) Договорите, сключени между Националната здравноосигурителна каса, съответно Регионална здравноосигурителна каса по чл. 45 с физически</p>		
--	---	--	--

	<p>или юридически лица, са административни договори. За тях чл. 196 и чл. 19в от Административнопроцесуалния кодекс не се прилагат.</p> <p>Чл. 58. Изпълнители на медицинска помощ по смисъла на този закон са лечебни заведения или техни обединения по Закона за лечебните заведения, с изключение на лечебните заведения по чл. 8, ал. 1, т. 5 от Закона за лечебните заведения, и национални центрове по проблемите на общественото здраве по Закона за здравето.</p> <p>5. По отношение на липсата на основание за отпадане на ал.8 на чл.14 от ЗОП – извадка от Националните рамкови договори за медицинските и денталните дейности 2020-2022 година:</p> <p>Чл. 2. (1) Националната здравноосигурителна каса има следните права и задължения по този договор:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. възлага чрез сключване на договори с ИМП оказването в полза на ЗОЛ на медицинска помощ, договорена по вид, обхват, обем, качество и цена в НРД, съгласно чл. 55, ал. 2 ЗЗО; 2. осигурява равнопоставеност на ИМП при сключване на договорите с РЗОК за оказване на медицинска помощ при условията и по реда на НРД; 3. отказва сключване на договори за оказване на медицинска помощ с лечебни/здравни заведения, които не отговарят на условията, изискванията и реда за сключване на договори, определени в ЗЗО, Закона за лечебните заведения (ЗЛЗ), Закона за бюджета на НЗОК (ЗБНЗОК) за съответната календарна година и НРД; 4. упражнява контрол върху оказаната медицинска помощ съгласно ЗЗО и НРД; 5. упражнява контрол за спазване правата и задълженията на ЗОЛ; 6. изисква, получава от ИМП и обработва установената документация в сроковете, определени в НРД; 7. заплаща извършените и отчетени медицински дейности по ред и условия, в обеми и по цени, определени в НРД; 		
--	---	--	--

	<p>8. заплаща напълно или частично разрешени за употреба на територията на Република България лекарствени продукти по чл. 262, ал. 6, т. 1 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина (ЗЛПХМ), медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели, предназначени за домашно лечение на заболявания, определени по реда на чл. 45, ал. 9 ЗЗО;</p> <p>9. сключва договори с притежатели на разрешение за търговия на дребно с лекарствени продукти с оглед осигуряване отпускането на ЗОЛ на предписаните лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели по т. 8;</p> <p>10. поддържа и обработва регистрите и информацията, съдържащи се в информационната система на НЗОК, съгласно чл. 63 ЗЗО;</p> <p>11. предоставя на ЗОЛ информация относно мерките за опазване и укрепване на здравето им, правата и задълженията на ЗОЛ съгласно действащото законодателство;</p> <p>12. осъществява съвместно наблюдение на вида, обема и качеството на оказваната медицинска помощ чрез РЗОК и експерти, посочени от регионалните структури на БЛС.</p> <p>Чл. 4. Националният рамков договор създава условия за гарантиране и упражняване на правата на ЗОЛ в съответствие с действащото законодателство в Република България.</p> <p>Чл. 5. Всички ЗОЛ имат равни права и достъп при получаване на извънболнична и болнична медицинска помощ независимо от тяхната раса, народност, етническа принадлежност, пол, произход, религия, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично и обществено положение или имуществено състояние.</p> <p>Чл. 6. Здравноосигурените лица имат права и задължения съгласно действащото законодателство в Република България.</p> <p>Чл. 7. Със съответните права и задължения на ЗОЛ се ползват и лицата, осигурени в друга държава - членка на ЕС, държава от ЕИП или Конфедерация Швейцария, за които се прилагат правилата за координация</p>		
--	--	--	--

	<p>на системите за социална сигурност по смисъла на § 1, т. 22 ДРЗЗО, както и лицата, спрямо които се прилагат международни спогодби за социално осигуряване, по които Република България е страна.</p> <p>Чл. 10. (1) Националната здравноосигурителна каса заплаща за видовете медицинска помощ по чл. 45, ал. 1 ЗЗО по обеми и цени, договорени в НРД, в това число и за работа при неблагоприятни условия, свързани с обявено извънредно положение, съответно извънредна епидемична обстановка.</p> <p>(2) Медицинската помощ по ал. 1 се определя като пакет от здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК, съгласно Наредба № 9 от 2019 г. за определяне на пакета от здравни дейности, гарантиран от бюджета на Националната здравноосигурителна каса (Наредба № 9 от 2019 г.) (ДВ, бр. 98 от 2019 г.).</p> <p>Чл. 11. Медицинската помощ по чл. 10, ал. 1 е:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. първична извънболнична медицинска помощ (ПИМП) съгласно приложение № 1 към чл. 1 от Наредба № 9 от 2019 г. и здравни грижи съгласно приложение № 1а към чл. 1 от Наредба № 9 от 2019 г.; 2. специализирана извънболнична медицинска помощ (СИМП), включваща: общомедицински дейности; специализирани медицински дейности (СМД) и високоспециализирани медицински дейности (ВСМД) по специалности; специализирани медико-диагностични изследвания (СМДИ) и високоспециализирани медико-диагностични изследвания (ВСМДИ) по специалности съгласно приложение 2 към чл. 1 от Наредба № 9 от 2019г. : 3. болнична медицинска помощ (БМП), включваща: <ol style="list-style-type: none"> а) амбулаторни процедури (АПр) по приложение N2 7 към чл. 1 от Наредба № 9 от 2019 г.; б) клинични процедури (КПр) по приложение № 8 към чл. 1 от Наредба № 9 от 2019 г.; в) клинични пътеки (КП) по приложение № 9 към чл. 1 от Наредба № 9 от 2019 г.; 		
--	---	--	--

	4. комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение (КДН) по приложение № 6 към чл. 1 от Наредба № 9 от 2019 г.		
„МИНИ МАРИЦА- ИЗТОК“ ЕАД	<p>1. В предложения проект е предвидено в чл. 44 да се направят следните изменения и допълнения:</p> <p>В ал. 1 се създава изречение второ: „При поръчки на стойност по чл. 20, ал 1 и 2 възложителят задължително провежда пазарни консултации по проекта на документацията за процедурата чрез платформата по чл. 39а.”</p> <p>Коментар: Приемането на посочения текст в тази му редакция означава, че при провеждане на пазарните консултации, Възложителят следва да публикува пълната документация на поръчката. Към настоящия момент практиката на Възложителите при провеждане на пазарни консултации е да публикуват само техническата спецификация. Липсва яснота кои документи към документацията на процедурата са длъжни да публикуват Възложителите при провеждане на пазарните консултации.</p> <p>Нашето виждане е, че „проектът на документацията за процедурата“ включва решение, обявление, техническа спецификация и проект на договор.</p> <p>След като Възложителят трябва да публикува още на етап провеждане на пазарни консултации и решение и обявление за процедурата, ще се утежни допълнително административната работа по предварителната подготовка на процедурата. Това е така, защото Решението и обявлението за поръчката се създават в ЦАИС, като се избира вида на процедурата. В случай, че след пазарните консултации е необходимо да се промени вида на процедурата — режима на възлаане (напр. от публично състезание на открита процедури), следва да се повтори отново целия процес в платформата, като не може да се използва първата поръчка.</p> <p>В случай, че документацията за обществена поръчка (чл. 31, от ЗОП) включва само техническа спецификация и проект на договор, (методика — ако има такава). това означава, че проектът на договор, методиката и образците на техническо и ценово предложение трябва предварително да са изготвени, още преди провеждане на пазарните консултации.</p>	Приема се по принцип	Предложението е оттеглено.

	<p>Налице е неяснота и относно това при пазарни консултации следва ли Възложителят да публикува и критериите за подбор, тъй като те също са част от документацията.</p> <p>Основната цел на провеждане на пазарните консултации е да се определи прогнозната стойност на поръчката. като на база на тази прогнозна стойност се</p> <p>стойност се определя режима на възлагане (вида на процедурата) и допустимите критерии за подбор.</p> <p>В случая не е ясно кое е водещото — режима на възлагане или прогнозната стойност на поръчката. Възниква въпросът, при поръчки с прогнозна стойност по-ниска от праговете по чл.20, ал.1 и 2 от ЗОП, но с режим на възлагане по посочените членове, следва ли да се провеждат задължително пазарни консултации?</p>		
	<p>2. В предложението проект е предвидено в чл. 72 да се направят следните изменения и допълнения:</p> <p>Алинея 1 се изменя така: (1) Когато предложение в офертата на участник, свързано с цена или разходи, подлежи на оценяване, е с повече от 20 на сто по-благоприятно от средната стойност на всички подадени предложения от същия вид, възложителят изисква подробна писмена обосновка за начина на неговото образуване. Обосновка се изисква и при подадена само една оферта, чиято цена се сравнява с прогнозната или с друга обявена от възложителя базова стойност. а предложение, свързано с разходи се съпоставя с предварително определената от възложителя стойност на показателя съгласно чл. 70. ал. 6, изречение второ. Обосновка на предлаганата цена може да не се изисква при подадена само една оферта, когато предлаганата цена не се основава на конкретен обем на обществената поръчка и/или не е обвързана с прогнозната стойност на поръчката“ .</p> <p>Коментар:</p> <p>В практиката ни като Възложител, провеждаме обществени поръчки с максимална стойност на договорите и критерий за възлагане — най-ниска</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Предложена е редакция</p>

	<p>цена чрез методика, в която отделните единични цени са с определена тежест. В този случай няма възможност да се посочи конкретен обем дейности, предмет на процедурата. Следва да се уточни кои цени и как ще се сравняват офертите. Например — сравняват се претеглените цени, или комплексните цени.</p> <p>В Доклада от Министъра на финансите, при мотивите за приемане на този текст, се посочва, че „е предвидена възможност възложителят предварително да определи метод за сравнение“</p> <p>Такъв текст обаче липсва в проекта на закона и считаме, че следва да бъде добавен.</p> <p>Пример за комплекса цена (КЦ)</p> $КЦ = 0,5 * A + 0,2 * B + 0,3 * C$ <p>Предложеният текст: „Обосновка на предлаганата цена може да не се изисква при подадена само една оферта, когато предлаганата цена не се основава на конкретен обем на обществената поръчка и/или не е обвързана с прогнозната стойност на поръчката“, следва да се конкретизира как се процедира при договори за услуги с максимална обща стойност на договора, при които няма конкретен обем. В тези случаи на практика максималната стойност на договора е равна на прогнозната стойност на поръчката и остава неясно счита ли се, че е обвързана?</p>		
<p>„БУЛГАР-ТРАНСГАЗ“ ЕАД</p>	<p>1. По текста на „§ 5. В чл 44 се правят следните изменения и допълнения:</p> <p>1. В ал. 1 се създава изречение второ:</p> <p>„При поръчки на стойност по чл. 20, ал. 1 и 2 възложителят задължително провежда пазарни консултации по проекта на документацията за процедурата чрез платформата консултации по чл по 39а.“</p> <p>В ДИРЕКТИВА 2014/25/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 26 февруари 2014 година относно възлагането на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването,</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Предложението е оттеглено</p>

<p>енергетиката, транспорта и пощенските услуги Предварителните пазарни консултации са регламентирани в член 58 като възможност за секторните възложители, с цел подготовка на възлагането на поръчката и информиране на икономическите оператори за своите планове и изисквания във връзка с поръчката, преди да открият процедура за възлагане на поръчка.</p> <p>Както е посочено в мотивите към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки според ЕК въвеждането на изключения, извън посочените в директивите е недопустимо, а изрично предвидените в тях следва да се тълкуват и прилагат сгрого стеснително. .</p> <p>В настоящия случай с предложената промяна на Закона се ограничава възможността, дадена в Директивата, на възложителите да извършват преценка относно провеждането на пазарни консултации при необходимост във всеки конкретен случай с оглед спецификата на поръчката.</p> <p>Въпросното изменение не само че не кореспондира в пълна степен с Директивата, но въвежда нови задължителни изисквания, които следва да изпълни възложителят преди провеждане на всяка обществена поръчка с прогнозна стойност, съгласно чл. 20, ал. 1 и ал. 2 от ЗОП, които допълнително биха затруднили процеса, в т.ч. и неговата продължителност, по подготовка и провеждане на процедурите, осигуряващи извършване на специфичните секторни дейности, които в голяма степен имат неотложен характер.</p> <p>Следва да се има предвид, че законодателят е дал възможност в чл. 133, ал. 4 и чл. 178, ал. 4 от ЗОП, при възникване на обсъгоятелства, които изискват спешно възлагане на поръчка, поради което е невъзможно спазването на минималните срокове, възложителите да могат да определят срок за получаване на оферти не по-кратък от 15 дни, съответно от 10 дни от датата на изпращане на обявлението за обществена поръчка за публикуване. С въвеждането на задължително провеждане на пазарни консултации по проекта на документацията за процедурата се ограничава възможността за прилагане на реда за спешно възлагане на обществени поръчки.</p> <p>Като допълнителен аргумент, следва да се отбележи, че законодателят е предвидил механизми в чл. 100, ал. 2 и 3 от ЗОП, както и чл. 179, ал. 1 от ЗОП, с които заинтересованите лица могат да правят предложения за</p>		
---	--	--

	<p>промени в документацията за обществената поръчка в съответния срок от публикуването на обявлението в Регистъра на обществените поръчки, с което се оповестява откриването на процедурата, в т.ч. в случай че същите не отговарят на реалните пазарни условия, както и да се възползват от предвидените законови възможности за обжалване на процедурите.</p> <p>Следва да бъде отчетено и обстоятелството, че поставянето на изискванията за изпълнение на конкретна обществена поръчка, в т.ч. и тези свързани с критериите за подбор, както и действията по определяне начина, реда на възлагане и дефиниране на конкретния предмет на обществените поръчки, са изцяло в оперативната самостоятелност на възложителя. Именно дефинирането на определени изисквания към изпълнението на поръчките и опита на участниците позволяват установяването от страна на възложителя на възможността им да изпълнят поръчката. С предоставяне на неограничена възможност стопанските субекти да участват в пазарни консултации, провеждани по проекта на документациите на поръчките, се създават предпоставки за невъзможност за определяне на изпълнител при гарантиране в максимална степен интересите на възложителя, съответно изпълнение на поръчка в съответствие с потребностите на възложителя.</p> <p>Предвид горепосоченото предлагаме предварителните пазарни консултации да бъдат регламентирани като възможност за секторните възложители, съгласно член 58 от ДИРЕКТИВА 2014/25/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 26 февруари 2014 година относно възлагането на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги.</p> <p>В случай че посочената промяна бъде приета, въпреки изложените по-горе аргументи и мотиви, следва да се има предвид, че както в настоящата редакция на ЗОП, така и в ЗИДЗОП не е предвиден ред за провеждане на пазарните консултации, в т.ч. срокове и начин, както и действия, които следва да бъдат предприети в случаите, когато не е получено предложение или са получени предложения, които не удовлетворяват потребностите на възложителя.</p>		
--	---	--	--

	По останалите изменения и допълнения на ЗОП нямаме допълнителни предложения.		
„ТЕЦ МАРИЦА ИЗТОК – 2“ ЕАД	<p>По предложение съгласно §5. В чл. 44 се правят следните изменения и допълнения:</p> <p>1. В ал. 1 се създава изречение второ:</p> <p><i>„При поръчки на стойност по чл. 20, ал. 1 и 2 възложителят задължително провежда пазарни консултации по проекта на Документацията за процедурата чрез платформата 1a по чл. 39a.“</i></p> <p>2. Алинея 2 се изменя така:</p> <p><i>(2) Провеждането на консултации по ал. 1 не трябва да води до нарушаване на конкуренцията и на принципите за недискриминация и прозрачност.“</i></p> <p>В мотивите към предлаганото изменение се посочва, че целта е да се гарантира, че параметрите на поръчката са в съответствие с предлагането на пазара, заинтересовани лица са имали възможност да се запознаят предварително с нея и липсата на интерес от участие в процедурата, не се дължи на необосновани ограничителни условия, поставени от възложителя.</p> <p>Считам, че посоченото изменение въвежда несъразмерни с целта на закона задължения за възложителя, които ще увеличат административната тежест и времевата продължителност при подготовка и провеждане на процедурите, като също така ще засегне по-големия процент от провежданите от „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД обществени поръчки.</p> <p>Съгласно разпоредбите на ЗОП, Възложителите възлагат обществените поръчки чрез различни видове процедури (открита процедура, процедура на договаряне с предварителна покана, публично състезание и т.н.), като избират съответната процедура въз основа на прогнозната стойност на поръчката в съответствие с чл.20 от ЗОП.</p> <p>Съгласно ЗОП Чл. 21, (2): <i>Прогнозната стойност трябва да е актуална към датата на откриване на обществената поръчка.</i></p>	Приема се	Предложението е оттеглено

Възложителят може да изчисли прогнозна стойност: в резултат на проведени пазарни проучвания или консултации.

Видно от горното, една от целите на провеждане на пазарни консултации е да се определи прогнозна стойност на поръчката и в съответствие с получения резултат и при съобразяване на нуждите на възложителите да се определи вида на процедурата, която ще се приложи при провеждане на обществената поръчка.

Съгласно ЗОП: Чл. 31. (1) „Документацията за обществена поръчка трябва да съдържа:

1. *техническите спецификации;*
2. *инвестиционните и други проекти, когато се изискват за подготовката на офертата;*
3. *методиката за определяне на комплексната оценка на офертата, когато е приложимо;*
4. **образци на документи, както и указание за подготовката им.**
5. *проект на договор, освен когато договорът се сключва при общи условия или нормативен акт определя задължителното му съдържание*

Чл. 39а. (1) При възлагането на обществени поръчки, включително чрез динамична система за покупки, рамково споразумение и квалификационна система, както и при провеждане на конкурси за проект, се използва централизирана електронна платформа.

Платформата по чл.39а е изградена и работи на следния принцип:

1. За създаване на пазарна консултация — Възложителят избира да създаде пазарна консултация и публикува като прикачени файлове в създадената „кутийка” текстовете, спецификациите, техническите задания, проектите и чертежите.
2. За създаване на обществена поръчка — Възложителят задължително избира вида на процедурата, вписва предмет на поръчката, CPV код, създава обособени позиции и чак след това създава образците на еЕЕДОП, на техническо и на ценово предложение (които са неразделна част

от документацията на поръчката, и които платформата ЦАИС ЕОП адекватно позволява да бъдат изготвени на принципа на „въпроси и отговори” — доказало се в нашата практика удобство за стопанските субекти при подаването на оферти, и улеснение за оценяване на офертите от назначените комисии по поръчките).

Следователно практически е невъзможно да се публикуват пазарни консултации, съдържащи проект на документация, поради факта че не е ясно каква е прогнозната стойност на поръчката и съответно може да се избере адекватно вида на процедурата, в която после да се създадат образците на документи.

Например: Създава се публично състезание със съответните образци на еЕЕДОП, на техническо и на ценово предложение, прави се експорт на поръчката и се публикува документацията в новосъздадена пазарна консултация. При обобщаване на получените оферти от проведената пазарна консултация, се установява че прогнозната стойност е значително повисока от публично състезание. Това означава, че за да проведе законосъобразно поръчката, Възложителя трябва в платформата ЦАИС ЕОП да започне създаването на изцяло нова по вид процедура като избере например открита процедура, на която отново да създаде обособени позиции, отново да изготви образци на еЕЕДОП, на техническо предложение и на ценово предложение.

Считам, че предлаганото изменение на чл. 44 от ЗОП няма да доведе до целения резултат, но води до **необоснована тежест и е в ущърб на възложителите**, като им вменява задължение да извършват многократни дублиращи се действия в платформата.

Към настоящия момент електронната платформа ЦАИС ЕОП не е пригодена за публикуване на пазарни консултации по проекта на документация, а извършването на отделни пазарни консултации за определяне прогнозната стойност на поръчката и в следствие за определяне на техническите спецификации ще доведе до забавяне при откриването на процедурата. Също така, поради динамичния пазар и инфлационните процеси предлаганите от потенциални участници прогнозни

	<p>стойности биха загубили актуалност при забавянето на действията по откриване и провеждане на дадена обществена поръчка.</p> <p>Следва да се има предвид, че законодателят е предвидил различни възможности за потенциалните участници в процедурата по отношение на документацията на обществената поръчка: като изпращане на искания и предложения от стопанските субекти за извършване на изменения в обявлението и в документацията при стартирана обществена поръчка, както и ред и срокове за обжалване откриването на обществена поръчка.</p>		
	<p>По предложенията от § 13 до § 27 включително за увеличаване на предвидените в ЗОП санкции, считам, че същите са необосновани и прекомерни. Съществуващите санкции изпълняват в достатъчна степен възпиращ ефект върху възложителите, още повече, че конкретно за „ТЕЦ Марица изток 2” ЕАД и други дружества, санкцията се прилага лично за представляващите дружествата лица като възложители, а не спрямо дружествата.</p>	Не се приема	Увеличаването на размера на санкциите, както е посочено и в мотивите, е част от ангажиментите на страната по НПВУ. Тази мярка е одобрена от ЕК с цел допълнително търсене на възпиращ ефект.
	<p>По предложението в § 29, т. 2 - точка 17 от Допълнителните разпоредби се изменя така: „17. „Изключителни обстоятелства“ са обстоятелства, предизвикани от непредвидими за възложителя събития, като природно бедствие, авария или катастрофа, както и други, които увреждат или непосредствено застрашават живота или здравето на хората, околната среда или националната сигурност.“</p> <p>Считам, че премахването от текста на разпоредбата на частта за нормално изпълнение на нормативно установени дейности на възложителя е необосновано, тъй като и публичните, и секторните възложители са задължени да спазват определени законови задължения, които имат превес в обществения живот на страната. Поради горното, законодателят правилно е въвел тази възможност да се защитят по-важните законовоопределени интереси на държавата с предимство пред частния интерес на евентуални потенциални участници. Изключителните обстоятелства са основание за неотложно възлагане на поръчка, при невъзможност да се спазят нормативноопределените срокове за това. Възпиращо действие оказва и задължителния контрол на мотивите за използване на този вид процедури,</p>	Не се приема	Действащата редакция разширява обхвата на основанието, така както е предвидено в директивите – само за случаи на класически форсмажор. В практиката много често зад визираната хипотеза при прилагането на това основание се прикрива липса на правилно планиране и прогнозиране, които водят до несвоевременно обявяване на поръчки. Недопустимо е несвоевременното предприемане на действия да води до обосноваване на изключителни обстоятелства, които да служат за основание за прилагане на непрозрачната и неконкурентна

	осъществяван от АОП. Поради горното, предлаганото изменение е непропорционално ограничително спрямо интересите на възложителите.		процедура на договаряне без обявление.
„ЕЛЕКТРО-ЕНЕРГИЕН СИСТЕ-МЕН ОПЕРАТОР “ ЕАД	<p>§ 1. В чл. 1, ал. 2 се изменя така:</p> <p>„(2) Обществена поръчка е придобиването от един или няколко публични възложители посредством договор за обществена поръчка на строителство, доставки или услуги от избрани от тях изпълнители, без значение дали са предназначени за обществени цели, а при секторни възложители — когато са предназначени за изпълнение на секторни дейности.”</p> <p>Предложение: „когато са предназначени за” да се замени със „свързани с”.</p> <p>Мотиви: По този начин ще се обхванат всички възлагания, обезпечавачи нуждите на администрацията на секторния възложител (доставка на канцеларски, санитарни материали и др.), които не са предназначени за конкретната секторна дейност, но са свързани и обосновани от нея.</p>	Не се приема	Текстът на предложената редакция възпроизвежда изцяло съответния текст на директива 2014/25/ЕС. Предложението за замяна с думите „свързани с“ променя обхвата на приложното поле на правилата, приложими за секторните възложители. По този начин секторен възложител може да изключи широк кръг договори от задължението за възлагане на обществена поръчка.
	<p>§ 2. В чл. 7, ал. 1 се изменя така:</p> <p>„(1) Възложителят може да делегира правомощието по възлагане на обществени поръчки на лице, на което може да възлага правомощия и дейности, съгласно нормативен акт или което го замества съгласно нормативен или административен акт, или на главен секретар съответно на секретар на община.“</p> <p>Предложение: да не се приема предложеното изменение.</p> <p>Мотиви: Така направената формулировка на алинея 1 е неприложима по отношение на представляващите търговски дружества, голяма част от които са секторни възложители, тъй като в някои случаи не е налице нормативен акт, който да предвижда възможност за делегиране на правомощия. Ако текстът на чл. 7, ал. 1 бъде приет по предложението в проекта начин, това би затруднило в значителна степен процеса на възлагане на обществените поръчки от страна на секторните възложители. Ако бъде допусната възможността делегирането на правомощия да бъде освен</p>	Приема се по принцип	Разпоредбата е прецизирана във връзка с постъпилите бележки

	<p>съгласно нормативен акт, и съгласно административен или друг акт, който определя представителството на възложителя, също ще се достигне до ясно определяне кръга на лицата, на които правомощията могат да бъдат делегирани, като в същото време ще се запази възможността за гъвкавост и ефективност в процеса на възлагане.</p>		
	<p>§ 5. В чл. 44 се правят следните изменения и допълнения:</p> <p>1. В ал. 1 се създава изречение второ:</p> <p>„При поръчки на стойност по чл. 20, ал. 1 и 2 възложителят задължително провежда пазарни консултации по проекта на документацията за процедурата чрез платформата по чл. 39а.”</p> <p>2. Алинея 2 се изменя така:</p> <p>(2) Провеждането на консултации по ал. 1 не трябва да води до нарушаване на конкуренцията и на принципите за недискриминация и прозрачност.“</p> <p>Предложение: да не се приема предложеното изменение.</p> <p>Мотиви: Предложеното изменение противоречи пряко на изричните разпоредби на член 58 от Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година относно възлагането на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги и за отмяна на Директива 2004/17/ЕО (Директива 2014/25/ЕС) и на член 40 от Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО (Директива 2014/24/ЕС). Съгласно цитираните разпоредби на всяка от двете директиви провеждането на пазарни консултации е предоставено на преценката на възложителите, поради което въвеждането на задължение за извършването им (макар и само за определени случаи) ще е и в пряко противоречие с разпоредбите на наднационалните нормативни актове.</p> <p>Наред с това направеното предложение би утежило процеса по възлагане на обществените поръчки, с оглед което приемането му за всички обществени поръчки без значение на обекта и спецификата им не е</p>	<p>Приема се</p>	<p>Предложението е оттеглено.</p>

	<p>оправдано. Включването в обхвата на предложението и на т.нар. национални процедури за възлагане би било поредното унифициране между тях и останалите видове процедури нещо, което отдавна е критикувано в практиката, тъй като смисълът на обособяването на този вид процедури на ниска стойност беше да се възлагат по по-облекчен ред. Вменяването на задължение за провеждане на пазарни консултации по проекта на документацията би увеличило възможността за допускане на грешки от страна на малки възложители, които не разполагат с експертен капацитет.</p> <p>Освен изложените по-горе мотиви за неприемане на предложението, изразът „по проекта на документацията” необосновано разширява смисъла на понятието „пазарни консултации”, вложено в европейското законодателство. Съдържанието на документацията за участие е посочено в чл. 31 от ЗОП и то обхваща освен технически спецификации, инвестиционни проекти и други технически данни, образците на документи и указания за подготовка на офертите, както и методика за оценка. Предложеният текст означава, че възложителят трябва да проведе пазарни консултации по всички части на документацията, включително правни въпроси и въпроси по целесъобразност например оценяването на офертите, критериите за подбор и др. Формулировката освен че противоречи на понятието в европейското законодателство, би довела и до възможност за различно тълкуване от страна на контролните органи и санкции за възложителите относно обхвата на проведените пазарни консултации.</p> <p>Допълнителен мотив против предложеното е, че провеждането на задължителни пазарни консултации преди стартиране на процедурите по ЗОП ще доведе до намеса от страна на заинтересованите страни в подготовката и провеждането на обществени поръчки, а оттам и в дейността на възложителите по начин, който не може да се окачестви като безпристрастен, нелобистки и е изцяло обусловен от собствените им икономически интереси. Още повече, че практиката показва силна незаинтересованост на потенциални участници в обществени поръчки да предоставят индикативни оферти в отговор на провеждани пазарни консултации от опасения да не бъдат отстранени, при евентуално тяхно участие в самата обществена поръчка, породени от сега действащите</p>		
--	--	--	--

	<p>редакции на текстовете на чл. 44, ал. 2 и ал. 3 от ЗОП. Така се стига до малък брой индикативни оферти и определяне на условията и параметрите на поръчката въз основа на малък кръг предложения, а всеки един потенциален участник в крайна сметка се ръководи от собствените си конкретни бизнес интереси.</p> <p>С оглед мотивите към законопроекта, неясен остава въпросът какви действия следва да предприеме възложителя, ако не бъдат получени отговори, тъй като няма как да бъдат задължени органи, експерти или други лица, включително и участници на пазара, да участват в пазарни консултации.</p>		
	<p>§ 7. В чл. 72 се правят следните изменения и допълнения:</p> <p>„(1) когато предложение в офертата на участник, свързано с цена или разходи, което подлежи на оценяване, е с повече от 20 на сто по-благоприятно от средната стойност на всички подадени предложения от същия вид, възложителят изисква подробна писмена обосновка за начина на неговото образуване. Обосновка се изисква и при подадена само една оферта, чиято цена се сравнява с прогнозната или с друга обявена от възложителя базова стойност, а предложение, свързано с разходи се съпоставя с предварително определената от възложителя стойност на показателя съгласно чл. 70, ал. 6, изречение второ. Обосновка на предлаганата цена може да не се изисква при подадена само една оферта, когато предлаганата цена не се основава на конкретен обем на обществената поръчка и/или не е обвързана с прогнозната стойност на поръчката.” (2) В основния текст след думите „Обосновката по ал. 1” се добавя „се представя в 5-дневен срок от получаване на искането й“.</p> <p>Предложение: да се прецизира текста на ал. 1 или ал. 2 като изрично се укаже необходимо ли е представената в срок писмена обосновка да бъде придружена с доказателства за твърденията в нея.</p> <p>Мотиви: С оглед предложеното разширяване обхвата на приложение на чл. 72 и предвид различния подход на възложителите, следва ли първоначално представената обосновка задължително да е придружена с</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Предложението е неотнормируемо към промените, които са предмет на обсъждане и тяхната цел. Освен това разпоредбата на чл. 72, ал. 3 предвижда възможността за допълнително искане на уточняваща информация, което включва и представяне на доказателства.</p>

	доказателства (ако не е, да бъде отстранена само на това основание) или доказателства може да се изискат допълнително.		
	<p>§ 28. В чл. 259 се правят следните изменения:</p> <p>„Чл. 259. В случаите по чл. 7, ал. 1 и 2 наказанията по чл. 247 — 256г се налагат на лицето, на което е делегирано правомощието по възлагане на обществени поръчки, съответно на лицето, което замества възложителя в негово отсъствие.“</p> <p>Предложение: да не се приема предложеното изменение.</p> <p>Мотиви: С оглед гореизложеното становище по проекта на изменение на чл. 7, ал. 1 ЗОП, не следва да се изменя съответно чл. 259 от същия закон.</p>	Не се приема	Предложената нова редакция не внася промяна по същество, а прецизира действащия текст. Административнонаказателна отговорност е предвидена и към настоящия момент както за лицата по чл. 7, ал. 1, така и за лицата по чл. 7, ал. 2.
„НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ“ ЕАД	<p>Настоящото становище е базирано на заключенията в доклада на министъра на финансите, ведно с мотивите към същия, а именно, че със законопроекта на ЗИД на ЗОП се предлагат четири групи промени, които са свързани с:</p> <p>1/ прецизиране на разпоредби за постигане на съответствие с изискванията на европейското законодателство;</p> <p>2/ изпълнение на ангажменти по Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ);</p> <p>3/ мерки по подготовката за членство на Република България в Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) и последно</p> <p>4/ прецизиране на действащата нормативна уредба за преодоляване на констатирани проблеми в практиката на възложителите.</p> <p><u>1. Промени във връзка с транспониране на европейско законодателство.</u></p> <p>В ЗИД на ЗОП са отразени няколко промени, които целят българската държава да приведе ЗОП в съответствие с изискванията на <u>Директива 2014/24/ЕС</u> на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014</p>		

година за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО и Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година относно възлагането на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги и за отмяна на Директива 2004/17/ЕО.

За разлика от регламентите на ЕС, които представляват правни актове, които се прилагат автоматично и еднакво за всички страни от ЕС, след като влязат в сила, без да е необходимо да бъдат транспонирани в националното законодателство и са абсолютно задължителни в своята цялост във всички страни от ЕС, по отношение на директивите (по силата на Договора за функциониране на ЕС), режимът на прилагане в законодателството е друг: чрез директивите от страните от ЕС се изисква да постигат определени резултати, но им се оставя свобода да избират как да направят това. Страните от ЕС трябва да приемат мерки, за да ги включат (транспонират) в националното законодателство, за да постигнат целите, определени в директивите. Транспонирането в националното законодателство трябва да се извърши в рамките на определения срок, след като директивата бъде приета, и което е заложено в самата директива.

Съгл. чл. 106, пар. 1 от Директива 2014/25/ЕС срокът за въвеждане в сила на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на тази директива е изтекъл на 18 април 2016 г. Съгл. чл. 90 от Директива 2014/25/ЕС, срокът за транспонирането ѝ в българското законодателство също е бил 18 април 2016 г. С други думи този срок е изтекъл по отношение и на двете директиви преди повече от 7 години.

Предвид факта, че когато една страна не транспонира дадена директива, комисията може да започне производство за установяване на нарушение (арг. от чл. 260, пар. 3 от ДФЕС), за България е от първостепенно значение да транспонира в ЗОП и обслужващите нормативни актове тези две директиви (Директива 2014/24/ЕС и Директива 2014/25/ЕС), за да избегне санкции.

В този смисъл въведените в ЗИД на ЗОП промени, свързани с посочените директиви, се явяват неизбежни и в изпълнение на основния договор на ЕС, на който България е член от 1 януари 2007 г., а именно ДФЕС,

	<p>по силата на чл. 52 от който, Република България е задължена да прилата всички договори на ЕС.</p> <p>Във връзка с промените в ЗИД на ЗОП, въведени с цитираните две директиви на ЕС, НЕК ЕАД няма отношение към отмяната на чл. 14, ал. 8 и 9 от ЗОП, доколкото същите касаят дейността на Националната здравноосигурителна каса и Агенция „Пътна инфраструктура”.</p>		
	<p>Що се касае до прецизирането разпоредбата на чл. 15, ал. 1, т. 5, букви а/ и б/ относно изключението за обществени поръчки, възлагани от секторни възложители на свързано предприятие, считаме същата за необходима, с оглед факта, че по този начин занапред, при изчисляване на средния общ оборот на свързаното предприятие за последните три години, ще се вземат под внимание не само идентичните или сходни с предмета на поръчката услуги, а всички услуги до една. В този смисъл промяната има позитивен ефект.</p>		<p>Бележките подкрепят направените предложения</p>
	<p>По предложението за промяна на чл. 44, ал. 1 и добавяне на второто изречение към този член, а именно: „При поръчки на стойност по чл. 20, ал. 1 и 2 възложителят задължително провежда пазарни консултации по проекта на документацията за процедурата чрез платформата по чл. 39а” смятаме, че въвеждането на задължителен характер във връзка с провеждане на пазарните консултации не следва да бъде прието поради следните основните причини:</p> <ul style="list-style-type: none"> - съгласно практиката пазарната консултация не винаги дава вярна информация за определяне на прогнозната стойност. - остава неясен въпросът как следва да бъде определена прогнозната стойност при получени индикативни оферти при наличие на значителни разлики в предложените цени от различните заинтересовани лица; - удължава се времето за осигуряване на потребните материали/услуги/строителство. 	<p>Приема се</p>	<p>Предложението е оттеглено</p>
	<p>В чл. 72, ал. 1 на ЗИД на ЗОП е прецизирана разпоредбата за т. нар. „необичайно благоприятни оферти”, част от гл. 8 на ЗОП „Критерии за възлагане на поръчките”. Предложените промени в чл. 72, ал. 1 произхождат</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Разпоредбата е редактирана във връзка с получени бележки</p>

	<p>от текстовете и изискванията на Директива 2014/24/ЕС, свързани с възможността да се изисква обосновка при необичайно благоприятни предложения за цени и/или разходи, когато има само две или по-малко предложения.</p> <p>Важното тук е, че новият текст в алинеята, касаещ всички останали предложения, в чл. 72, ал. 1 ще остане неясно формулиран, докато не се даде определение какво означава добавката „от същия вид“ в края на изречението. Когато не е ясно посочено какво се има предвид под „от същия вид“ може да се създаде проблем за възложителя, в частност на назначената от нея комисия, както и субективност при определяне на участниците, от кои да се иска обосновка и от кои не. Още повече, че възможните насоки на обосновката остават същите.</p> <p>С новия текст на чл. 72, ал. 1, изр. трето е посочено, че обосновка на предлаганата цена може да не се изисква при подадена само ешта оферта, когато предлаганата цена не се основава на конкретен обем на обществената поръчка и/или не е обвързана с прогнозната стойност на поръчката. Считаме, че всяка предложена цена е обвързана с конкретен обем, било то и прогнозен, който възложителят е длъжен да в документацията и в обвлението и в този смисъл текстът на разпоредбата не може да бъде прилаган. Новите текстове са свързани с възможността да се изисква даване на обосновка дори и само при подадена една оферта. В този случай преценката се прави на базата на прогнозната стойност, а когато сравняването с прогнозната стойност е неприложимо, е предвидено възложителят да може предварително да определи друг метод за сравнение. Съгласно закона оценката на офертите се извършва от комисия, която е задължена да оцени офертите на база изискванията и условията на възложителя посочени в документацията за ОП, обявлението и решението за ОП, които са публични. Промените тук са базирани на наличната практика на Съда на Европейския съюз (СЕС) - решение по дело С-669/20, постановено по преюдициално запитване, инициирано от Върховния административен съд, видно и от мотивите на МФ.</p>		
	<p>Предложените промени в чл. 1, ал. 2 прецизират понятието „публичен възложител“, както и добавянето на думите „без значение дали са“, предвиждат целите на една обществена поръчка да не са само за</p>		<p>Няма конкретно предложение</p>

	<p>обществени, но за всички цели. Относно останалите текстове, цитирани погоре, които целят отстраняване на констатирани от ЕК съществени несъответствия с европейското законодателство, споделяме виждането, че всяко забавяне ще доведе до образуване на процедура за нарушения срещу Република България.</p>		
	<p><u>2/ Промени във връзка с изпълнение на ангажименти по Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ)</u></p> <p>Както е известно България е бенефициент на средства — част от т. нар. Механизъм за възстановяване и устойчивост, който е част от елемента „Следващо поколение ЕС” (2021-2024 г.) от Плана за възстановяване на Европа. Националният план за възстановяване и устойчивост на България предвижда редица проекти, чието реализиране пряко касае изпълнението на ангажиментите в областта на обществените поръчки, заложи в НПВУ. Тези ангажименти се предвижда да създадат предпоставки за намаляване броя на процедурите на договаряне без обявление, както и на поръчките, възложени при само една оферта.</p> <p>Едно от предложенията за постигане на посочените цели е въвеждане в чл. 44 от ЗОП на задължение за възложителя при поръчки на стойност по чл. 20, ал. 1 и 2 да провежда пазарни консултации по проекта на документацията за процедурата чрез платформата по чл. 39а. В конкретика, съгласно новия текст на чл. 44, ал. 1 от ЗИД на ЗОП предвижда видовете процедури по ЗОП: (тези по чл. 18, ал. 1, т. 1-11) да се прилагат когато публични възложители, както и техни обединения възлагат обществени поръчки с прогнозна стойност, по чл. 20, ал. 1 и (тези по чл. 18, ал. 1, т. 12 и 13 - на публично състезание и пржо договаряне) да се прилагат когато публични възложители, както и техни обединения възлагат ОП с прогнозна стойност, по чл. 20, ал. 2. Предвижда се поръчките и по двата вида процедури да подлежат на пазарни консултации чрез централизирана електронна платформа: ЦАИС ЕОП.</p> <p>Извън горе описаното несъвършенство в платформата, споделяме изцяло изводите в мотивите на доклада на Министъра на финансите, че целта на това изменение е да се гарантира, че параметрите на поръчката са в съответствие с предлагането на пазара, и че заинтересованите лица са имали</p>		<p>Становището подкрепя предложените промени. Няма конкретни предложения</p>

	<p>възможност да се запознаят предварително с нея и липсата на интерес от участие в процедурата не се дължи на необосновани ограничителни условия, поставени от възложителя. Видна е и промяната в т. 17 от легалните дефиниции към Допълнителните разпоредби на ЗОП, а именно на понятието „изключителни обстоятелства“, което е прецизирано и е стеснен обхватът на хипотезите, при които ще се създадат предпоставки за допълнително ограничаване на случаите, в които се използва процедурата договаряне без обявление.</p>		
	<p>От мотивите на доклада на Министъра на финансите става ясно, че във връзка с препоръка на ЕК, по изпълнението на НПВУ за координиране на практиките на контролните органи, е предложена промяна и в чл. 246, който урежда статута на т. нар. „Експертен консултативен съвет“, в качеството му на помощен орган към министъра на финансите при осъществяване на контролната дейност в областта на обществените поръчки,к</p> <p>Както се вижда от промяната в ЗИД на ЗОП, за разлика от преди, съгласно новия текст, експертният съвет вече е експертен консултативен съвет и е към Министъра на финансите, като към участващите в него представители се добавя и Изпълнителната агенция „Одит на средствата от ЕС“. Към задълженията на експертния консултативен съвет, в сравнение с досегашната редакция на закона, са добавени правомощия и задължения, както следва: да анализира прилагането на ЗОП с цел уеднаквяване на практиката на възложителите, методическите, контролните и одитните органи и при необходимост в работата на съвета, да привлича и представители на други институции. Тази промяна прави състава на съвета съгласно закона неокончателен и подлежащ на допълване, което е гаранция за гъвкавост при вземането на решения от съвета. Добавя се текст, съгласно който имената на представителите на този съвет се определят от министъра на финансите, а дейността му се подчинява на правила, приети от МФ.</p> <p>За разлика от новите текстове, вече: експертният съвет не приема насоки за прилагане на закона във връзка с контролната дейност на институциите, участващи в него; в състава на експертния съвет вече не се включват (както преди) най-малко трима служители, определени от ръководителите на институциите, които формират състава на съвета; съветът</p>		<p>Няма конкретно предложение.</p>

	<p>на съвета вече не се ръководи от председател, който се е избирал до този момент измежду неговите членове за срок от две години; дейността на съвета вече не се подпомага от администрацията на Агенцията по обществени поръчки; дейността на съвета вече не се осъществява по правила, утвърдени от ръководителите на институциите, а както стана ясно от такива, приети от Министерта на финансите.</p> <p>В обобщение, промяната на чл. 246 изхожда както от ангажимент по НПВУ, така и по препоръка на Европейската комисия, поради което характерът и е задължителен.</p>		
	<p>В ЗИД на ЗОП са предложени и доста промени в административно-наказателните разпоредби, предвиждащи увеличение в двоен размер на санкциите за нарушения на ЗОП. Това отново е част от изискванията на НПВУ за установяване на ефективни и възпиращи санкции при нарушения на правилата за възлагане на обществени поръчки и има задължителен характер.</p>		Няма конкретно предложение.
	<p><u>3. Промени във връзка с мерките по подготовката за членство на България в Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР)</u></p> <p>Както е публично известно, публикувано официално и в страницата на МВнР на Република България, на 25 януари 2022 г. бе прието решение на Съвета на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) за започване на разтвори за присъединяване към Организацията с България и останалите страни кандидатки. На 10-ти юни 2022 г. България официално получи своята Пътна карта за присъединяване към Организацията, приета от Съвета на ОИСР по време на предишната министерска среща, която се проведе на 9-10-ти юни 2022 г. в Париж.</p> <p>Организацията и координацията на процеса по приемането на България за член на ОИСР са регламентирани с Постановление на Министерския съвет № 242 от 11 август 2022 г. С оглед поетия от Българската държава ангажимент, в областта на обществените поръчки приоритет е привеждане на българското законодателство в съответствие с Препоръка на Съвета за подобряване на изпълнението на политиката по</p>		Становището подкрепя предложените промени. Няма конкретни предложения

<p>околна среда при обществените поръчки /OECD/LEGAL/0311/, както е видно от доклада на Министъра на финансите. Една от предложените в този смисъл промени касае момента на възлагане на поръчки за доставки на услуги по чл. 20, ал. 1 и 2, които коментирахме по-горе.</p> <p>В този смисъл с легална дефиниция в допълнителните разпоредби на ЗИД на ЗОП е въведено понятието „<i>екологични изисквания</i>“ (пар. 2, т. 9а), което въвеждане е важно с оглед избягване на противоречива практика и е изцяло в съответствие с регламентите на Съюза в област околна среда и задължителния за България регламент за таксономията (Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 година за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088). Това са такива изисквания, които гарантират, че продуктите, които се доставят или се използват за предоставяните услуги, са с намалено въздействие върху околната среда през целия жизнен цикъл.</p> <p>От доклада на министъра на финансите е видно, че се предвижда обхватът на конкретните продукти и услуги, както и минималните екологични изисквания спрямо тях да бъдат уредени в отделна наредба на министъра на околната среда и водите, което е оправдано с оглед ясно транспониране на промените в европейското законодателство.</p> <p>Във връзка с горната легална дефиниция, в законопроекта на ЗИД на ЗОП са предложени разпоредби относно прилагане на задължителни минимални екологични изисквания от публичните възложители с въвеждането на изцяло нов член — чл. 47а, който, както посочихме, предвижда изискванията да се поставят при възлагане на поръчки с прагови стойности по чл. 20, ал. 1 и 2 ЗОП, а целта на законодателя е задължението да не обхваща поръчките на ниска стойност, с оглед избягване на допълнителна административна тежест, както личи и от мотивите към доклада на министъра на финансите.</p> <p>С оглед поетите от България ангажменти и мерките по подготовка за членството ни в ОИСР, горните изменения са съобразени с целта.</p>		
--	--	--

	<p><u>4. Промени във връзка с прецизиране на действащата нормативна уредба за преодоляване на констатирани проблеми в практиката на възложителите</u></p> <p>В рамките на най-практически насоченият вид изменения в ЗИД на ЗОП правят впечатление няколко промени, които целят прецизиране на действащата нормативна уредба с оглед преодоляване на констатирани проблеми в практиката на възложителите. Съвсем оправдано е предложена промяна в чл. 7, ал. 1, която има за цел ясно да определи лицата, на които правомощията могат да бъдат делегирани по ЗОП, с което да се ограничи прехвърлянето на отговорността за разходване на публични средства и възможността за заобикаляне на забраната за разделяне на поръчки. В съответствие с тази промяна логично е предвидена и санкция в новия текст на чл. 259 от ЗИД на ЗОП, която прецизира кой точно е субектът, носещ цялата административно-наказателна отговорност при нарушение на чл. 7.</p>		<p>Становището подкрепя предложените промени. Няма конкретни предложения</p>
	<p>В нов текст с чл. 79 законодателят предвижда ограничение за възложителя при прилагане на процедура по договаряне без предварително обявление, при която ако възложителят покани всички участници, чиито оферти в предходна открита или ограничена процедура отговарят на изискванията на възложителя, но надвишават неговия финансов ресурс, възложителят няма да може да сключва договор с който и да е от тях на цена по-висока от финансовия ресурс, който е обявил в предходната процедура. Това е напълно логично, с оглед факта, че участниците в предходната процедура са проявили интерес към обявената поръчка при първоначалните стойности, с което ще се избегне създаване на порочна практика, при която възложителите сключват договори на посоченото основание при цена значително по-висока от обявения финансов ресурс, за който в предходната процедура са посочили, че не може да бъде надхвърлен.</p>		<p>Становището подкрепя предложените промени. Няма конкретни предложения</p>
	<p>Що се касае до редакцията на чл. 112, ал. 1, т. 4, до настоящия ЗИД на ЗОП за възложителя не беше възможно да поставя изисквания, които не произтичат от нормативен акт, но с новите предложени текстове се предлага да бъде възможно възлагането на поръчка и 1/ след представяне на определен документ, изискуем от специално законодателство, необходим за извършването на дейност, предмет на договора, както и 2/ когато са налице</p>		<p>Становището подкрепя предложените промени. Няма конкретни предложения</p>

	<p>такива изисквания, които не са задължителни по специалното законодателство, но са поставени от възложителя в документацията, тъй като са важни за изпълнението на конкретната поръчка. С промяната в чл. 112, ал. 7, с която се заличава съюзът „или”, се предвижда Възложителят да може да определя изпълнителя и да сключи с него писмен договор за обществена поръчка преди изтичане на 14-дневния срок от уведомяването на заинтересованите кандидати и/или заинтересованите участници за решението за определяне на изпълнител вече не при кумулативно, а при алтернативно наличие на поне една от трите предпоставки по чл. 112, ал. 7, което значително опростява процедурата в неин плюс.</p>		
	<p>С редакцията на чл. 154а, ал. 2 правилно се уеднаквяват сроковете за публикуване на информация, свързана с оповестяване на резултатите от проведена обществена поръчка, защото по този начин се улесняват възложителите и се намаляват предпоставките за допускане на нарушения и налагане на санкции.</p>		<p>Становището подкрепя предложените промени. Няма конкретни предложения</p>
	<p>Предлагам да бъде разгледана възможността за допълване на ЗИД на ЗОП, като се предвидят санкции за недобросъвестни участници, във връзка с предоставяне на неверни данни, установени по реда на ЗОП. Санкциите да бъдат определени като процент от прогнозната стойност на поръчката, съответно същите да бъдат налагани и събирани от АОП при включването на съответния участник в списъка по чл. 57, ал.4 от ЗОП.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Административнонаказателната отговорност е насочена към възложителите, доколкото те прилагат закона и разходват публичните средства. Недобросъвестното поведение на стопанските субекти се санкционира чрез отстраняване от участие.</p>
	<p>При отказ от сключване на договор предлагаме да бъде предвидена санкция за участниците, които без обективни причини отказват да сключат договор за възлагане на обществена поръчка или да се предвиди обвързваща гаранция за участие в процедурата, която не следва да се освобождава от възложителя при настъпване на посоченото обстоятелство.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Гаранцията за участие е съществувала в предходна уредба, но поради множеството проблеми в практиката (неоснователно отстраняване, задържане, и пр.), този подход не е възприет в новия закон. Запазена е само възможността възложителят да изисква гаранция за изпълнение</p>

	<p>Предлагаме също така да се преразгледа таксата за образуване на производство пред КЗК, която към настоящия момент е изключително некореспондираща с начина на определяне на държавни такси по реда на ГПК, АПК и др. .</p> <p>В обобщение може да се каже, че измененията със ЗИД на ЗОП изхождат от една страна от членството на България в ЕС и задължението за транспониране на Директиви на ЕС в законодателството ни, от друга страна, произтичат от текущите преговори за приемането на България в Организацията за икономическо сътрудничество и развитие и на последно място, но не и по значение, произтичат от забавянето по изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост /НПВУ/, поради което измененията са от съществено значение за изпълнение на европейските ангажименти на България и за намаляване на предпоставките за допускане на нарушения и налагане на санкции от Европейския съюз за неспазване на приложимото европейско законодателство.</p>	Не се приема	Освен че не е предмет на обсъжданите промени, следва да се отбележи, че производството по ЗОП е различно и има специфична уредба. В уредбата на таксите е от значение да бъде осигурена достъпност на правото на обжалване
БЪЛГАР-СКА БРАНШОВА КАМАРА ПЪТИЩА	<p>Считаме, че не е удачно да се приеме предлаганата нова редакция на чл.117а. По силата на сега действащата версия на алинея 1, в случаите по чл. 116, ал. 1, т. 1, 2 и 3 изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация, при която съществено са увеличени цените на основни стоки и материали, които формират стойността на договора, се извършва съгласно методика, одобрена с акт на Министерския съвет. С предлаганата промяна се предвижда в случаите по чл. 116, ал. 1, т. 2 и 3 изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация, при която съществено са увеличени цените на основни стоки и материали, които формират стойността на договора, да се извършва съгласно методика, когато такава е одобрена с акт на Министерския съвет. Мотивите за изменението се състоят в желанието да се преодолее противоречиво тълкуване относно приложимостта на разпоредбата по отношение индексирание цените на договори, когато за съответния предмет няма одобрена методика.</p> <p>Считаме, че действащата редакция на чл. 117а, ал. 1 има императивен характер и задължава Министерския съвет да приеме методика /или методики/ за промяна /индексирание/ на цените на всички договори за</p>	Не се приема	Виж коментара по бележката на КСБ, доколкото предложенията са сходни.

	<p>обществена поръчка, когато, в резултат на инфлация съществено са увеличени цените на основни стоки и материали, които формират стойността на съответния договор. В случай, че ал. 1 на чл. 117а бъде променена, правната норма ще придобие диспозитивен характер и тогава изцяло ще зависи от инициативата на министерски съвет, кои договори ще могат да бъдат индексирани и кои — не поради липса на съответната методика. Подобен подход е несправедлив и ще породи основателни съмнения за фаворизиране на определени изпълнители за сметка на други. Не е невъзможно и хипотезата на отмяна на вече действащи методики. Освен това Министерски съвет все още не е изпълнил законо регламентирани му действия за приемане на методика за индексирани на всички видове договори съгласно чл. 3 на ЗОП а именно, договори за доставки и услуги. При приемането на редакцията на чл. 117а, ще се премахне възможността за приемане на индексация на договори с предмет услуги, които директно отговарят за качеството на строителството, като същите ще бъдат изправени пред неравносвойно положение с изпълнителите на съответните договори за строителство, въпреки че техните разходи също са нараснали.</p> <p>Предлагаме, с оглед разрешаване на констатираните проблеми при прилагането на чл. 117а, той да добие следната редакция:</p> <p>„Чл.117а (1) Изменение на цената на договор за обществена поръчка се извършва винаги когато е налице непредвидима инфлация, настъпила след сключването на договора, съгласно методика, одобрена с акт на Министерския съвет.</p> <p>(2) На изменение подлежат приключили договори, за които не е била приета методика от министерски съвет в периода от 05.08.2022г. до приемането на методика за съответния тип договор и е подадено искане до възложителя за промяна на стойността в периода на изпълнение на договора.</p> <p>(3) Министерски съвет обнародва методика(и) за индексация на всички договори по смисъла на чл.3 в 30 дневен от обнародване на закона в държавен вестник.999</p>		
--	--	--	--

	<p>(4) На изменение на цената по чл. 117а, ал. 1 подлежат и приключени договори за обществени поръчки, по време на изпълнението на които е била налице непредвидима инфлация.</p> <p>(5) В когато в случаите по чл. 116, ал. 1 възложителят предвижда клауза за изменение на цената във връзка с инфлацията по ал. 1, той може да обвърже тази клауза с методиката по ал. 1 ”.</p> <p>Предлаганата редакция на ч. 117а налага и въвеждането на следната дефиниция в ДР на ЗОП:</p> <p>В параграф 2 от Допълнителните разпоредби да се създаде нова точка 27а със следния текст:</p> <p>„27а „Непредвидима инфлация” е средногодишна инфлация в размер над 3 %. Средногодишна инфлация по-висока от 3 % се счита за обстоятелство, което при полагане на дължимата грижа, възложителят и/или изпълнителят не е могъл да предвиди и води до необходимост от изменение на договора за обществена поръчка, което не води до промяна на неговия предмет или на рамковото споразумение.”</p>		
АСОЦИ- АЦИЯ НА ИНДУСТ- РИАЛНИЯ КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ	<p>1. По § 4 от законопроекта.</p> <p>Смятаме, че предлаганото с §4 заличаване на думите „идентични или сходни” в чл. 15, ал, 1, т. 5, букви „а” и „б” представлява промяна в критериите за прилагане на изключения, приложими за секторни възложители по отношение на възлагането на поръчки на свързани предприятия, поради което не го подкрепяме.</p> <p>В действащата редакция секторен възложител не прилага закона, когато възлага поръчки на свързано предприятие за услуги или доставки, при условие че най-малко 80 на сто от средния общ оборот на свързаното предприятие за предходните 3 години е реализиран от предоставяне на услуги/доставки на възложителя или на други предприятия, с които то е свързано, като се отчетат всички идентични или сходни такива, предоставени от това предприятие. Така с предлаганата редакция оценката на оборота ще се прави при отчитане не само на идентичните или сходни услуги, предоставени от това предприятие, а на абсолютно всички предоставяни от</p>	Не се приема	Предложената редакция съобразява чл. 29, пар. 4 от Директива 2014/25/ЕС и цели отстраняване на установеното от ЕК несъответствие на закона.

	<p>него услуги/доставки. Според нас с предлаганото изменение се създава възможност за нецелесъобразно разходване на средства, тъй като ще допуска вътрешно възлагане на свързано предприятие, без отчитане само на оборота му от конкретните дейности, сходни с предмета на поръчката, което представлява риск да бъдат ангажирани изпълнители без съответния капацитет да извършат доставката/услугата. Така се поставя под риск качествено и навременно изпълнение на поръчката, което противоречи на основна цел на закона осигуряване на ефективност при разходването на публични средства.</p>		
	<p>2. По § 5 от законопроекта.</p> <p>С § 5 от законопроекта диспозитивната възможност за провеждане на пазарни консултации при поръчки по чл. 44, ал. 1 ЗОП се заменя със задължение за възложителя да провежда пазарни консултации по проекта на документацията за процедурата чрез платформата по чл. 39а.</p> <p>Такова ново задължение е намеса в сферата на стопанската дейност, което не приемаме за необходимо. Преценката на възложителя относно собствената му компетентност и оперативна самостоятелност не предполага вменяването на допълнителни задължения, на които, за да отговори, той може да предприеме чисто формални действия в изпълнение на императивната норма. При всички случаи това предлагано изменение представлява ненужно увеличаване на административната тежест за възложителите, което е непропорционално и не в полза на свободната конкуренция. Евентуално приемане на изменението ще означава възложителите да отделят допълнителен ресурс (също и потенциалните кандидати), за да отговорят на новото задължение, което ще доведе до високи разходи за самата процедура, респ. понижен интерес към нея.</p>	<p>Приема се</p>	<p>Предложението е отеглено</p>
	<p>3. По § 6 от законопроекта.</p> <p>С § 6. В глава шеста, раздел I се създава чл. 47а, уреждащ задължителни екологични изисквания в документацията на обществените поръчки на стойност по чл. 20, ал. 1 и 2 от ЗОП.</p> <p>Разбираме потребността от привеждане в съответствие на националното ни законодателство с общите европейски регулации. Смятаме,</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Според възприетия законодателен подход продуктивният обхват и минималните задължителни екологични изисквания ще бъдат определени в подзаконов нормативен акт. Предвижда се наредбата да бъде приета с акт на</p>

	<p>че предвид многообразието от възможни сфери на приложение налага в акта от висша степен да бъдат уредени основните принципи за определяне на минималните задължителни екологични изисквания, на основата на които следва да се създаде предвижданата наредба по ал. 3.</p>		<p>МС по предложение на министъра на околната среда и водите, и ще бъде предмет на обществено обсъждане.</p> <p>При определянето на минималните задължителни екологични изисквания, които са различни за отделните групи продукти, ще бъде отчетена честотата на употреба и степента на въздействие върху околната среда на съответния продукт.</p>
	<p>4. По §10 от законопроекта.</p> <p>Констатираното в мотивите към законопроекта, че се наблюдават противоречия при тълкуването на разпоредбата на чл. 117а ЗОП по отношение приложимостта ѝ за индексирание на цените на договори, когато за съответния предмет няма одобрена методика, според нас не се преодолява с предложената редакция. Методиката, одобрена с акт на Министерския съвет не може да обхваща изчерпателно всички случаи на прилагане на процедури по ЗОП. Поради тази причина според нас законът следва да допуска възможност за прилагане по аналогия на методиката по чл. 117а за неуредените в нея случаи.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Прилагането по аналогия на методиката е неприложимо, доколкото методиката е базирана на индекси, специфични за съответния предмет на договори и рамкови споразумения в строителния сектор. По тази причина е предложена и съответната редакция на разпоредбата, която да позволи изменение на договори с различен предмет, за който няма методика.</p>
	<p>5. По §12 от законопроекта</p> <p>Не подкрепяме предложеното с §12 изменение на чл. 246 от ЗОП относно замяната на експертния съвет за сътрудничество (ЕСС) с експертен консултативен съвет (ЕКС). Отчитаме съществено различие между действащата норма и предлаганото изменение — от независим орган, съставен от представители на Сметната палата, Агенцията по обществени поръчки и Агенцията за държавна финансова инспекция - към орган, пряко подчинен на министъра на финансите, съставен от представители на Министерството на финансите, Агенцията по обществени поръчки, Агенцията за държавна финансова инспекция и Изпълнителна агенция „Одит</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Във връзка с постъпили предложения от междуведомственото съгласуване е прецизирана разпоредбата на чл. 246 като е предвидено съветът да издава насоки, както и в работата на съвета да участват представители на Сметна палата. Министърът на финансите провежда политиката в областта на</p>

	<p>на средствата от Европейския съюз“. Освен това се предлага и функционално изменение — съгласно действащата редакция експертният съвет за сътрудничество приема насоки за прилагане на закона във връзка с контролната дейност на институциите, представлявани в него, докато в новата редакция експертният консултативен съвет анализира прилагането на закона с цел уеднаквяване на практиката на възложителите, методическите, контролните и одитните органи. При положение че съставът на новия съвет ще се определя от министъра на финансите, то той ще може да влияе върху цялостната дейност по провеждане на обществени поръчки.</p>		<p>обществените поръчки (чл. 227 от ЗОП). Органите, представени в съвета са в системата и под общото ръководство на ресорния министър. Гаранция за обективност, безпристрастност и независимост на експертния съвет е участието на методическите, контролни и одитни органи в него.</p>
--	---	--	---